

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 42 (8065) CÜMƏ AXŞAMI, 21 fevral 2019-cu il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Azərbaycan naminə

Mehriban xanım Əliyeva öz peşəkar fəaliyyəti və məsuliyyətli işi ilə Azərbaycan xalqının və beynəlxalq ictimaiyyətin dərin sevgisini qazanıb

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva böyük qayğı göstərdiyi müxtəlif sahələrdə mühüm xidmətlərini görə Azərbaycan xalqının dərin rəğbətini və sevgisini qazanıb.

Hörmətli Mehriban xanım yüksək əxlaqi, elmi və mədəni dəyərlərə malik bir ailədə doğulub və tərbiyə alıb. Valideynləri Mehriban xanımın milli və mədəni şəxsiyyət olaraq formalaşmasında əvəzsiz rol oynayıblar. Təvazökar, sadə və ziyalı bir ailədə tərbiyə almış, həmin mühitdən bəhrələnmiş, sonra isə dünyəvi siyasi bir ailədə - ulu öndər Heydər Əliyev ailəsində siyasiyyət kimi püxtələşmişdir. Bütün bunlar Mehriban xanımın vətəninə, millətinə olan sevgi ilə yanaşı, sosial, humanitar sahəyə - musiqiyə, incəsənətə və milli adət-ənənələrə böyük maraqa yaradıb. Birinci xanım ehtiyacı olan insanların problemlərini həllində, on-

lar üçün normal yaşayışın təmin olunmasında öz köməyini əsirgəməyib. Prezident İlham Əliyevin 21 fevral 2017-ci il tarixli sərəncamı ilə Mehriban xanım Əliyevanı Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti təyin etməsi ölkə əhalisi və beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. O, bu vəzifəyə pillə-pillə, mərhələ-mərhələ, uğurlu təcrübə yolu keçərək gəlmişdir. Artıq Azərbaycan Respublikasının Birin-

Ardı 4-cü səh.

MISSİYA

...Vətəndaşlar Mehriban xanıma daha geniş səlahiyyətlərin verilməsini arzulayırdılar. Bu mənada, Prezident belə bir təyinatla, əslində, xalqın sosial sifarişini yerinə yetirdi. Hər zaman olduğu kimi, bu dəfə də xalqın arzulalarına sayğı göstərdi.

Mehriban xanım Əliyeva bu ağır dövlətçilik məsuliyyəti yükünü özünə götürməklə vətəndaşların ondan yeni gözləntilərini doğrultmaq əzmini, niyyətini, xalq üçün gördüyü işlərin əhatəsini daha da genişləndirmək istəyini ifadə etdi.

Bu seçim uzun illərdən bəri ölkəmizin, eləcə də dünyanın ictimai-siyasi, mədəni həyatında mühüm rol oynayan Mehriban Əliyevaya ümumxalq rəğbətindən, cəmiyyətin sosial sifarişindən irəli gələn təyinat olmaqla yanaşı, eyni zamanda, belə həlledici mərhələdə islahatlar prosesinə böyük dəstək ola biləcək bacarıqlı təşkilatçı, yüksək sənətkar kimi onun peşəkar imkanlarından dövlət idarəçiliyində də istifadə zərurətindən irəli gəlirdi...

Bax: səh. 6

İlham Əliyev beynəlxalq əməkdaşlığın yeni formatını yaradıb

Uğurlu enerji inkişafı Azərbaycanı dünyaya etibarlı ölkə, etibarlı tərəfdaş, xarici investisiyaları 100 faiz qoruyan ölkə kimi təqdim edib

Fevralın 20-də Bakıda, Heydər Əliyev Mərkəzində Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısı keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev toplantıda iştirak edib. Tədbirdə "Cənub qaz dəhlizi"-nin iştirakçısı olan ölkələrin energetika nazir-

ləri və müxtəlif qurumların təmsilçiləri, o cümlədən Avropa Komissiyasının büdcə və insan resursları üzrə komissarı, Məşvərət Şurasının fəaliyyətdə olan həmsədr Günter Ottinger iştirak ediblər.

Əvvəlcə birgə foto çəkdirildi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev toplantıda nitq söylədi.

Prezident İlham Əliyevin nitqi

- Hörmətli xanımlar və cənablar. Hörmətli qonaqlar, hörmətli dostlar.

Azərbaycana xoş gəlmisiniz, sizi görməyə çox şadam, Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurasının beşinci toplantısında iştirakınıza görə sizə təşəkkür edirəm.

Biz 2015-ci ildə bu mühüm prosese start verdik və Azərbaycan belə bir əməkdaşlıq formatının təşəbbüskarı oldu. Bu təşəbbüs Avropa Komissiyası tərəfindən də dəstəkləndi və beləliklə, bu proses başlandı. Biz belə toplantıların və bu nəhəng layihənin irəli aparılması ilə bağlı görüşməli işlərə dair geniş müzakirələrin faydasını görürük. Mən Avropa Komissiyasına bu prosedə fəal iştirakı görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Azərbaycan və Avropa Komissiyası bu şüaranı həmtəşkilatçıdır və bizim sız əməkdaşlığımız yaxşı nəticələr verir. Böyük məmnuniyyətlə komissar Ottingeri salamlayıram. O, vaxtilə Avropa

İttifaqının enerji məsələləri üzrə komissarı olub və Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında enerji məsələləri üzrə əməkdaşlığın möhkəmlənməsi və "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin irəliləməsinə mühüm rol oynayıb. Bu, həqiqətən də vahid komanda işidir və ildən-ildə biz bunun nəticəsini görürük.

Mən Azərbaycanın təşəbbüskarı olduğu bütün enerji layihələrinin, xüsusilə də "Cənub qaz dəhlizi"-nin reallaşdırılmasında göstərilən davamlı dəstəyə görə Amerika Birləşmiş Ştatları hökumətinə minnətdarlığımı bildirirəm. Mən ABŞ və Böyük Britaniyanın yüksək səviyyəli nümayəndələrini salamlayıram. Əminəm ki, sizin töhfəniz sayəsində bu toplantının gözəl nəticələri olacaq. Mən, eyni zamanda, "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin həyata keçirilməsində iştirak edən qonşularımız Türkiyə və Gürcüstan, habelə Avropa ölkələrindən Bolqarıstan, Yunan-

nistan, Albaniya və İtaliyadan olan nümayəndələri salamlayıram. Biz artıq bu layihənin reallaşdırılmasına məsul olan bir komandayız.

Bildiyiniz kimi, Azərbaycan Boshniya və Herseqovina, Xorvatiya və Monteneqro ilə Avropada enerji sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsinə dair anlaşma memorandumu imzalayıb. Bunun nəticəsində biz Azərbaycanın enerji resurslarının nəqlinin şəxələndirilməsi üçün müasir və yeni infrastruktur şəbəkəsi yaradacağıq və mən həmin dövlətlərin nümayəndələrini də burada salamlayıram. İllik toplantılarımızda iştirak edən qonaqlarımızın sayı artır. Mənə verilən məlumata görə, burada Macarıstan, Rumıniya, Serbiya, San-Marino və Türkmənistandan olan nümayəndələr iştirak edirlər və şadam ki, bu layihəyə maraqa göstərən dövlətlərin sayı artmaqdadır.

Ardı 2-ci səh.

Humanizm zirvəsi

Birinci vitse-prezident təyin edildiyi 2 il müddətində ölkənin ictimai-siyasi, mədəni, humanitar, sosial həyatında mühüm və fəal rol oynayan Mehriban Əliyevanın fəaliyyətinin əsasını Azərbaycan xalqının rifahı, sosial problemlərin, əhəlinin azatlığını təbəcələrinin problemlərini həllə təşkil edir.

O, qaçqın və məcburi köçkün soydaşlarımızın sosial, təhsil, məşğulluq, yaşayış və tibbi təminatı istiqamətində bir çox işlər görüb, bu iki il müddətində məcburi köçkünlər üçün yaşayış kompleksləri tikilib istifadəyə verilib. Məcburi köçkünlərin sosial həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması Mehriban xanımın apardığı siyasətin özəyini təşkil edir.

Aprəl döyüşlərində hərbi rəşadət göstərmiş döyüşçülərin, respublikamızda həssas təbəqədən olan insanların, əlilliyi olan şəxslərin sosial müdafiəsinə, reabilitasiya və cəmiyyətə inteqrasiya məsələlərinə xüsusi diqqət Mehriban xanımın necə insanspərvər və humanist olduğunun əyani sübutudur. O, ölkəmizin müstəqilliyini və ərə-

zi bütövlüyünü qoruyarkən sağlamlığını itirmiş insanların sosial müdafiəsinin dövlət rəhbərliyi üçün Vətənimizin hərbi müdafiəsi qədər önəmli və vacib məsələ olduğunu göstərdiyi diqqət və qayğı ilə bir daha nümayiş etdirir.

Bax: səh. 5

İlham Əliyev beynəlxalq əməkdaşlığın yeni formatını yaradıb

Uğurlu enerji inkişafı Azərbaycanı dünyaya etibarlı ölkə, etibarlı tərəfdaş, xarici investisiyaları 100 faiz qoruyan ölkə kimi təqdim edib

Prezident İlham Əliyevin nitqi

Əvvəli 1-ci səh.

Əlbəttə, burada şirkətləri də qeyd etmək lazımdır, çünki onların fəal iştirakı olmadan bu nəhəng layihəni reallaşdırmaq mümkün deyil. Mən SOCAR və BP arasında olan sıx strateji tərəfdaşlığı xüsusi qeyd etmək istəyirəm. BP şirkəti bizim strateji tərəfdaşımız və investorumuzdur, o, Azərbaycanda 25 ildir ki, fəaliyyət göstərir. BP Azərbaycanda enerji layihələrinin icrası ilə bağlı böyük səylər göstərir və onun yatırıldığı sənayelər tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Biz Azərbaycanda enerji sahəsinin inkişafı ilə bağlı bir sıra vacib layihələr üzərində çalışırıq.

Beynəlxalq maliyyə qurumlarının güclü dəstəyi olmadan bizim birgə səylərimiz faydalı olmazdı. Bu gün toplantımızda dünyanın aparıcı maliyyə qurumlarının - Dünya Bankı, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı, Asiya İnkişaf Bankı və Avropa İnvestisiya Bankının nümayəndələri iştirak edirlər.

Fürsətdən istifadə edərək bu layihə ilə bağlı maliyyə töhfəsinə və bizə olan etimada görə sizlərə təşəkkür edirəm. Bizim nə qədər böyük təşəbbüs və nəhəng layihəni həyata keçirdiyimizi təsvir etmək üçün, zənnimcə, bu toplantıda iştirak edənlərin siyahısını səsləndirmək kifayət edər.

"Cənub qaz dəhlizi" ümumi marağımızı əks etdirən və qarşılıqlı surətdə əhəmiyyətli layihədir. Bu, Azərbaycanın 1994-cü ildə təməli qoyulmuş enerji strategiyasının tərkib hissəsidir. O zaman Azərbaycan nəhəng "Azəri-Çirax-Günəşli" neft yatağı ilə bağlı beynəlxalq neft şirkətlərindən ibarət konsorsiumla müqavilə imzaladı. Bu, bizim beynəlxalq enerji şirkətləri ilə əməkdaşlığımızın başlanğıcı idi. O vaxt Azərbaycan öz təbii resurslarını beynəlxalq əməkdaşlıq üçün əlçatan etdi. İlk dəfə beynəlxalq sərmayələr Xəzər dənizinə yatırıldı və 1994-cü il əsasında Azərbaycanın inkişafı baxımından da döndür nöqtəsi oldu. Azərbaycan o zaman yalnız üç il idi ki, gənc müstəqil dövlət idi və iqtisadi vəziyyət çox çətin idi. Ölkəni xarici sərəm üçün açaraq bir milyardlarla dollarlıq sərəməyə cəlb edə bildik. On minlərlə yeni iş yerləri açıldı, Azərbaycanın müsbət sərəməyə mühitinə malik dövlət olduğunu nümayiş etdirdik. Bunun nəticəsində neftdən gələn gəlirləri iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi və müasir infrastrukturun yaradılma-

sına yönəldtik. Bu gün isə biz artıq qeyri-neft sektorunun inkişafına diqqət yetiririk. Bu, bizim üçün prioritetdir. Ancaq enerji sektoru bundan sonra da Azərbaycanın iqtisadiyyatının aparıcı sahəsi və regional əməkdaşlığın mühüm komponentlərindən biri olacaqdır.

1996-cı ildə "Şahdəniz" qaz yatağı ilə bağlı müqavilə imzalandı ki, həmin yataq "Cənub qaz dəhlizi"nin əsas resurs mənbəyidir. Ümidvaram ki, bu, yeganə mənbə olmayacaq, ancaq hazırda bu, belədir. Bu, nəhəng bir qaz yatağıdır və onun təbii ehtiyatları artıq hasil və ixrac olunur.

Bizim enerji sahəsinin xronologiyasına nəzər salsaq görürük ki, tədricən məqsədimizə çatmışıq. Məqsəd enerji resurslarının nəqlinin şaxələndirilməsi və bunun üçün müasir infrastrukturun yaradılması idi. Bu baxımdan 1990-cı illərin sonlarında Xəzər və Qara dənizləri birləşdirən Bakı-Supsa neft kəmərinin istifadəyə verilməsi enerji resurslarının neqli və şaxələndirilməsi üçün vacib məsələ idi. Daha sonra 2006-cı ildə Bakı-Tbilisi-Ceyhan kəməri istifadəyə verildi. Bu, tarixi hadisə idi. Bu nəhəng layihə sayəsində şirkətlər daha çox sərəməyə qoymaq və daha çox neft çıxarmaq imkanı əldə etdi. Biz isə ixracımızı mümkün qədər artırdıq və bu gün Bakı-Tbilisi-Ceyhan vasitəsilə digər ölkələrə də neft naql edirik.

Azərbaycan neft ehtiyatlarının neqli baxımından vacib tranzit ölkədir və əlbəttə ki, Azərbaycanın regional rolunu artırmaqda iştirak edir. 2007-ci ildə Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərinin açılışı oldu və ilk dəfə olaraq Azərbaycan beynəlxalq bazarlara təbii qaz naql edən dövlətə çevrildi. Çünki o vaxta qədər biz təbii qazı idxal edirdik. Yəni, biz əsas enerji layihəsi olan "Cənub qaz dəhlizi"ni istiqamətində davamlı olaraq irəliləmişik və bu gün bu layihənin icrası artıq reallıqdır. Xatırlayırıq ki, 2012-ci ildə Azərbaycan və Türkiyə TANAP layihəsi ilə bağlı müqavilə imzaladı və bu, "Cənub qaz dəhlizi"nin başlanğıc nöqtəsi idi. Bir il sonra, 2013-cü ildə "Şahdəniz-2" layihəsi üzrə sərəməyə qərar qəbul edildi və ehtiyatlı tədricən Transadriatik boru kəməri TANAP-ın davamı olaraq seçildi. Bütün bunlar onu nümayiş etdirir ki, biz tərəfdaşlarımızla sıx əməkdaşlıq edirik. Biz vahid komanda şəklində çalışmışımız nəticəsində uğurlan bəhs edə bilərik.

Ötən ilin fevral ayında sönmüncü görüşümüzdən sonra iki

mühüm tədbir keçirildi - biri Azərbaycanda, digəri isə Türkiyədə. May ayında "Cənub qaz dəhlizi"nin, iyunda isə TANAP-ın rəsmi açılışları baş tutdu. Bunlar "Şahdəniz" yatağının istismarı və "Cənub qaz dəhlizi"nin həyata keçirilməsi baxımından mühüm hadisələr idi. Bu gün biz bu nəhəng enerji layihəsinin yekunlaşdırılmasına yaxındır. Onun dörd elementindən üçü artıq hazırdır və istifadə olunur. TANAP layihəsinin istifadəyə verilməsindən sonra 1 milyard kubmetr qazın Türkiyə bazarına ixracı bizə məmnun edir.

Transadriatik boru kəmərinin inşasında da böyük irəliləyiş var. Ötən ilin fevral ayında şura qarşısında çıxışında TAP-ın hazırlığının 67 faiz səviyyəsində olduğunu qeyd etmişdim. İndi isə son göstəricilərə görə bu rəqəm 87 faizdir. Yəni, bir ildə biz böyük irəliləyişə nail olmuşuq, işlər uğurla gedir və ümidvaram ki, gələcək illər biz yeni nəticələr haqqında danışacağıq.

"Cənub qaz dəhlizi" enerji şaxələndirilməsi layihəsidir. Enerji resurslarının şaxələndirilməsi istehlakçı, istehlakçı və tranzit ölkələr üçün çox vacibdir. Hesab edirik ki, biz burada yaxşı balans tapa bilmişik - yeni, istehlakçı olan Azərbaycan və istehlakçı və tranzit dövlətlər arasında. Maraqlıdır ki, bu işdə uğurlu olmuşuq və beləliki, "Cənub qaz dəhlizi"nin əhəmiyyəti artır.

Əlbəttə ki, "Cənub qaz dəhlizi" enerji təhlükəsizliyi layihəsidir. Biz yaxşı anlarıyıq ki, enerji təhlükəsizliyi olmadan milli təhlükəsizliyin təmin edilməsi çətinləşir. Enerji təhlükəsizliyi hər bir dövlətin milli təhlükəsizliyinin ayrılmaz bir hissəsidir. O dövlətlər ki, xarici enerji mənbələrindən asılıdır, onlar əmin olmalıdırlar ki, bu məqsədə çatmaq üçün özünümüdətli olmalıdırlar. Eyni zamanda, təbii sərvətlərlə zəngin olan istehlakçı dövlətlər etibarlı bazarlar olmadan öz məqsədlərinə gata bilməzlər. Beləliklə, bu, enerji təhlükəsizliyi, enerji şaxələndirilməsi və geniş beynəlxalq əməkdaşlıq layihəsidir.

Bu gün toplantının formatı onu nümayiş etdirir ki, biz çox geniş

beynəlxalq əməkdaşlıq formatını yarada bilmişik. Maliyyə qurumları, şirkətlər və ölkələrin bir amalı var. Biz bu layihənin reallaşdırılmasına inanırıq və hesab edirik ki, hər birimiz üçün bu, uzunmüddətli uğur hekayəsi olacaqdır.

Azərbaycanın qaz ehtiyatlarına gəldikdə, təsdiq edilmiş ehtiyatlarımız 2,6 trilyon kubmetrdir. Əlbəttə ki, "Şahdəniz" Azərbaycanın əsas qaz yatağıdır. Lakin, eyni zamanda, hazırda istismar prosesində olan digər yataqlar da var və düşünürəm ki, tezliklə biz "Abşeron" yatağından yaxşı nəticələr əldə edəcəyik. Əminəm ki, ən yaxın gələcəkdə biz oradan qaz hasil etməyə başlayacağıq. Böyük qaz ehtiyatına malik "Ümid", "Babək" yataqları və digər yataqlar da çox ümidvericidir. Ona görə də mən əminəm ki, "Şahdəniz" "Cənub qaz dəhlizi" üçün yeganə resurs mənbəyi olmayacaq və yataqlarımızdan nə qədər çox qaz hasil edilsə, tərəfdaşlarımızı təchiz etmək və haqqında danışıdığımız təchizat şəbəkəsini şaxələndirmək üçün daha çox potensial olacaqdır.

Əlbəttə ki, enerji əməkdaşlığı layihələri digər sahələrdəki əməkdaşlıqda da çox mühüm rol oynayır. Mən xüsusilə neqliyyatı qeyd edirdim. Bu gün Azərbaycan Avrasiyanın neqliyyat mərkəzinə çevrildi. "Şərq-Qərb", "Şimal-Cənub" neqliyyat dəhlizləri bizim ölkəmizin ərazisindən keçir. Biz müasir neqliyyat infrastrukturuna böyük həcmdə investisiya yatırırıq. Bakı dəniz limanı, Avropa ilə Asiyayı birləşdirən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu, magistral yollar, Xəzər dəniz gəmiçiliyi, hava limanları - bütün bunlar bizim neft və qaz satışından əldə etdiyimiz gəlirlər sayəsində mümkün olub. Beləliklə, biz gəlirləri əlavə gəlir gətirəcək və ümumi işə xidmət edəcək sektorlara yönəlmişik.

Çünki neqliyyat layihələri, eləcə də enerji layihələri ölkələri birləşdirir. Ölkələr əlaqəli, qarşılıqlı şəkildə bir-birindən asılı olur və hər kəs mənfəət əldə edir. Ona görə də biz enerji təhlükəsizliyi layihələrinin faydasını digər sahələrdə görürük.

Əlbəttə ki, Azərbaycanın uğurlu enerji inkişafı biza özümüzdü dünyaya etibarlı ölkə, etibarlı tərəfdaş, xarici investisiyaları 100 faiz qoruyan ölkə kimi təqdim etməyə imkan verir. Bizim enerji şirkətləri ilə bütün müqavilələrimiz parlament tərəfindən ratifikasiya olunur və qüvvəyə minir. Bu səbəbdən də investorlar 100 faiz

əmin olurlar ki, bu müqavilələrdə bir söz belə dəyişdirilməyəcək. Bu, etimad yaradır. Bu, həmçinin bizə digər sektorlara milyardlarla investisiya cəlb etməyə imkan verir.

Azərbaycana yatırılmış investisiyaların ümumi həcmi 250 milyard dollara yaxındır. Bunun yarısı xarici investisiyalardır. Bu, bizə iqtisadiyyatımızı şaxələndirməyə, islahatları uğurla həyata keçirməyə, yaxşı biznes mühiti yaratmağa imkan verir. Dünya Bankının sonuncu "Doing Business" hesabatına əsasən, Azərbaycan 25-ci yerdədir. Beləliklə, biz möhtəşəm uğur qazanmışıq və biznes mühiti nöqtəyi-nəzərdən 10 ən islahatçı ölkədən biriyik.

Enerji resursları və gəlirlərdən düzgün istifadə sayəsində biz infrastruktur, sosial infraqurura böyük həcmdə investisiya yatırımağa, əhəlinin yaşayış səviyyəsini qaldırmağa nail olmuşuq. Ona görə də bu layihə bizim üçün, əminəm ki, hamımız üçün olduqca mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Şadam ki, bu gün biz uğurlar, nəticələr barədə danışa bilirik və sözsüz ki, bu gün biz gələcək planlar barədə də danışacağıq.

Sizə uğurlar arzulayıram. Bizimlə birgə olduğunuza görə sizə təşəkkür edirəm.

Azərbaycanın energetika naziri **Pərviz ŞAHBAZOV** dedi:

Cənab Prezident, icazə verin, Məşvərət Şurasının üzvləri adından Sizə bizim prioritetlərimiz və vəzifələrimizə bir daha diqqət çəkən əhatəli çıxışımıza görə dərin minnətdarlığımızı ifadə edirəm. Məşvərət Şurasının iclaslarında Sizin daimi iştirakiniz və davamlı dəstəyiniz bu qurum yaranandan ondan isə istiqamət verir. İnandırım ki, Sizin rəhbərliyinizlə Məşvərət Şurasının hazırlıq iclası həm də "Cənub qaz dəhlizi" layihəsi ilə bağlı mühüm məsələlərin müzakirə olunacağı forum kimi xidmət edəcək.

Cənab Prezident, icazə verin, iştirakinizə və çıxışınıza görə bir daha Sizin minnətdarlığımı bildirim və çıxış etmək üçün sözü Avropa Komissiyasının büdcə və insan resursları üzrə komissarı cənab Günter Ottingerə verim.

Avropa Komissiyasının büdcə və insan resursları üzrə komissarı Günter Ottinger çıxış etdi.

Komissar Günter Ottingerin çıxışı

-Zati-əliləri, hörmətli Prezident Əliyev.

Hörmətli nazir Şahbazov, nazirlər, həmkarlar, xanımlar və cənablar.

2019-cu il bizim "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin qalan hissələrinin maliyyələşməsi baxımından əhəmiyyətli olacaqdır. Mən ötən ilin mayında baş tutmuş ilk qaz mərasimindən sonra Bakıda keçirilən neft-qaz konfransında Avropa İttifaqı adından iştirak etmək sərəfinə nail olmuşam. Azərbaycan qazı TANAP vasitəsilə artıq buradan Türkiyəyə neql edilir. Biz Azərbaycan qazının yaxın gələcəkdə, ümidvaram ki, gələcək illər - Avropa İttifaqına çatmasını səbirsizliklə gözləyirik. Avropa İttifaqı "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin mümkün qədər tez tamamlanması üçün özləndirən gələcək.

Bu dəhliz strateji əhəmiyyətə malikdir, çünki o, təkcə təchizat marşrutlarının deyil, həm də təchizat mənbələrinin şaxələndirilməsinə imkan verəcək. Təchizat mənbələri deyəndə "Şimal Axını 2" və ya "Türk Axını", yeni mənbələr deyəndə isə "Cənub qaz dəhlizi" - Azərbaycan və Avropa İttifaqı nəzərdə tutulur. Gələcəkdə təchizat səviyyəsinin təhlükəsizliyini əhəmiyyətli dərəcədə inkişaf etdirmək üçün hər iki element bərabər şəkildə vacibdir.

Bu gün biz təkcə geriye baxmaq istəmirik, biz gələcəyə baxmalıyıq. "Cənub qaz dəhlizi" təkcə Avropanın enerji şaxələndirilməsi üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb et-

mir. O, həm də dəhliz boyunca yerləşən ölkələrdə və onların hüdüdlərindən kənarında dinamik proseslərə start verir. Söhbət təkcə qazdan deyil, daha çox məsələlərdən - qonşuluq və tərəfdaşlıqdan gedir. Bu, Məşvərət Şurasının beşinci toplantısıdır. Fürsətdən istifadə edərək mən 2014-cü ildə həmkarım, vitse-prezident Şefçoviçlə birgə şuraya təsis etdiyinə görə Prezident Əliyevə və bu illər ərzində hər il keçirilən tədbirlərə bir araya gətirib. Bu günkü uğur həm də layihədə iştirak edən, onun tikintisinə maliyyə vəsaiti ayıran şirkətlərin, eləcə də maliyyə institutları - Avropa İnvestisiya Bankı, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı və başqalarının peşəkərliliyi sayəsində mümkün olub. Biz tezliklə deyəcəyik ki, 3500 kilometr uzunluğunda kəmərdən rekord zaman kəsiyində, müxtəlif ölkələrdən keçməklə və smetada nəzərdə tutulandan az vəsait sərflənməklə tikilib. Bu cür iddialı infraqurur layihələri çox deyil. Bu, tarixi layihədir.

"Cənub qaz dəhlizi" sayəsində, lakin təkcə bunun sayəsində deyil, - Azərbaycan Avropa İttifaqı üçün əsas strateji tərəfdaşdır. Bu il biz

Şərq Tərəfdaşlığının 10 illiyini qeyd edirik. Azərbaycan hələ də bir sıra iqtisadi çətinliklərin öhdəsindən gəlməyə çalışan Şərq Tərəfdaşlığı regionunda öz inkişafı ilə maraqlı rolunu oynayan, inkişaf etməkdə olan, orta gəlir səviyyəli ölkədir. Azərbaycan güclü artım tempinə malik ölkədir və çağırışların öhdəsindən inamla gəlir. Azərbaycan, həmçinin öz iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi ilə fəal şəkildə məşğul olur. Bu, açıq-aşkar sizin əməkdaşlığı genişləndirə biləcəyiniz sahədir.

Həqiqətən, ötən ilin iyulunda Azərbaycan birgə tərəfdaşlıq prioritetlərini irəli sürüb, onlar artıq ratifikasiya olunub və 2018-ci ilin oktyabrında qüvvəyə minib. Hazırda Avropa İttifaqı Avropa qonşuluq aləti çərçivəsində prioritetlərin birgə həyata keçirilməsini dəstəkləmək üçün maliyyə mexanizmi hazırlayıb. Tərəfdaşlıq prioritetləri həm də mühüm enerji fəsilini əhatə edən, hazırda haqqında danışıqlar aparıldığı genişləndirilmiş razılaşmanın gələcək icrası üçün zəmin yaratmağa kömək edəcək. Biz artıq bu danışıqlarda əhəmiyyətli irəliləyişə nail olmuşuq. Bu həftə Məşvərət Şurasına paralel olaraq səmərəli ticarət danışıqları aparılır.

Azərbaycan enerjini istehlak və ixrac edən mühüm ölkədir. Avropa İttifaqı bunu yaxşı bilir. SOCAR "Cənub qaz dəhlizi" kontekstində təkcə öz müasir texnologiyasını və "nou-hau"sunu təklif etmir, eyni zamanda, "Ce-

nub qaz dəhlizi"ndə və onun hüdüdlərindən kənarında, həm Avropa İttifaqında, Qərbi Balkan ölkələrində və həm də bizim tərəfdaşımız olan Türkiyədə çox vacib bir sərəməyədir. Onun biznes modeli neft və qazın hüdüdlərini başa gətirən emal fəaliyyəti və neft-kimya sənayesinə də genişləndirir. Ona görə də Azərbaycan ortaya böyük enerji təcrübəsi qoyur ki, Avropa İttifaqı bundan yalnız faydalana bilər.

Biz başa düşürük ki, enerji məsələsi bu gözəl ölkə üçün xüsusilə həssas məsələdir və öz narahatlıqlarımızı və sizin narahatlıqlarınızı nəzərə almağa hazırıq. Lakin biz həm də yeni tərəfdaşlıq razılaşması kontekstində Avropa İttifaqının normativ-hüquqi bazasına hörmət etməliyik. Mən eşitməyə məmnunam ki, dünənki enerji danışıqları mahiyyət etibarilə irəliləyiş imkan verdi. Enerji sahəsində irəliləyiş hər iki tərəfə, həmçinin qalan digər sahələrdə danışıqları yekunlaşdırmağa imkan verməlidir. Bu, bizə əhəmiyyətli hisssəsi ticarət üzrə aparılan danışıqları tamamlamağa və 2019-cu ilin sonlarına yaxın komissiyamızın səlahiyyət müddətində kömək etmək imkanını verəcək.

Avropa İttifaqı və Azərbaycan arasında yeni saziş üzrə danışıqlara dair yanaşmanın "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinə dair yanaşmaya bənzər olması, əməkdaşlıq və qarşılıqlı etimad ruhunda aparılması mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Mən əminəm ki, biz hər iki tərəfi qalibə çevirən zəruri kompromisləri tapa biləcəyik və güclü tərəfdaşlar arasında bu, belə olmalıdır.

Azərbaycanın enerjiddən savayı, çox mühüm geosiyas-

si roluna da var və ölkənin yerləşdiyi məkan ona neinki beynəlxalq enerji qovşağı kimi, eyni zamanda, mühüm neqliyyat qovşağı kimi də fəaliyyət göstərmək imkanı verir. Azərbaycan öz imkanlarına və dəmir yolu şəbəkələrinə sərəməyə yatırır. Azərbaycan Avropa İttifaqına Mərkəzi Asiyaya və Çinə çıxış əldə etmək üçün mühüm bir yol açıb.

Məşvərət Şurası müxtəlif ölkələr və təşkilatları öz işinə cəlb edən nadir çoxtərəfli bir platformadır. Təşkilatçılar arasında maraqların vaxtaşırı dəyişməsinə baxmayaraq, onları hamısı Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurasına ehtiyac duyur və ümumi həllər naminə çalışır. Hesab edirik ki, "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin tamamilə işlək vəziyyətdə olmasına baxmayaraq, bu cür uğurlu regional əməkdaşlıq formatını tərk etmədən öncə düşünməliyəmiz. Məşvərət Şurası, yeni, biz hamımız çevik dəyişən enerji aləmində vacib müzakirə forumunu təşkil etməyə davam edə bilərik. Biz hamımız enerji keçidinin çoxsaylı çağırışları ilə üz-üzə qalmışıq. Avropa İttifaqı Azərbaycan kimi, Paris İqlim Sazişinə qoşulub və burada səbəb bütün Avropa üçün təmiz enerji mənbələrinin qəbul edilməsidir. Beləliklə, Avropa İttifaqı neinki özünün 2030-cu ilə qədər enerji və iqlim hədəflərinə çatmaq üçün töhfə verir və təmiz enerjiyə keçid dönməndə rəhbərlik nümayiş etdirir, eyni zamanda, yeni enerji sistemlərimizin gələcəkdə necə

fəaliyyət göstərəcəyinə dair dəyişiklikləri hazırlamaq üzərində çalışır. Fakt etibarilə Avropa İttifaqı artıq 2030-cu ildən sonrakı dönəmə nəzər yetirir.

Ötən ilin noyabr ayında komissiya müasir, rəqabətə davamlı və iqlimə münasibətdə neytral olan iqtisadiyyat üzrə özünü uzunmüddətli strategiyasını dərc edib. Uzunmüddətli baxış 2050-ci ilə qədər iqtisadiyyatımızın necə dekarbonizasiya ediləcəyini, Niderland gətirəcək. Tədricən baş verən dekarbonizasiya üçün yeni və innovativ konsepsiyalar tələb olunacaqdır. Neqliyyat və istilik təchizatı sektorları üçün elektrofikasiyanın artacağı gözlənilir. Lakin biz, eyni zamanda, daha əhəmiyyətli enerji mənbələrinin hidrogen, yaşıl qaz, yeni enerji mənbələrinə konvertasiyanı müşahidə etməkdəyik və bu da bizə mövcud enerji infrastrukturuna arxalanmağa davam etmək imkanını yarada bilər. Biz neinki Paris İqlim Sazişi üzrə üzərini necə

götürdüyümüz öhdəlikləri yerinə yetirmək üçün qanunlarımızı dəyişirik, Avropa İnvestisiya Bankı kimi, Avropa maliyyə institutları bu transformativ dəyişikliyin önündə gedirlər.

Biz Azərbaycanın enerji resurslarından başqa sahələrdə də bu təşkilatlarla əməkdaşlıq etmək marağında olduğumuzu anlarıyıq. Kənd təsərrüfatı məhsullarının emalına, ağıllı şəhərlərə, su idarəetməsinə, yel, dəniz və dəniz yolu dəhlizlərinə, habelə ölkənin rəqəmsal infrastrukturuna sərəməyə yatırımaqla Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək şaxələndirilməsi ilə bağlı böyük imkanlar mövcuddur. Avropa İttifaqı enerji məsələlərində, məsələn, neft və qaz üzrə əməkdaşlığa sadiq olduğu qədər Azərbaycanın şaxələndirmə planlarını da dəstəkləyir.

Biz öz tərəfdaşımız və qonşu ölkələrimiz üçün enerji dəyişiciləri üzrə etibarlı enerji tərəfdaşı olmağa hazırıq. Bu tərəfdaşlığa görə sizə təşəkkür edirik. Burada çox etibarlı komandamız var. Gəlin, birlikdə işləməyə davam edək. Mən bu gün məhsuldar müzakirələr və fikir mübadilələrinin aparılmasını səbirsizliklə gözləyirəm. Avropa İttifaqı burada olmaqdan şadlır. Sağ olun.

Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısı işini plenar sessiya ilə davam etdirir.

“Cənub qaz dəhlizi” layihəsinin icrasında Azərbaycanın peşəkar komandası fəal çalışır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 20-də Avropa Komissiyasının büdcə və insan resursları üzrə komissarı Günter Ottinger ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə “Cənub qaz dəhlizi”nin uğurlu icrasında məmnunluq ifadə edildi, bu baxımdan Məşvərət Şurasının toplantılarının önemi vuruldu.

Prezident İlham Əliyev bu layihənin icrasında Avropa İttifaqının fəal iştirakını və rolunu qeyd etdi, “Cənub qaz dəhlizi” layihəsinin uğurla həyata keçirildiyini bildirdi.

Günter Ottinger Avropa Komissiyasının prezidenti Jan Klod Yunkerin salamlarını Prezident İlham Əliyevə çatdırdı. O, “Cənub Qaz Dəhlizi” Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısında iştirak etməkdən məmnunluğunu bildirdi, layihənin icrasında Azərbaycan tərəfindən peşəkar komandanın fəal çalışdığını vurğuladı. Qonaq bu layihənin uğurlu icrasında Azərbaycanın uğurlu etibarlı tərəfdaş olduğunu bildirdi. Dövlətimizin

başçısı Avropa Komissiyasının prezidenti Jan Klod Yunkerin salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Avropa Komissiyasının prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Görüşdə Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında digər sahələrdə də uğurla həyata keçirilən əməkdaşlıq məsələlərinə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

Görüşdə Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında digər sahələrdə də uğurla həyata keçirilən əməkdaşlıq məsələlərinə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

Donald Tramp “Cənub qaz dəhlizi” layihəsinə yüksək dəstək göstərir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 20-də ABŞ Dövlət katibinin enerji diplomatiyası üzrə müavininin müşaviri xanım Sandra Oudkirk ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Prezident İlham Əliyev “Cənub qaz dəhlizi” Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısında layihənin uğurlu icrası ilə bağlı səmərəli müzakirələr aparıldığını vurğuladı. Dövlətimizin

başçısı ötən il bir neçə mühüm layihənin icrasının başa çatdırıldığını qeyd edərək toplantıda yeni tərəflərin də təmsil olunduqlarını vurğuladı. Bildirdi ki, bu, layihəyə artan marağın göstəricisidir.

Dövlətimizin başçısı ABŞ Prezidenti Donald Trampın “Cənub qaz dəhlizi” layihəsinə göstərdiyi dəstəyin yüksək qiymətləndirildiyini qeyd etdi.

ABŞ Dövlət katibinin enerji diplomatiyası üzrə müavininin müşaviri xanım

Sandra Oudkirk 2018-ci ildə layihənin uğurlu icrası istiqamətində mühüm nailiyyətlərin əldə olunduğunu dedi. O, ötən il bu layihə çərçivəsində yeni xətlə Türkiyəyə ilk dəfə olaraq 1 milyard kubmetr qazın çatdırıldığını vurğuladı.

Görüşdə bərpəolunan və alternativ enerji, eləcə də digər sahələrdə Azərbaycan ilə ABŞ arasında əməkdaşlıq məsələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Avropa İnvestisiya Bankı regionda Azərbaycanın iştirakı ilə həyata keçirilən irimiqyaslı nəqliyyat layihələrinin maliyyələşdirilməsində maraqlıdır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 20-də Avropa İnvestisiya Bankının vitse-prezidenti Vazil Hudak ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev “Cənub qaz dəhlizi” Məşvərət Şurası toplantılarının təşkilinin yaxşı ənənəyə çevrildiyini

ni vurğulayaraq, bu mühüm tədbirlərdə planlaşdırılan hədəflərə nail olunduğunu qeyd etdi.

Avropa İnvestisiya Bankının vitse-prezidenti Vazil Hudak “Cənub qaz dəhlizi” layihəsinin uğurlu icrasında Məşvərət Şurasının toplantılarının önəmini vurğuladı. O, Avropa İttifaqının əsas maliyyə strukturu olan bu bankın “Cənub qaz dəhlizi” layihəsinə maliyyə dəstəyi gös-

tərməsinin əhəmiyyətini qeyd etdi. Regionda Azərbaycanın iştirakı ilə həyata keçirilən irimiqyaslı nəqliyyat layihələrinə toxunan Vazil Hudak Avropa İnvestisiya Bankının bu kimi nəqliyyat və digər layihələrdə maliyyələşdirilməsində maraqlı olduğunu ifadə etdi.

Layihəyə verdiyi dəstəyə görə minnətdarlığını bildiren Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, bu, bankın

bölgədə maliyyələşdirdiyi ən böyük layihələrdən biridir. “Cənub qaz dəhlizi”nin dayanıqlı layihə olduğunu xatırladan Prezident İlham Əliyev bu kreditlərin Avropa İnvestisiya Bankının və Avropa İttifaqının layihəyə dəstəyini nümayiş etdirdiyini bildirdi.

Görüşdə müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq imkanlarına dair fikir mübadiləsi aparıldı.

İndiyədək 1 milyard kubmetrdən çox Azərbaycan qazı yeni xətt vasitəsilə Türkiyəyə çatdırılıb

Fevralın 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Türkiyə Respublikasının energetika və təbii sənədlər naziri Fatih Dönməz ilə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Fatih Dönməz görüşə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirdi, Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı.

“Cənub qaz dəhlizi”nin əhəmiyyətini xüsusi qeyd edən Fatih Dönməz Türkiyənin bu layihənin ilk mərhələsindən Azərbaycanın yanında olduğunu vurğuladı. O, “Cənub qaz dəhlizi” layihəsinin icrasının uğurla davam etdirildiyini bildirdi. İndiyədək TANAP layihəsinin və STAR neft emalı zavodunun açıldığını xatırladan Fatih Dönməz belə layihələrin gələcəkdə də davam etdiriləcəyinə əminliyini bildirdi.

Prezident İlham Əliyev Türkiyənin “Cənub qaz dəhlizi” Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısında yüksək səviyyədə iştirakına görə minnətdarlığını bildirdi. Türkiyə Prezidenti

Rəcəb Tayyib Ərdoğanla birlikdə imzalanan bu layihənin təməlinin TANAP ilə qoyulduğunu vurğulayan dövlətimizin başçısı onun tarixi əhəmiyyətini qeyd etdi, TANAP-ın rəsmi açılışını xatırladı. Dövlətimizin başçısı Türkiyə ilə birlikdə bu layihənin qısa müddətdə başa çatdırılmasının böyük nailiyyət olduğunu vurğuladı.

Türkiyə-Azərbaycan əməkdaşlığının bütün sahələrdə, o cümlədən enerji sahəsində də böyük nəticələrə gətirib çıxardığını qeyd edən Prezident İlham Əliyev məmnunluqla bildirdi ki, indiyədək 1 milyard kubmetr qaz yeni xətt vasitəsilə Türkiyəyə çatdırılıb. STAR neft emalı zavodunun fəaliyyətə başlamasının önəmini vurğulayan Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, bir neçə milyard dollarlıq sermayə bu gün artıq nəticə verir.

Prezident İlham Əliyev “Cənub qaz dəhlizi” layihəsinin başa çatdırılması üzrə işlərin uğurla davam etdirildiyini söylədi.

Dövlətimizin başçısı Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Türkiyə Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

İtaliya Azərbaycanın ən böyük müəssisələrini inşa edir

Fevralın 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin İtaliya Respublikasının iqtisadi inkişaf nazirinin müavini Andrea Cioffi ilə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev İtaliyanın iqtisadi inkişaf nazirinin müavini Andrea Cioffi ilə görüşdən məmnunluğunu bildirdi, səfərin məhsuldar olacağına əminliyini ifadə etdi. Azərbaycan-İtaliya əlaqələrinin yüksək səviyyədə olduğunu vurğulayan dövlətimizin başçısı ölkələrimizin yaxşı tərəfdaş olduqlarını dedi. İtaliya şirkəti tərəfindən inşa olunan “SOCAR-Polymer” zavodunun bir neçə gün əvvəl açılışında iştirakını xatırladan dövlətimizin başçısı ötən il bu zavodun birinci mərhələsinin açılışını İtaliya Prezidenti Sergio Mattarella ilə birlikdə həyata keçirdiyini dedi. Prezident İlham Əliyev İtaliya şirkətlərinin Azərbaycanda müxtəlif sahələrdə, o cümlədən neft-qaz, tikinti və iqtisadiyyatın digər sektorlarında da uğurla fəaliyyət göstərdiklərini və ölkəmizin onların fəaliyyətindən məmnun olduğunu bildirdi. Dövlətimizin başçısı “Cənub qaz dəhlizi” layihəsinin icrası ilə bağlı ölkələrimiz arasında əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu dedi. Qeyd etdi ki, bu layihə dövlətləri və şirkətləri daha da sıx birləşdirir.

İtaliyanın iqtisadi inkişaf nazirinin müavini Andrea Cioffi görüşə görə minnətdarlığını bildirdi. O, dövlətimizin başçısı ilə görüşün bir çox məsələlərə bağlı fikir mübadiləsi aparmaq üçün yaxşı imkan olduğunu dedi. Andrea Cioffi Azərbaycan ilə münasibətlərin bütün sahələrdə, o cümlədən ticarət sahəsində də inkişaf etdiyini vurğuladı.

İtaliyanın iqtisadi inkişaf nazirinin müavini Andrea Cioffi görüşə görə minnətdarlığını bildirdi. O, dövlətimizin başçısı ilə görüşün bir çox məsələlərə bağlı fikir mübadiləsi aparmaq üçün yaxşı imkan olduğunu dedi. Andrea Cioffi Azərbaycan ilə münasibətlərin bütün sahələrdə, o cümlədən ticarət sahəsində də inkişaf etdiyini vurğuladı.

Azərbaycanın Dünya Bankı ilə işbirliyi uzunmüddətli və məhsuldardır

Fevralın 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Dünya Bankının Cənubi Qafqaz üzrə regional direktoru xanım Mersi Tembon ilə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə dövlətimizin başçısı “Cənub qaz dəhlizi” Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısında kimi vacib tədbirdə iştirakına görə Dünya Bankının Cənubi Qafqaz üzrə regional direktoru xanım Mersi Tembona təşəkkürünü bildirdi. Prezident İlham Əliyev Dünya Bankının “Cənub qaz dəhlizi” layihəsinə və Azərbaycanın reallaşdırdığı digər layihələrə verdiyi davamlı dəstəyə görə minnətdarlığını ifadə etdi. Bu əməkdaşlıq yüksək qiymətləndirən Azərbaycan Prezidenti Dünya Bankı ilə işbirliyinin uzunmüddətli və məhsuldar olduğunu bildirdi.

“Cənub qaz dəhlizi” layihəsinin icrasının uğurla davam etdirilməsindən məmnunluğunu ifadə edən dövlətimizin başçısı ötən il layihənin icrasında mühüm irəliləyişlərin olduğunu və bunun il də davam etdirildiyini dedi.

Davosda Dünya Bankının baş icraçı direktoru xanım Kristalina Georgiyeva ilə görüşünü xatırladan dövlətimizin başçısı həmin görüşdə gələcək əməkdaşlıq haqqında geniş müzakirələrin aparıldığını bildirdi.

Xanım Mersi Tembon Dünya Bankının baş icraçı direktoru xanım Kristalina Georgiyevanın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı. O, Prezident İlham Əliyevin “Cənub qaz dəhlizi” Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısında dərin məzmunlu nitqində mühüm məsələlərə toxunduğunu vurğuladı. Xanım Mersi Tembon Dünya Bankının baş icraçı direktorunun Davosda Prezident İlham Əliyev ilə görüşdən dərin təəssüratla ayrıldığını bildirdi. Mersi Tembon Azərbaycan

ilə Dünya Bankı arasında aparılan müzakirələrdə əksini tapan məsələlərin həyata keçirilməsi istiqamətində ardıcıl tədbirlərin reallaşdırıldığını dedi.

Prezident İlham Əliyev xanım Kristalina Georgiyevanın salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarının Dünya Bankının baş icraçı direktoruna çatdırılmasını xahiş etdi.

Ilör bir-birini yola saldıqca evlərimizdəki, iş yerlərimizdəki təqvimlər də dəyişir. İndi mobil telefonlarda belə bir funksiya olduğundan, bəlkə də kimsə daha kağız təqvimə ehtiyac görmür. Amma bu sətirlərin müəllifi üçün hər il kağız təqvim almaq yaxud dostların, yaxınların bağışladığı hədiyyəlik təqvimləri məmnuniyyətlə qəbul edib göz önündə saxlamaq xoş bir ömür ənənəsidir. Ələlxüsus, divardan asılıb hər gün bir yarpağı üzülən, kitabça şəkildə olanların çox sevərəm... Bu cür təqvimlər, nədənsə, bir az da uşaqlığı xatırladır. Onları vərəqlədikcə xəyal düşüncələrimi aılıb uzaqlara aparır...

Təqvim vərəqləyirəm...

Aylar, həftələr, günlər, onları işarələyən rəqəmlər bir-bir gözələrim ötürəndən keçir. Ömürlər, tələlər, uğurlar, çətin sınaqlar bu rəqəmlərdə birləşir. Elə bilirdim ki, dünyadakı bütün insanların ömür kitabını oxuyuram. Həqiqətən, bu vərəqlərdə bir-birini əvəz edən rəqəmlərin arxasındakı insan talelərinə, həyat mənzərələrinə nəzər salsaq, təqvimlərin dünyanın ən maraqlı kitabları olduğunu görürük.

Təqvimdə bizim üçün adı olan elə günlər var ki, başqasından ötrü ömrünün ən əlamətdar tarixidir. Bəzən, təqvimin hansısa vərəqi tək bir fərdin deyil, bütün xalqın həyatında yeni bir səhifə açır. Konkret bir gün adı zaman faktından kənarə çıxmaqla milyonlarla insan üçün tarixi dəyərə çevrilir.

Bəzən bu günlər heç təqvimdə xüsusi fərqləndirilməmiş də, onun mahiyyəti yaddaşlarda yaşayır, ictimai düşüncədə öz yerini tutur. O xalq xoşbəxtlik ki, onun milli dövlətçilik tarixində yeni-yeni dönəmlərə körpü salan belə günün sayı çoxdur. Deməli, o xalq ağa qadın, inkişafa doğru yoluna davam edir, yeni-yeni nailiyyətləri ilə tarix yaradır. Təqvimin ayrı-ayrı günləri bu nailiyyətlərinin simvollaşdırılan yeni tarixlərə çevilir.

21 fevral günündən yazmaq istədim...

2 il əvvəl qədr bu gün dünyadakı əksər insanlar kimi, bizim üçün də Beynəlxalq Ana Dili Günü olaraq əlamətdar idi. 2017-ci ilin 21 fevralından bəri isə bu gün milli dövlətçilik tariximizə parlaq hadisələrindən biri ilə də yeni məzmun qazanıb.

21 fevral 2017-ci il... Necib əməlləri ilə adını insanların qəlbində sevgi, mərhəmət, xeyir-xahlıq, ədalət simvoluna çevirmiş Mehriban xanım Əliyeva həmin gün Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti vəzifəsinə təyin olundu...

Bu təyinat misalında Azərbaycan insanının daha bir ümummilli arzusu reallaşdı...

Milli dövlətçilik tariximiz yeni bir başlanğıca qədəm qoymu...

Mən hər dəfə Mehriban xanım Əliyeva haqqında düşündəndə XV əsrdə yaşamış Sara Xatun yadına düşür. Yazdığım "iki şah, iki sultan" romanı - trilogiyasında ən baş obrazlardan biri Sara Xatun obrazıdır. Sara Xatun ərazisi 3 milyon kvadratkilometr olan Ağqoyunlular Azərbaycan dövlətinin yaradıcısı və hökmdarı Uzun Həsənın anasıdır. Müdrik, ağıllı ana və Şərqiñ iki böyük diplomat qadınıdır. O, dövlət işlərinin idarə olunmasında oğlu Uzun Həsənə həmişə yardımçı olub.

Qarıba bir oşaxarlıq... Her iki xanım dövlət işlərinin idarə olunmasında əvəzsiz xidmətlər göstərmiş. Əlbəttə, biri XV əsrdə, o biri isə XXI əsrdə...

Tarix necə də təkrarlanır? Bir "iki şah, iki sultan" əsərinin qəhrəmanı, o biri isə "Missiya" kitabının qəhrəmanı... Azərbaycanın möhtəşəm iki xanımı, xatununu...

2017-ci il ərzində Azərbaycanın həyatında çox hadisələr baş verib. Çox uğurlar əldə olunub. Amma tarixi mahiyyəti etibarlı bunların heç biri Prezident İlham Əliyevin məlum təyinat qərarı ilə müqayisə edilə bilməz.

Bilirdim ki, aradan illər, qərinələr, bəlkə də əsrlər keçəcək, gələcək tarixi nəsilələri müasiri olduğumuz bu dövrün ictimai ovqatını, siyasi mənzərəsini digər sənədi mənbələrlə yanaşı, həm də qəzet səhifələrindəki bu yazılar vasitəsilə cəmləndirməyə çalışacağıq.

Cəmi iki il əvvəlində hadisələrini öz gündəlik həyatında yaşamış müasir oxucularımızdan çox, gələcək nəsillərə bələdçilik üçün 2017-ci ilin fevralına qısaca ekskurs etmək istərdim.

...Onda ölkə köklü islahatlar, böyük dəyişikliklər dövrünə daxil olmuşdu. 2016-cı ilin sentyabrında ümumxalq referendumu keçirilmiş, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına mühüm dəyişikliklər edilmişdi. Bu dəyişikliklərdən biri də respublikamızda idarəçilik sisteminin daha da təkmilləşdirilməsi, çevik idarəetmə mexanizminin formalaşdırılması üçün Birinci vitse-prezident və vitse-prezident vəzifələrinin təsis olunmasına ibarət idi.

Belə bir yeniliyi, heç də təsadüfi saymaq olmazdı. Bu, dünyanın əksər sivil ölkələrində təbiiq olunan və zamanla özünü doğrultmuş təcrübə idi. Dövlət idarəçiliyində daha səmərəli fəaliyyət üsullarının təbiiq, vətəndaşlar qarşısında dövlətin öhdəliklərinin keyfiyyəti icrası, effektiv idarəçilik mexanizminin qurulması baxımından vitse-prezidentlik institutu başqa ölkələrdə uğurla sınaqdan çıxıb.

Azərbaycanda da vitse-prezidentlik institutunun təsisindən sonra insanların xüsusilə Birinci vitse-prezident vəzifəsinə təyin ediləcək şəxsin kimliyinə böyük ümidləri vardı. Bu vəzifənin kimə həvalə ediləcəyi, demək olar ki, hər kəsi maraqlandırır.

Birinci vitse-prezident öz şəxsiyyəti, fərdi keyfiyyətləri, bacarıq və qabiliyyəti, ona göstərilən ictimai rəğbətə elə bir insan olmalı idi ki, xalqın etimad mənbəyinə çevrilə bilsin. Həyata keçirilən islahatların öz məqsədlərinə çatması, xalqın dəstəyi ilə müşayiət olunması bu vəzifəyə təyin olunacaq şəxsin uğurlarından çox asılı görünürdü.

Və Azərbaycan cəmiyyəti bu keyfiyyətləri yalnız bir şəxsiyyətdə tapa bilirdi. Birinci vitse-prezident üçün vacib sayılan xüsusiyyətlər Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, Milli Məclisin deputatı, UNESCO və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın həyat və fəaliyyətində bütünülkə əks olunmuşdu. Onun ictimai obrazına tam uyğun gəlirdi. Buna görə də insanlar bu vəzifədə mehriban xanımı görmək istəyirdi. Ən layiqli namizəd gözdə mehz onun görürdü...

Bu, insan xarakterindən irəli gələn məqamdır... Her birimiz ümumilikdə ölkənin, xalqın mənafələrini əsas götürdükdə qədr qədr etibarilə müəyyən qədr də fərdiyyətçi. Ne qədər çalışsaq belə, bu insani duyğudan qaça bilmərik.

Ona görə də istənilən vətəndaş hansısa vəzifəyə konkret şəxsin təyini olunmasını arzulayanda ilk növbədə, öz faydalarını düşünür. Əlbəttə, bu cür təyinatların ictimai faydaları öz yerində, bunlar sonrakı mərhələlərə ümumi rəyi əsasında formalaşsın, sırayı vətəndaşın birinci maraqlandırılan isə fərd olaraq özünün məlum yenilikdən əldə edəcəyi üstünlükdür.

Məsələn, onu birinci maraqlandırır ki, görəsən, bu təyinatın onun yaşadığı şəhəri, kəndi yollarının abadlaşmasına nə təsiri olacaq? Özüne asanlıqla iş tapa biləcəkmi? Övladının oxumaq arzusu yerinə yetəcəkmi? Hansısa dövlət idarəsinin qapılarında bundan sonra onun dərini daha həssaslıqla dinləyəcəklərmi? Dara düşəndə dövlət adına dərhal köməyi yetişənlər olacaqmı? Xəstəsina, komeksizinə həyan olan tapılacaqmı?

Azərbaycan Prezidentinin vətəndaşların həyatının yaxşılaşdırılması üçün imzaladığı sənədləri, irəli sürdüyü vəzifələrin vaxtında və keyfiyyətlə yerinə yetirilməsindən ötrü icraçı məmurlar bundan sonra daha məsuliyyətlə çalışacaqlarmı? Başlanğıc üzərində daha ciddi nəzarət, hesabatlılıq, vətəndaşlar üçün faydaları bir nəticə ortaya qoymaq tələbi hiss edəcəklərmi?

Bu mənada Azərbaycan cəmiyyətinin Mehriban xanım Əliyeva şəxsiyyətinə münasibəti birmənalıdır. O, bu mərhələyə qədər əsasən ictimai məzmun kəsb edən fəaliyyətinin, necib əməllərinin başdan-baş Azərbaycan insanına xidmət etməkdən ibarət olduğunu, onun həyatının yaxşılaşdırılmasına, rifahına xidmət etdiyini təsdiqləmişdi.

Rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu insanların üçün ümid üvanına, pənah qapısına çevrilmişdi. İnsanlar burada onlara necə həssas, qağıkəç münasibət göstərdiyini görürdülər, tamam yeni bir münasibətə şahid olurdular. Görürdülər ki, Mehriban xanımın irəli sürdüyü və icrasına uğursuz nəzarət etdiyi layihələr necə şəxslər alınır, yüksək effektiv verilir, dəyərlər yaradır.

Görürdülər ki, Mehriban xanım necə böyük təşkilatçılıq qabiliyyətinə malikdir. Çoxlarına mümkün olduğu görünən işləri peşəkər komanda işinin gücü, zəki mənecer təfəkkürü ilə qısa müddətdə mümkünə çevirməyi bacarır. Ona görə də vətəndaşlar Mehriban xanımına daha geniş səlahiyyətlərin verilməsini arzulayırdılar. Bu mənada, Prezident belə bir təyinatla, əslində, xalqın sosial sifarişini yerinə yetirirdi. Hər zaman olduğu kimi bu dəfə də xalqın arzularına sayğı göstərdi.

Mehriban xanım Əliyeva bu ağır dövlətçilik məsuliyyəti yükünü üzərinə götürməklə vətəndaşların ondan yeni gözləntiləri doğrultmaq əzmi-ni, niyyətini, xalq üçün gördüyü işlərin əhatəsini daha da genişləndirmək istəyini ifadə etdi.

Əslində, görkəmli ictimai xadim olaraq Mehriban xanımın özünün belə bir yüksək təyinatla sifərdi mənada ehtiyacı yox idi. Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı kimi o, bu yeni vəzifəsinə qədər də kifayət qədər yüksək statuslar daşıyırdı. Həyata keçirdiyi genişmiqyaslı layihələrlə cəmiyyət həyatında yaxından iştirak edirdi. Necib əməlləri ilə bütün dün-

MISSİYA

Mehriban xanım Əliyeva bütün cəhətləri ilə xalq adamıdır, vətəndaşlarımızın birmənalı dəstəyini qazanmış dövlət xadimidir, gördüyü işlərlə xalqın isteklərini yerinə yetirən, insanların arzularından gəlmiş uğurlu, parlaq simadır.

Mehriban xanım çəğdəs dünyamızda, Qər və Şərq düşüncəsinin dialoqunda təkə özünü deyil, həm də Azərbaycan dövlətini, Azərbaycan qadınlarını, türk və islam dünyasını, müasir, modern dövlət quruculuğunda yaxından iştirak edən qabaqcıl dünya qadınlarını, diplomatları, siyasətçiləri, ictimai, mədəniyyət, elm xadimlərini, anaları, birinci xanımları təmsil edən ümumiləşmiş obraz kimi hər zaman maraqa doğuracaq.

Mehriban xanım həmişə insanlar arasındadır, hadisələrin mərkəzindədir... O, qarşıya qoyduğu bütün vəzifələrin öhdəsindən gələ biləcəyinə inanır. Çünki Azərbaycan insanı da ona inanır...

Və Mehriban xanımda belə bir əminliyi yaradan o inamın ruhudur... Sade insanlığın ona olan sevgisidir...

Tənni bir dövlət adamı üçün mühüm olan ən mühüm keyfiyyətləri bu zərif, necib xanımdan əsirgəməyib...

O, gördüyü bütün işlərlə qəlbini sevgisinə qatır. Başqaları üçün nəsə xeyirli bir iş görməyin yaratdığı məmnuniyyəti duyğusundan güc alır. Ona görə Mehriban xanım bu qədr uğurludur, güclüdür, enerjilidir.

Onun səmimiyyəti, sadə insanlarla arada bürokratik sədlər qoymaması, stereotiplərdən uzaqlığı hər zaman böyük rəğbət doğurur. Rəhbərin mütləq quru, vəzifə adamının sət insan olması, idarəçiliyin yalnız bu şəkildə mümkün olduğu barədə əsrlərdən bəri formalaşmış fikirlə o, heç zaman razılaşmır və hesab edir ki, bunlar yanlışdır...

Ulu öndər Heydər Əliyevin "Xalqın, vətənin taleyi hər bir insanın taleyinə çevrilməlidir" düşüncəsi, Mehriban xanımın da həyat və fəaliyyətində öz ifadəsini tapır.

yada tanıyırdı. Sırayı insanların dalmış, dünya liderlərinə qədər hər kəs onun şəxsiyyətinə böyük hörmətlə yanaşırdı.

Ona görə də Birinci Vitse-prezident vəzifəsi Mehriban xanım Əliyeva üçün əlavə iş həcmi və böyük məsuliyyət deməkdir...

Amma bu, təyinat zamanı tələbi idi...

Bu seçim uzun illərdən bəri ölkəmizin, eləcə də dünyanın ictimai-siyasi həyatında mühüm rol oynayan Mehriban xanım Əliyevaya ümumxalq rəğbətindən, cəmiyyətin sosial sifarişindən irəli gələn təyinat ilə əlaqə yanaşı, eyni zamanda, belə həlledici mərhələdə islahatlar prosesinə böyük dəstək ola biləcək bacarıqları təşkilatçı, yüksək sərəştəli mənecer kimi onun peşəkər imkanlarından dövlət idarəçiliyində də istifadə zərurətindən irəli gəlirdi.

Bələliklə, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti vəzifəsinə təyinat hər cəhətdən xalqın ürayından xəbər verən sırayı bir yenilik kimi tarixə yazıldı.

Təhlükəsizlik Şurasının 21 fevral 2017-ci ildə keçirilən iclası zamanı Mehriban xanımın Birinci vitse-prezident kimi şura üzvlərinə və ümumilikdə cəmiyyətə təqdim edərək Prezident İlham Əliyev onun ən müxtəlif sahələrdə uğurlu fəaliyyətinin söz açaraq sərəştirdi: "Bu çoxşaxəli fəaliyyət, eyni zamanda ümumi fəaliyyət mənim bu qərarı qəbul etməyimdə əsas rol oynayıb. Həmçinin qeyd etməliyəm ki, Mehriban Əliyeva çox peşəkər, bilikli, təcürbəli, prinsipial bir insandır, eyni zamanda, çox xeyirxah bir insandır və təsadüfi deyil ki, Azərbaycan xalqı ona çox böyük rəğbətə, sevgi ilə yanaşı. Bütün bu sadələndirilmiş amilləri nəzərə alaraq, mən bu qərara gəldim. Bu gün Mehriban Əliyevanın həyatında yeni bir dövr başlayır və əminəm ki, ölkəmizin inkişafında bundan sonra da öz dəyərlə təhəssini verəcək".

Artıq təqvimdə 2019-cu ilin 21 fevralıdır... Aradan 2 il müddət ötüb. Tarix kimi yanaşanda o qədr də böyük müddət sayılmaz. Amma bu 2 il Azərbaycan həyatında böyük bir tarix kimi yaşanıb, əslində... Qısa müddətdə ölkə və cəmiyyət həyatında o qədr böyük dəyişikliklər baş verib ki, eger bunlar realıq kimi ortada olmasaydı, onların hər biri üçün, bəlkə də onilliklərin lazım gəldiyini düşünürdik.

Bu iki ildə çox şeylər dəyişib... Azərbaycan həyatında müsbətə doğru çox hadisələr baş verib və bu dəyişikliklər günü bu gün də davam etməkdədir. Dəyişməyənlər, Prezidentin qarşıya qoyduğu milli hədəflərdir. Bu hədəflərə münasibətdə göstərdi-

yi prinsipliyyətdir. Azərbaycanın uğur yoldur. Xalqqa hakimiyyətin vəhdətirdi. İnsanlarımızın cənab İlham Əliyevə, Mehriban xanım Əliyevə şəxsiyyətinə dərin rəğbətində...

Ölkənin və xalqın maraqlarının daim üstün tutulması, xeyirxahlıq, mərhəmət, insanlara sevgi onlar üçün bir həyat nomasıdır...

Birinci vitse-prezident kimi Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyətini də bu norma müəyyənləşdirir. O, Azərbaycana xidmət edərək üzünə düşən vəzifələri layəqətlə yerinə yetirir. Əsl vətəndaşlıq nümunəsi ortaya qoyur.

Mehriban xanım Əliyeva bütün cəhətləri ilə xalq adamıdır, vətəndaşlarımızın birmənalı dəstəyini qazanmış dövlət xadimidir, gördüyü işlərlə xalqın isteklərini yerinə yetirən, insanların arzularından gəlmiş uğurlu, parlaq simadır.

Güman ki, dünya ədəbiyyatı XXI əsr tarixinin belə parlaq qadın şəxsiyyətlərini obrazını yaratmaqdan ötrü nə vaxtsa onların müxtəlifliyinə müraciət edəcək. Onların ümumilikdə başariyyəti həsr edilmiş həyat və fəaliyyətinin xarakterik cizgilərini üzə çıxarmağa çalışacaq.

Mehriban xanım çəğdəs dünyamızda, Qər və Şərq düşüncəsinin dialoqunda təkə özünü deyil, həm də Azərbaycan dövlətini, Azərbaycan qadınlarını, türk və islam dünyasını, müasir, modern dövlət quruculuğunda yaxından iştirak edən qabaqcıl dünya qadınlarını, diplomatları, siyasətçiləri, ictimai, mədəniyyət, elm xadimlərini, anaları, birinci xanımları təmsil edən ümumiləşmiş obraz kimi hər zaman maraqa doğuracaq.

O, ölkənin birinci xanımı, milli dövlətçilik tariximizdə birinci xanım institutunun yaradıcısıdır. Dövlət rəhbəri ən yaxın vətəndaşdır, Prezidentin ən çox güvəndiyi insanıdır, xalqqa ölkə başçısı arasında mənevə körpüdür.

Dövlət rəhbərlərinin həyat yoldaşlarının birinci xanım adlandırılması ənənəsi sivil cəmiyyətlərdə çoxdan var. Amma əksər ölkələrdə onların çoxu kölgədə qalmayı üstün tutur. Ölkənin problemlərindən, idarəçilik sisteminin ağır məsuliyyətlərdən kənar duraraq sakit, rahat həyatı üstün tutur. Bəziləri isə əsasən, xarici səfərlər zamanı gözə deyir, cəmiyyət arasında nadir hallarda görünür.

İctimai-siyasi həyatda fəal iştirak, sosial problemlərin yükünə çiyin vermək, ömür-günü yoldaşına bu sahədə də dəstək olmağa çalışmaq Mehriban xanımın öz seçimidir. Başqa cür yəqin ki, ola bilməzdi. Çünki onun ömrünün, taleyini, özünü də bir zamanlar müsahibələrinin söylədiyi kimi, dərk edilmiş məsuliyyət hissi idarə edir.

Ona görə də Mehriban xanım həyat və insanlar, ölkənin taleyüklü problemləri ilə bağlı kimsə məsuliyyət daşımamasının gərək olduğu hər yerdədir. Bu qeydləri qələmə alarkən, onun müxtəlif illərə aid fotolarını nəzərdən keçirirəm. Bu fotolar fərqli zamanlarda, ayrı-ayrı məkanlarda çəkilib. Amma hamısında insanlar var, hadisələr var, yəməli qoyulan, yə icrası davam etdirilən, yə da artıq başa çatmış işin nəticələri var.

Mehriban xanım həmişə insanlar arasındadır, hadisələrin mərkəzindədir... Və bu, adama qətiyyətin təəcübü gəlmir. Mehriban Əliyevanın birinci xanım xüsusiyyəsinə yanaşması zərurət, yaxud görünüş kimi nəzərə çarpır. Sanki elə belə də olmayıb. Çünki bütün bunlar onun təbiətindən, xarakterindən doğur. Onun üçün həyatının mənası Vətənə, xalqa və insanlara xidmətdədir. Sərəhdə tanınmayan humanizmədir, xeyirxahlıqdadır, insanpərvərlikdədir...

Dünyada insanlığın da, dövlətçiliyin də, ictimai inkişafın da təməlinə dəyən bir ali keyfiyyət var: ədalət... Əgər cəmiyyətdə ədalət meyarları qorunarsa, o cəmiyyəti inkişaf yolundan heç bir maneə saxlaya bilməz.

Mehriban xanım kifayət qədər çətin və məsuliyyətli olan ictimai-siyasi statuslarını sadə insanların problemlərini həlləndirən ötrü bir fərd kimi dəyərləndirir. Birinci vitse-prezident vəzifəsinə təyin olunduqdan sonra onun "Rossiya 1" telekanalının "Vesti nedeli" programına müsahibəsini xatırlayırsınız? Həmin müsahibəsində Mehriban xanım deyirdi: "Mən Prezidentin etimadını, ən başlıcası isə mənə inamı, ümid bəsləyən insanların etimadını doğrultmalıyam".

O, qarşıya qoyduğu bütün vəzifələrin öhdəsindən gələ biləcəyinə inanır. Çünki Azərbaycan insanı da ona inanır... Və Mehriban xanımda belə bir əminliyi yaradan o inamın ruhudur... Sade insanların ona olan sevgisidir...

Tənni bir dövlət adamı üçün mühüm olan ən mühüm keyfiyyətləri bu zərif, necib xanımdan əsirgəməyib. Dövlət adamı humanist olmalıdır. Mehriban xanımın necə böyük qəlbə, yüksək humanizm hissəsinə sahibliyini illərdən bəri ki, görə-görə gəlirik. Hələ Milli Məclisin deputatı olarkən irəli sürdüyü amnistiya təşəbbüsləri əsasında minlərlə insan ömrünü ən dəyərlə nemətə - azadlığa qovuşub.

O, minlərlə şəxsə öz yanlışlarından nəticə çıxarıb həyatlarını yenidən qurmaq şansı verib. Mehriban xanım o şəxsiyyətlərdəndir ki, istənilən kəsə eger belə şans verilsə, yaxşı biri olmağa gücünə inanır. Necib əməlləri ilə, yaratdığı nümunələrlə insanların qəlbindəki işığı üzə çıxarmağa çalışır. Onun dünyaya, həyata baxışının mərkəzində insan dayanır. Gördüyü bütün işlər insan içindədir. Atdığı hər bir addım insanın rifahına yönəlib.

Onun üçün insanlıq da elə başqa insanlara münasibətdir, onların hissələrinə şerik çıxmaq deyil, sevgi, mərhəmət göstərmaqdır. İnsan üçün ən dəyərlisi isə bəlgənlik və ləqəyldir: "Fərqi yoxdur, ictimai xadimləm, yaxud dövlət xidmətində işləyirsən - insanlığı qorumağa lazımdır. Mənə elə gəlir ki, bu, heç vaxt səhv ola bilməz, əksinə, bu, həmişə doğru yoldur".

Bir dövlət adamı üçün ən mühüm cəhətlərdən biri də enerjili olmaqdır. Rəhbərliyi ilə həyata keçirilən çoxşaxəli layihələr, bu layihələrin hər birinə nəzarət, gün ərzində edilən görüşlər, müzakirələr, tədbirlər, ayrı-ayrı yerlərdə baş çəkilən işlərin icrası vəziyyətinin şəxsən diqqətdə saxlamaq, hər gün çoxsaylı problemlərin həllinə kömək ümidi ilə üz tutan yüzlərlə vətəndaşın müraciətlərinə baxılması, üstəlik, xarici səfərlər və bir Azərbaycan xanımı kimi ailedəki isti mühitin qorunması, övladlara, sevimli nəvələrə vaxt ayırmaq Mehriban xanımın tükənməyən enerjisindən xəbər verir.

Bu enerjinin mənbəyi isə sevgidir... O, gördüyü bütün işlərdə qəlbini sevgisinə qatır. Başqaları üçün nəsə xeyirli bir iş görməyin yaratdığı məmnuniyyəti duyğusundan güc alır. Ona görə Mehriban xanım bu qədr uğurludur, güclüdür, enerjilidir.

Yüksək intellekt, geniş dünyagörüşü dövlət adamının zinetidir. Bunu insana bəxş edənsə təhəbbürlər, insanın körpəlikdən əhatə olunduğu mühtirdir.

O, ən dəyərlə əşyaların kitablarında ibarət olduğu evdə göz açır. Atası - akademik Arif Paşayev, anası - görkəmli şərqşünas alim - professor Aida xanım İmanquliyevanın, babaları - böyük ədəbiyyat Mir Cəlal Paşayev, jurnalistikada çoxlarının ustası olmuş unudulmaz - Nəsir İmanquliyevin zəngin kitabxanalarının əhatəsində böyüyüb...

Bu ocaqların işığına tez-tez toplaşan dövrün tanınmış ziyalıların söhbətləri mühitində boy atıb. Akademik Zərifə xanım Əliyeva kimi bir Azərbaycan qadınına gəlin olub. Ümummilli lider Heydər Əliyevin ocağında belə bir siyasət nəhəngindən dövlətçilik dərəsi alıb, ondan göhr-ğöhrüb, cəmiyyət həyatına, ictimai-siyasi proseslərə baxışları ondan əxz edilmiş təcrübə əsasında formalaşdı.

İnsan həftə orta məktəb təhsili almısa da, bu cür mühitdə yetişmək bir neçə universitetin məzunu olmağa bərabər idi... Mehriban xanımın dərin intellekti, elitar zövqü, xalqımızın soykötünə bağlılığı, ölkədə və dünyada baş verənləri düzgün təhlil etmə qabiliyyəti, təmkini, kitabı, elmə, mədəniyyətə sevgisi bu mühitdən gəlir.

Dünyada insanlığın da, dövlətçiliyin də, ictimai inkişafın da təməlinə dəyən bir ali keyfiyyət var: ədalət... Əgər cəmiyyətdə ədalət meyarları qorunarsa, o cəmiyyəti inkişaf yolundan heç bir maneə saxlaya bilməz.

Təqvimə baxıram... Aylar, həftələr, günlər, onları işarələyən rəqəmlər 21 fevral tarixinin ardınca da sıralanıb gedir. Düşünürəm ki, nə vaxtsa bu günlər də həyatımızda bir keçmişə çeviləcək. Dünya üçün də, Azərbaycan üçün bir tarix olacaq...

Və bir anlıq mənə elə gəlir ki, gələcəyimiz bələdçisi olan o rəqəmlərin hər birinə 21 fevral kimi tarixi günlərimizdən mütləq işiq düşəcək... Cənab İlham Əliyev, Mehriban xanım Əliyeva kimi şəxsiyyətlərimiz Azərbaycanın bundan sonrakı hər gününü o rəqəmlərə yeni bir dövlətçilik nailiyyətimizlə yazacağıq...

Hüseynbala MİRƏLİMOV, Milli Məclisin deputatı, yazıçı-publisist

məz. Adillik insana xas ən gözəl duyğudur. Mehriban xanımın şəxsiyyətində nəzərə çarpan əsas xüsusiyyətlərdən biri də mehz onun adilliyidir. Məsələlərə ədalət prizmasından yanaşmasıdır. Haqqı-nahaqqın ayığına verməməsidir. Hər kəs üçün bərabər imkanlar mühitinin yaradılmasına çalışmasıdır.

Belə bir yanaşma, şəxsən bir vətəndaş olaraq bu sətirlərin müəllifi üçün həyatı əhəmiyyət kəsb edir. O qədr də az olmayan həyat təcrübəmin anladığı bir həqiqət var ki, heç bir cəmiyyət yalnız varlıqlardan, yaxud kasıblardan ibarət ola bilməz. Çünki insanların işləmək əzmi, nailiyyətlərə can atmaq istəyi, bilili, qabiliyyəti, potensialı fərqlidir. Bu fərqlər onların həyatında fərqli də nəticələr yaradacaq. Əsas olan o əzmin formalaşması, o bililiyin, qabiliyyətin əldə olunması və hər insanın malik olduğu potensialın reallaşdırılmasında ötrü imkanların hər kəsə bərabər şəkildə verilməsidir. Onda cəmiyyət də irəli gedəcək, dünya da indikindən daha gözəl olacaq, insanlar da əsrlərdən bəri can atdığırları xoşbəxtliyə qovuşacaqlar.

Mehriban xanım belə bir cəmiyyətin olmasını istəyir... Belə bir dünyanın qurulmasını arzulayır...

Və bundan ötrü bir dövlət adamının görə biləcəyi bütün işlərin zəhmətini çəkir... Onun təhsil məsələlərinə göstərdiyi xüsusi diqqət, fəaliyyətinin mühüm bir qismini gənc nəslin təlim-tərbiyəsi işinə ayırmasının səbəbi budur. Çünki hər kəsin bərabər imkanlara sahib olduğu ədalətli cəmiyyətin formalaşdırılması işi uşaq bağçalarından, məktəblərdən, bələdiyyələrə aşılana müasir bilik və bacarıqlardan başlanır.

Başqalarının halından anlamaq, özünü digərlərinə yerinə qoya bilmək, onların problemlərini duyub hiss etmək neciblikdir. İstənilən insanda bu keyfiyyət Tanrının gözəl bir lütfü sayıla bilər. Qayıq, mərhəmət, həssaslıq ondan başlanır. Dövlət xadimində isə bu keyfiyyətlər insanların ona olan sevgisinə əsas qaynaqdır. Əgər belə bir keyfiyyət yoxdursa, o sevgi də olmayacaq.

Prezident İlham Əliyevin və Mehriban xanım Əliyevanın sadə insanlarla mütəmadi görüşlərini əks etdirən reportajları izləyirəm, vətəndaşlarla söhbətlərin məzmununa diqqət yetirirəm, bu görüşləri fotoalrın yaddaşında əbədləşdirməkdən ötrü telefonların imkanlarından yararlanıb onlarla özəmkən edən insanların - çavanan, yaşlının, uşağın, böyüyün, kişinin, qadının sevinc dolu çöhrələrinə nəzər salıram...

Həmişə kimi bu insanlarla da hərsə bir əldən, bir evdən gəlib, həmişə kimi onların da hərsinin bir dərdi, qağısı, dövlət qurumlarından müəyyən gözləntiləri, umacaqları var... Amma bu şəkillərə düşən sevgidir, rəğbətdir, birgəlik hissidir, bütün problemlərin belə bir birgəliyin gücü ilə aradan qaldırıla biləcəyinə və zaman-zaman həqiqətə aradan qaldırıldığına güclü inam hissidir...

Mehriban xanım Prezidentimizin gördüyü işlərdə davamlı dəstəyi ilə, həyata keçirilən siyasətə töhfələri ilə bu inamı daha da güvənləndirir, xalq-dövlət münasibətlərinə pozitiv ruh gətirir.

Onun səmimiyyəti, sadə insanlarla arada bürokratik sədlər qoymaması, stereotiplərdən uzaqlığı hər zaman böyük rəğbət doğurur. Rəhbər bir mütəqqil quru, vəzifə adam

“Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında”
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 18 iyul tarixli 739 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Konstitusiyaya Məhkəməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 13 fevral tarixli 986-VQD nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar **qərara alıram:**

“Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 18 iyul tarixli 739 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının

Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 7, maddə 449; 2000, № 5, maddə 340) 3-cü hissəsinə “hakimləri” sözündən sonra “və İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinə Azərbaycan Respublikasından seçilmiş hakim” sözləri əlavə edilsin və həmin hissədən “dəmir yolu, hava və avtomobil nəqliyyatı vasitələrindən (taksi istisna olmaqla), habelə” sözləri çıxarılsın.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 20 fevral 2019-cu il

Bakı şəhərinin Binəqədi rayonunda İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrı binasının əsaslı təmiri və yenidən qurulması işləri haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram:**

1. Bakı şəhərinin Binəqədi rayonunda İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrı binasının əsaslı təmiri və yenidən qurulması işlərinin davam etdirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 15 yanvar tarixli 890 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində digər layihələr üzrə dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü”nün 1.21.1-ci yarım bəndində göstərilmiş 2.0 (iki) milyon manat vəsait Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyinə ayrılınsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 20 fevral 2019-cu il

Azərbaycan ilə Aİ arasında siyasi və təhlükəsizlik məsələləri üzrə danışıqların növbəti raundu keçirilib

Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı (Aİ) arasında strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin hüquqi əsasını təşkil edəcək yeni saziş layihəsinə dair danışıqların siyasi və təhlükəsizlik, eləcə də ticarət istiqamətləri üzrə davam etdirilməsi məqsədilə Avropa İttifaqının nümayəndə heyətləri ölkəmizə səfər edib. Bu barədə AZƏRTAC-a Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyində Aİ tərəfindən saziş üzrə əsas nümayəndə, Avropa Xarici Fəaliyyət Xidmətinin Şərq Avropa və Mərkəzi Asiya üzrə icraçı direktorunun müavini Lyuk Dövinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə siyasi və təhlükəsizlik məsələləri üzrə danışıqların növbəti raundu baş tutub.

Həmçinin Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov Avropa İttifaqının xarici işlər naziri Rəcəb Tayyib Ərdوغانın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb. Aİ-nin Ticarət üzrə Baş Direktorluğunun nümayəndəsi Petros Sourmelisin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Azərbaycanın xarici işlər naziri ilə saziş layihəsinin ticarət sahəsi üzrə danışıqlarını bu il fevralın 15-20-də Bakıda davam etdirib.

Milli Məclisdə “Könüllülər Parlamenti - Azərbaycan, 2019” un iştirakçıları ilə daha bir görüş olub

Fevralın 20-də Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədr müavini Aydın Mirzəzadə, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədr müavini Mələhət İbrahimqızı və komitənin üzvü Elşən Musayev Milli Məclisdə “Könüllülər Parlamenti - Azərbaycan, 2019” layihəsinin iştirakçıları ilə görüşüblər.

hərəkətinin son illərdə gənclərimizi daha çox əhatə etməyə başladığını və özünü doğrultduğunu söyləyib. Bildirib ki, gənclər bu həyata qoşulmaqla ictimai həyatda ilk addımlarını atırlar və burada qazanılacaq təcrübə onların gələcəkdə cəmiyyətdə öz yerlərini tutmalarına kömək olacaq.

Mələhət İbrahimqızı və Elşən Musayev ölkəmizdə gənclərə göstərilən diqqət və qayğıdan, aparılan islahatlardan danışdı, belə görüşlərin əhəmiyyətini vurğulayıblar. Deputatlar gənclərə təmsil etdikləri komitələrin gördükləri işlər, qanun yaradıcılığı prosesi və parlamentin iş prinsipi haqqında məlumat veriblər. Gənclər müxtəlif qanun layihələrinin hazırlanması, təkliflərin verilməsi, prosedurlar haqqında digər məsələlər haqqında məlumatlandırılıb. Sonda layihə iştirakçıları maraqlandıran suallara cavablandırılıb.

Ankarada Azərbaycan və Türkiyənin Təhsil nazirlikləri arasında əməkdaşlığın mövcud vəziyyəti yüksək dəyərləndirilib

Azərbaycanın təhsil naziri Ceyhun Bayramov Türkiyəyə üçgünlük rəsmi səfəri başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfərin sonuncu günü Ankarada Heydər Əliyev Məktəbi ilə tanışlıq olub. Burada məktəbin fəaliyyəti və tədris metodikası barədə ətraflı məlumat verilib. Məktəbdə şagirdlərin Azərbaycan və Türkiyənin qardaşlığını tərənnüm edən rəsm sənədi ilə tanışlıq olub.

Ceyhun Bayramov Azərbaycan Təhsil Nazirliyi adından məktəbə ümummilli lider Heydər Əliyevin zəngin mənalı həyat və fəaliyyətini əks etdirən, o cümlədən Heydər Əliyev Fondunun ölkəmizin həqiqətətinə və mədəniyyətinə aid çap etdiyi nadir neşrliyi hədiyyə edib.

Məktəbin qapalı idman və konsert zalında müəllim və şagirdlərin iştirakı ilə toplantı təşkil olub.

Əvvəlcə Azərbaycan və Türkiyənin Dövlət himnləri səsləndirilib.

Sonra Azərbaycanın təhsil naziri Ceyhun Bayramov, An-

karada Təhsil İdarəsinin rəisi Turan Aqınar və Heydər Əliyev Məktəbinin müdiri Necati Şəngəzarın çıxışları dinlənib. Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin və Türkiyə dövlətinin banisi Mustafa Kamal Atatürkün şəxsiyyət və sənədlərinin Azərbaycan və Türkiyənin Təhsil nazirlikləri arasında münasibətlərin daha da inkişaf etdirilməsinə dair səmərəli fikir mübadiləsi aparılıb. Tərəflər iki qardaş ölkənin müvafiq nazirlikləri arasında əlaqələrin dinamik inkişafını yüksək dəyərləndiriblər.

Yəyin adını daşıyan məktəbdə oxumaq həm şərəfli, həm də məsuliyyətdir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin “Bir millət, iki dövlət”, Mustafa Kamal Atatürkün “Azərbaycanın sevinci sevincimizdir, kədəri kədərimizdir!” ifadələrini xatırladan çıxışları qeyd ediblər ki, ölkələrimizdə təhsilin inkişafı, o cümlədən bu sahədə əlaqələrimizin böyük bəhrəsi dahi liderlərin arzu və istəklərinin gerçəkləşməsidir.

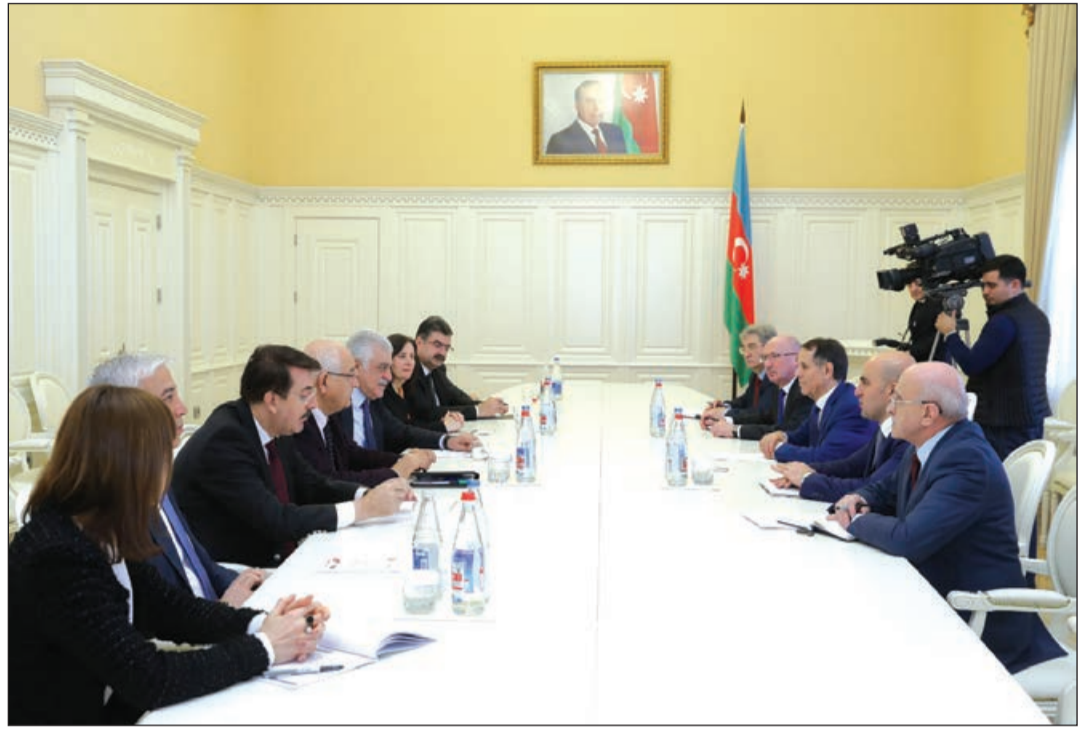
Çıxışlardan sonra şagirdlər zəngin bədii və idman proqramı təqdim ediblər. Azərbaycanın gözəlliyini və əzəmətinə, Türkiyə ilə qardaşlığımızı tərənnüm edən şeirlər söylənilib, maraqlı idman nömrələri göstərilib.

Daha sonra Azərbaycanın təhsil naziri Ceyhun Bayramov ilə Türkiyənin milli təhsil naziri Ziya Sölcük arasında görüş olub. Görüşdə Azərbaycan və Türkiyənin Təhsil nazirlikləri arasında münasibətlərin daha da inkişaf etdirilməsinə dair səmərəli fikir mübadiləsi aparılıb. Tərəflər iki qardaş ölkənin müvafiq nazirlikləri arasında əlaqələrin dinamik inkişafını yüksək dəyərləndiriblər.

Azərbaycanın təhsil naziri Ceyhun Bayramov, An-

Nazirlər Kabinetində keçirilən görüşdə Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin inkişafından danışılıb

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Novruz Məmmədov fevralın 20-də Türkiyə Böyük Millət Məclisinin deputatı, Türkiyə-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun rəhbəri Şamil Ayrımin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin ən yüksək səviyyədə olduğunu vurğulayan Baş nazir ölkələrimizin və xalqlarımızın tarixən bir-birinə çox güclü tellərlə bağlı olduğunu bildirdi. Azərbaycan və Türkiyə parlamentlərinin ölkələrimiz arasında münasibətlərin inkişafındakı rolundan bəhs edən Novruz Məmmədov Türkiyə nümayəndə heyətinin bu səfərinin, keçirilən görüşlərin əlaqələrimizin daha da genişləndirilməsi baxımından önəmli olduğunu deyib.

Azərbaycanın və Türkiyənin iştirakı ilə həyata keçirilən global əhəmiyyətli layihələrdən bəhs edən Baş nazir qeyd edib ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmiryol xəttinin istifadəyə verilməsi, TANAP, TAP kimi global əhəmiyyətli layihələrin həyata keçirilməsi qardaş ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın daha da dərinləşdirir.

Şamil Ayrımin Türkiyə-Azərbaycan parlamentləri

arası dostluq qrupunun yeni tərkibdə Azərbaycanca ilk dəfə səfər etdiyini bildirdi. O, səfər zamanı Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrinin hazırkı vəziyyətinə, münasibətlərin daha da dərinləşdirilməsi istiqamətində görülməli işlərə dair önəmli müzakirələr aparıldığını diqqətə çatdırdı. Qardaş ölkələrimiz arasında əlaqələrin bütün sahələrdə ən yüksək səviyyədə olduğunu deyən Şamil Ayrımin Azərbaycanın və Türkiyənin iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində, o cümlədən neft-qaz sektorunda birgə bir sıra mühüm layihələrə imza atdıqlarını söyləyib. O, birgə həyata keçirilən bu layihələrin Azərbaycan və Türkiyə ilə yanaşı, bölgənin də inkişafına mühüm töhfələr verdiyini diqqətə çatdırdı.

Dostluq qrupunun rəhbəri Türkiyənin Ermanistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibətlərinin həlli işində daim Azərbaycanın yanında olduğunu bildirdi, bu problemin tezliklə ədalətli həll ediləcəyinə əminliyini ifadə edib.

Görüşdə qarşılıqlı maraqlı doğuran digər məsələlərə dair müzakirələr aparılıb.

Şamil Ayrımin Türkiyə-Azərbaycan parlamentləri

Bakıda “Mənəvi dəyərlərimiz gələcəyimizdir” adlı konfrans keçirilib

Gənclər üçün Təhsil Mərkəzinin və Mənəvi Dəyərlər Nazirliyi Fondunun təşkilatçılığı ilə fevralın 20-də Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasında (ADBTA) “Mənəvi dəyərlərimiz gələcəyimizdir” mövzusunda konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsindən sonra “Oxul” sənədli filmi nümayiş olub.

Mərkəzin icraçı direktoru Fəxrəddin Həsənzadə çıxış edərək tədbirin əsas məqsədinin gənclər arasında milli-mənəvi dəyərlərimizin təbliğini gücləndirmək, unudulmaqda olan dəyərlərimizin qorunması işinə töhfə vermək olduğunu bildirdi. O, regionlarda da bu istiqamətdə

transmilli mütəşəkkil cəmiyyətlərin inkişafı üçün əhəmiyyətli rolunu vurğuladı. Mötəbər beynəlxalq konfransın davam etdiyini bildirdi. R.Usubov ikitərəfli münasibətlərin bütün istiqamətlərdə uğurla inkişaf etdiyini, əməkdaşlığın dərinləşməsinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdوغانın əsl qardaşlığı və dostluq əlaqələrinin böyük töhfə verdiyini məmnunluqla qeyd edib.

Əməkdaşlığın geniş potensialı olduğunu, göstərilən qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildiren nazir R.Usubov ikitərəfli münasibətlərin bütün istiqamətlərdə uğurla inkişaf etdiyini, əməkdaşlığın dərinləşməsinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdوغانın əsl qardaşlığı və dostluq əlaqələrinin böyük töhfə verdiyini məmnunluqla qeyd edib.

Əməkdaşlığın geniş potensialı olduğunu, göstərilən qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildiren nazir R.Usubov ikitərəfli münasibətlərin bütün istiqamətlərdə uğurla inkişaf etdiyini, əməkdaşlığın dərinləşməsinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdوغانın əsl qardaşlığı və dostluq əlaqələrinin böyük töhfə verdiyini məmnunluqla qeyd edib.

ən ümdə vəzifələrimizdən biri olduğunu diqqətə çatdıraraq komitə sədri qeyd edib ki, bu dəyərləri təhdid edən müxtəlif amillərlə rəqləşən zaman keçdikcə milli-mənəvi dəyərlərə münasibətdə müxtəlif dəyişikliklər, yeni yanaşmalar ortaya çıxır. Lakin ehtiyatlı olmaq lazımdır. Bu dəyərləri, milli xüsusiyyətləri, adət-ənənələri qorumaq zəruridir. Əks təqdirdə, dünyada gənc nəsillər arasında qaynaqlaşmaqla böyük təsir gücünə malik olan mənəvi dəyərlərin, milli adət-ənənələrin də asimilyasiyası prosesi gədcə bilər. Mübariz Qurbanlı vurğulayıb ki, Azərbaycanda milli-mənəvi dəyərlərin qorunması, təbliği istiqamətində mühüm işlər görülür və bu işlər davam etdiriləcək. Prezident İlham Əliyev bü-

Azərbaycan daxili işlər nazirinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Türkiyədə səfərdədir

Azərbaycan Respublikasının daxili işlər naziri, general-polkovnik Ramil Usubovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Budapeşt Prosesinin VI nazirlər konfransında iştirak etmək üçün fevralın 19-da Türkiyə Respublikasına səfər edib.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirib ki, həmin gün Azərbaycan və Türkiyə daxili işlər nazirlərinin görüşü olub.

Budapeşt Prosesinin VI nazirlər konfransında iştirak etmək barədə dəvətini qəbul etdiyinə görə Ramil Usubov minnətdarlığını bildiren və ötən ilin sonlarında Azərbaycana ilk rəsmi səfərini xatırladan Süleyman Soylu dost və qardaş ölkələrimizin global təhdidlərə, o cümlədən mütəşəkkil cinayətkarlığın bütün təzahürlərinə, xüsusən terrorizmə qarşı hər zaman vahid mövqedən çıxış etdiyini vurğulayıb. O, regionda fəaliyyət göstərən terror təşkilatlarının əsas hədəfinin Türkiyə olduğunu deyərək Azərbaycanın belə qruplaşmalarla qarşı sərbəst və qətiyyətli mövqeyindən, atdığı konkret addımlardan məmnunluğunu ifadə edib. Türkiyəli na-

zir, həmçinin əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi, aidiyyəti dövlət qurumları arasında təcrübə və məlumat mübadiləsinin genişləndirilməsi istiqamətində birgə səylərin bundan sonra da davam etdiriləcəyini bildirdi.

Mötəbər beynəlxalq konfransın davam etdiyini bildirdi. R.Usubov ikitərəfli münasibətlərin bütün istiqamətlərdə uğurla inkişaf etdiyini, əməkdaşlığın dərinləşməsinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdوغانın əsl qardaşlığı və dostluq əlaqələrinin böyük töhfə verdiyini məmnunluqla qeyd edib.

Əməkdaşlığın geniş potensialı olduğunu, göstərilən qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildiren nazir R.Usubov ikitərəfli münasibətlərin bütün istiqamətlərdə uğurla inkişaf etdiyini, əməkdaşlığın dərinləşməsinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdوغانın əsl qardaşlığı və dostluq əlaqələrinin böyük töhfə verdiyini məmnunluqla qeyd edib.

transmilli mütəşəkkil cinayətkarlıqla mübarizədə iki ölkənin hüquq mühafizə orqanları arasında məlumat və təcrübə mübadiləsinin daha da gücləndirilməsinin zəruriliyini vurğulayıb.

Dostluq və mehribanlıq şəraitində keçən görüşdə tərəflər maraqlandıran bir sıra digər məsələlər də müzakirə olub.

Fevralın 20-də İstanbul şəhərində Budapeşt Prosesinin VI nazirlər konfransı öz

işinə başlayıb. Əvvəlcə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının baş katibi Antoni Quterreşinin tədbir iştirakçılarına video-müraciəti səsləndirilib.

Sonra Budapeşt Prosesinin sədri - Türkiyə Respublikasının daxili işlər naziri Süleyman Soylu, Prosesinin həmsədri - Macarıstanın xarici işlər naziri Peter Silyartın, miqrasiya, daxili işlər və vətəndaşlıq məsələləri üzrə Avropa komissarı Dimitris Avramopolous, Miqrasiya Siyasətinin İnkişafı üzrə Beynəlxalq Mərkəzin baş direktoru Maykl Şpindelqer və digər rəsmi şəxslər çıxış ediblər.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının daxili işlər naziri Ramil Usubov çıxış edərək qanunsuz miqrasiyanın kriminogen duruma mənfi təsiri, bu sahədə ölkəmizdə həyata keçirilən mühüm tədbirlər, habelə dünyada, xüsusən Yaxın Şərqdə miqrasiya böhranını doğuran səbəblər haqqında danışıb, onların aradan qaldırılması yolları barədə təkliflər səsləndirib.

Konfransın sonunda “Miqrasiya üzrə ipək yolu Tərəfdaşlığına dair İstanbul Öhdəlikləri” və “Fəaliyyətə dair çağırış - beşillik plan” adlı sənədlər qəbul edilib.

Bakıda “Mənəvi dəyərlərimiz gələcəyimizdir” adlı konfrans keçirilib

Gənclər üçün Təhsil Mərkəzinin və Mənəvi Dəyərlər Nazirliyi Fondunun təşkilatçılığı ilə fevralın 20-də Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasında (ADBTA) “Mənəvi dəyərlərimiz gələcəyimizdir” mövzusunda konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsindən sonra “Oxul” sənədli filmi nümayiş olub.

Mərkəzin icraçı direktoru Fəxrəddin Həsənzadə çıxış edərək tədbirin əsas məqsədinin gənclər arasında milli-mənəvi dəyərlərimizin təbliğini gücləndirmək, unudulmaqda olan dəyərlərimizin qorunması işinə töhfə vermək olduğunu bildirdi. O, regionlarda da bu istiqamətdə

ən ümdə vəzifələrimizdən biri olduğunu diqqətə çatdıraraq komitə sədri qeyd edib ki, bu dəyərləri təhdid edən müxtəlif amillərlə rəqləşən zaman keçdikcə milli-mənəvi dəyərlərə münasibətdə müxtəlif dəyişikliklər, yeni yanaşmalar ortaya çıxır. Lakin ehtiyatlı olmaq lazımdır. Bu dəyərləri, milli xüsusiyyətləri, adət-ənənələri qorumaq zəruridir. Əks təqdirdə, dünyada gənc nəsillər arasında qaynaqlaşmaqla böyük təsir gücünə malik olan mənəvi dəyərlərin, milli adət-ənənələrin də asimilyasiyası prosesi gədcə bilər. Mübariz Qurbanlı vurğulayıb ki, Azərbaycanda milli-mənəvi dəyərlərin qorunması, təbliği istiqamətində mühüm işlər görülür və bu işlər davam etdiriləcək. Prezident İlham Əliyev bü-

ən ümdə vəzifələrimizdən biri olduğunu diqqətə çatdıraraq komitə sədri qeyd edib ki, bu dəyərləri təhdid edən müxtəlif amillərlə rəqləşən zaman keçdikcə milli-mənəvi dəyərlərə münasibətdə müxtəlif dəyişikliklər, yeni yanaşmalar ortaya çıxır. Lakin ehtiyatlı olmaq lazımdır. Bu dəyərləri, milli xüsusiyyətləri, adət-ənənələri qorumaq zəruridir. Əks təqdirdə, dünyada gənc nəsillər arasında qaynaqlaşmaqla böyük təsir gücünə malik olan mənəvi dəyərlərin, milli adət-ənənələrin də asimilyasiyası prosesi gədcə bilər. Mübariz Qurbanlı vurğulayıb ki, Azərbaycanda milli-mənəvi dəyərlərin qorunması, təbliği istiqamətində mühüm işlər görülür və bu işlər davam etdiriləcək. Prezident İlham Əliyev bü-

tün sahələrdə olduğu kimi, din, milli-mənəvi dəyərlərin qorunması sahəsində də ardıcıl siyasət həyata keçirir. O, dövlət başçısının fərmanı ilə dövlət komitəsinin tabeliyində yaradılan Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu tərəfindən milli-mənəvi dəyərlərin düzgün təbliği istiqamətində kompleks tədbirlər həyata keçirildiyini, videoçarxların, sənədli filmlərin hazırlanmış olduğunu bildirdi. DQDK sədri fondun dəstəyi ilə çəkilən “Oxul” adlı sənədli filmi xurafatla mübarizəyə həsr olunduğunu, filmdə cəhalət, elmsizliyin yol açdığı mənəvi boşluqlar və bunun nəticəsində xurafat hallarının artmasının yaratdığı təhlükələrin işıqlandırıldığını deyib.

Sonda tələbələr maraqlandıran suallara cavablandırılıb.

ən ümdə vəzifələrimizdən biri olduğunu diqqətə çatdıraraq komitə sədri qeyd edib ki, bu dəyərləri təhdid edən müxtəlif amillərlə rəqləşən zaman keçdikcə milli-mənəvi dəyərlərə münasibətdə müxtəlif dəyişikliklər, yeni yanaşmalar ortaya çıxır. Lakin ehtiyatlı olmaq lazımdır. Bu dəyərləri, milli xüsusiyyətləri, adət-ənənələri qorumaq zəruridir. Əks təqdirdə, dünyada gənc nəsillər arasında qaynaqlaşmaqla böyük təsir gücünə malik olan mənəvi dəyərlərin, milli adət-ənənələrin də asimilyasiyası prosesi gədcə bilər. Mübariz Qurbanlı vurğulayıb ki, Azərbaycanda milli-mənəvi dəyərlərin qorunması, təbliği istiqamətində mühüm işlər görülür və bu işlər davam etdiriləcək. Prezident İlham Əliyev bü-

Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısı işini plenar sessiya ilə davam etdirib

Fevralın 20-də Bakıda, Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısı işini plenar sessiya ilə davam etdirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın energetika naziri Pərviz Şahbazov "Cənub qaz dəhlizi" layihəsində iştirak edən ölkələrə və layihəni dəstəkləyənlərə minnətdarlığını bildirdi. Nazir layihənin verdiyi enerji töhfəsi ilə yanaşı, sosial baxımdan da uğurlu olduğunu, onun icrasının nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradıldığını və ölkələrin daha da inkişafına səbəb olacağını qeyd etdi. Bugünkü toplantıda "Cənub qaz dəhlizi" üzrə görülən işlərin və "Şahdəniz-2" yatağının inkişaf etdirilməsi ilə bağlı məsələlərin müzakirə edildiyini vurğulayan nazir dedi:

"Hazırda biz onun şahidiyi ki, məhz təbii qaza olan tələbat artır. Çünki onun sayəsində havaya az karbon qazı buraxılır. Biz elə bir dövrdə yaşayırıq ki, enerji təhlükəsizliyi məhz hasilatçı, istehlakçı və tranzit ölkələr arasında münasibətlərin inkişafında mühüm rol oynayır. Bu baxımdan, "Cənub qaz dəhlizi" layihəsi monumental bir işdir. Çünki hazırda Avropada bu, ilk meqalayihədir ki, enerji təhlükəsizliyinin bütün komponentlərini özündə ehtiva edir. Bizim nailiyyətlərimiz birgə işin bəhrəsidir. Çünki biz vahid komanda kimi Xəzər də havanın qazın Avropaya ən təhlükəsiz ixrac marşrutu ilə nəql edilməsinə çalışırıq. Bu gün biz Avropa qaz bazasının yaradılması yönündə işləyirik və burada rəqabətə davamlılıq, mənbələrin və marşrutların şaxələndirilməsi nəzərdə tutulur.

"Cənub qaz dəhlizi" bütün iştirakçı tərəflərin maraqlarına xidmət edir və geniş coğrafiyada enerji təhlükəsizliyinin davamlılığına töhfə verir. Çox əhəmiyyətli haldir ki, biz, demək olar, hər il Məşvərət Şurasının toplantısında qoşulan ölkələrin siyahısında yeni tərəfləri görürük və onlar hamısı bu layihənin əhəmiyyətindən danışıq. Bu, layihənin potensial faydasını göstərir. Serbiya, Macarıstan və San-Marino ilk dəfədir ki, bu il bizə qoşulur.

İtaliyanın iqtisadi inkişaf nazirinin müavini **Andrea**

Cioffi ölkəsinin layihə ilə bağlı bütün görüşlərdə iştirak etdiyini bildirdi, bu görüşlərin fikr mübadiləsi aparmaq üçün yaxşı fürsət olduğunu vurğuladı. Enerji təhlükəsizliyinin artırılması məqsədilə istehsalçı və istehlakçı ölkələr arasında əməkdaşlığın səmərəliliyini daha da artırmağa ehtiyacın olduğunu deyən Andrea Cioffi qeyd etdi ki, müasir dünyada enerji təhlükəsizliyi enerji siyasətinin tərkib hissəsi olaraq qalır. İtaliya hökumətinin rəsmisi "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin regional əhəmiyyətini vurğulayaraq bildirdi:

"TAP layihəsi bütün Balkan bölgəsinin qaz boru kəməri şəbəkəsinin inkişafına imkan verəcək. Həmçinin Cənub-Şərqi Avropada qaz nəqliyyatı üzrə şəbəkələrin və qaz satışının inkişafına kömək edəcək. TAP layihəsindən yalnız Albaniya deyil, lon-Adriatik qaz kəməri vasitəsilə TAP-a bağlı olan Xorvatiya və Monteneqro da yararlanacaq ki, bu da Yunanistan-Bolqarıstan interkonnektor layihəsi hesabına Yunanıstandan qoşulmaq marağında olan Bolqarıstan kimi Qərbi Balkanın bütün ölkələri faydalanacaq.

Bu gün biz sessiyada həyata keçirilməsində əhəmiyyətli nəticələr əldə edilmiş "Cənub qaz dəhlizi" haqqında müzakirələr aparacağıq. Azərbaycan və layihəyə cəlb olunan digər ölkələrlə yüksək səviyyəli əlaqələrə əsaslanan "Cənub qaz dəhlizi"nin açılmasında mən İtaliyanın töhfəsini bir daha vurğulamaq istəyirəm. Bu töhfənin dövlətlər arasında mükəmməl ikitərəfli əlaqələrə əsaslandığını bildirərək çıxışında bir məsələyə də toxunmaq istəyirəm. Şaxələndirmə məsələsində digər ölkələr kimi, İtaliyanın da marağı var. Çünki məhz Avropada qurduğumuz yeni enerji birləşiminin əsas ölkələrindən biri olaraq qətiyyət qaz təchizatının təhlükəsizliyini artırırıq.

ABŞ Dövlət katibinin enerji diplomatiyası üzrə müavininin müaviri xanım **Sandra Oudkirk** bu tədbirə qatılmasından məmnunluğunu ifadə edərək toplantıda iştirakına görə Azərbaycan Prezidentini İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirdi. O, Azərbaycanda hasil edilən

böyük həcmdə qazın tarixdə ilk dəfə olaraq "Cənub qaz dəhlizi" ilə yaxın zamanlarda Avropa bazarlarına çatdırılacağına vurğulayaraq dedi:

"Ötən il ərzində biz "Cənub qaz dəhlizi"nin sonuncu hissəsi olan Transadriatik boru kəmərinin tamamlanmasında da mühüm irəliləyişə nail olduq. Əgər işlər planlaşdırılan qaydada gedərsə, 2020-ci ildə ilk qaz TAP vasitəsilə İtaliyaya və Yunanıstana neql olunacaq. Transadriatik boru kəmərinin və Yunanistan-Bolqarıstan interkonnektorunun inşasının başa çatdırılması Azərbaycan ilə Avropa arasında siyasi və iqtisadi münasibətlərdə, eləcə də Avropanın enerji təhlükəsizliyində tarixi an olacaqdır. Mən bu cür gözəl nailiyyətləri mümkün etdiyinə görə Prezident Əliyevə və burada təmsil olunan bütün ölkələri və şirkətləri təbrik edirəm.

Birləşmiş Ştatlar bu layihə ilk dəfə on il əvvəl təklif olunduğundan etibarən "Cənub qaz dəhlizi"ni qətiyyətlə dəstəkləyib. Biz birlik ki, o, enerji təchizatının şaxələndirilməsində Azərbaycanın və Avropanın göstərdiyi səylərə də mühüm rol oynayacaq. Xəzər regionunda daha geniş iqtisadi inteqrasiyanı təmin edə bilər. Prezident Tramp bu layihənin vacibliyini vurğulayıb. O, 2018-ci ildə Prezident Əliyevə göndərdiyi məktubunda "Cənub qaz dəh-

lizini" bütün iştirakçılar üçün xüsusi əhəmiyyətli deyir. Azərbaycan bu gün burada təmsil olunan bütün tərəflərə xidmət edən Xəzər enerji təchizatının dünyaya çıxarılmasında əsas rol oynadı. 2006-cı ildə Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəmərinin açılması ilə Azərbaycanın nefti Gürcüstan və Türkiyə vasitəsilə Avropa bazarlarına çatdırıldı. "Cənub qaz dəhlizi" hazırda təbii qaz üçün oxşar etibarlı ixrac marşrutudur. Xəzər qazı qaz təminatımızı şaxələndirməyə kömək edəcək. Yeni interkonnektorlar enerji şirkətlərimiz üçün yeni bazarlara çıxış yaradacaq və istehlakçıların tələbatlarını təmin etmək üçün qazın yeni marşrutla neql olunmasına imkan verəcək. Bu, neinki boru kəməri boyunca yerləşən ölkələrə, mənim ölkəmə, o cümlədən yeni qaz bazarlarında fəaliyyət göstərən hər birimizə xidmət edəcək. Birləşmiş Krallıq global enerji təhlükəsizliyi məsələlərinə çox böyük əhəmiyyət verir.

Şaxələndirilmiş neft və qaz mənbələri neinki etibarlı təchizatı, o cümlədən iqtisadi inkişafı təmin edir. Enerji bütün dünyada iş yerləri və artım üçün çox vacibdir. Biz hamımız etibarlı, təhlükəsizlik və təmin edilmiş enerji təchizatını arzulayırıq. Biz istəyirik ki, enerji iqtisadiyyatımız rəqabətə davamlı, həmçinin ərqaat olsun. Birləşmiş Krallıq neft və qaz sektorun-

dan danışıqlar beşərəfli formatda - Gürcüstan və Türkiyə də daxil olmaqla 2015-ci ildən nazir müavirləri səviyyəsində davam etdirilib. Türkmənistan Avropa istiqamətində türkmen qazının çatdırılma mümkünlüyünün müzakirəsi üzrə danışıqlar bərpə və davam etdirməyə hazır olduğunu təsdiq edir. Mən əminəm ki, Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısı bu layihənin uğurla reallaşdırılmasında növbəti mühüm addım olacaq.

Türkiyənin enerji və təbii sərvətlər naziri **Fatih Dönmez** bildirdi ki, "Cənub qaz dəhlizi" layihəsi region ölkələrinin birgə işbirliyi həyata keçirməklə bağlı qararını ortaya qoydu və bölgədə icra olunan digər layihələr də bundan nümunə götürülməlidir. Türkiyənin TANAP vasitəsilə ilk qaz ötürmə ilin iyununda alındığı, artıq Yunanistan sərhədinə qədər olan hissədə infrastruktur işlərinin tezliklə başa çatdırılmasının ümid etdiklərini vurğulayaraq dedi:

"Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığı TANAP ilə bölgə çəhrəliyinin sarhdərlərini aşaraq yeni qitələrə və yeni zirvələrə çatdı. TANAP cənab prezidentlərimiz Ərdəğanın və Əliyevin güclü iradələri və qonşu ölkələrin uzaqgörən liderləri sayəsində ortaya çıxdı. Azərbaycan və Türkiyənin güclü enerji baxışı sayəsində işləri birlikdə necə həyata keçirdikdə, bundan sonra da reallaşdırmağa davam edəcəyik. Bu güclü əlaqələr, bu sarsılmaz qardaşlıq və dərin mənəvi bəzi insanlığa bəxş edəcəyimiz ən böyük mirasdır.

TANAP uduzunu almadağı tarixi bir layihədir. TANAP ilə Türkiyənin enerji sahəsində açar ölkə rolunu gücləndirəcək. Azərbaycan tedarikçisi ölkə kimi yeni bazarlara çıxmağa başlayacaq. Avropa isə mənbə ölkələrin və marşrutların şaxələndirilməsini artırmağa başlayacaq. TANAP Avropanın enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfə ilə yanaşı, Türkiyənin enerji siyasəti baxımından da tamamlayıcı və dəstəkləyici amil olacaq. Bu, milli enerji və mədəni siyasətimizdə açıqladığımız enerji təhlükəsizliyi üçün mühüm əhəmiyyətə malik layihədir.

"Şahdəniz-2" və Cənubi Qafqaz Boru Kəməri layihəsinin genişləndirilməsi barədə məlumat verən BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə üzrə regional prezidenti **Qari Counz** BP-nin "Cənub qaz dəhlizi" kimi tarixi layihədə iştirak etməkdən qürur duyduğunu bildirdi:

"Prezident İlham Əliyevin xüsusi, şəxsi diqqəti və dəstəyi global neft və qaz sənayesində bu vaxtdək həyata keçirilmiş ən böyük və ən mürəkkəb təşəbbüslərdən biri hesab edilən bu layihənin uğurla icrasında aparıcı amil olub. Həqiqətən də bu, çox nəhəng bir layihədir. Ölkədə hərbi sektor xaricində indiyədək həyata keçirilmiş ən böyük layihədir. Belə irimiqəyətli layihələrin özünəməxsus çətinlikləri olur. Bu cür çətinliklər texniki, mühəndis, kommersiya, normativ-hüquqi və əlbəttə, geosiyasi xarakter daşıya bilər. "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin özünəməxsus mürəkkəbliyi bütün bu aspektləri özündə cəmləşdirir. Bu layihəni icra yeddi ölkənin və hökumətin, Avropa İttifaqının və digər müvafiq beynəlxalq təşkilatların, tərəfdarlarımızın dörd ölkədəki alıcıları, tikinti işlərinə cəlb olunmuş 40 min insanı, çox sayda podratçı şirkəti, yüzlərlə icmanın, tənzimləyici orqanların, yerli icra orqanlarının və bir çox coğrafi regionda yerləşən digər maraqlı tərəflərin dəstəyi, birgə fəaliyyəti, əməkdaşlığı, əlaqələndirimi və razılaşdırmanı əhatə edir.

TANAP-ın baş direktoru **Saltuk Düzyol** və TAP-ın icraçı direktoru **Luka Şipati** çıxış edərək "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin əhəmiyyətindən, Azərbaycanın regionun və Avropanın enerji təhlükəsizliyində rolundan danışıq.

Sonra Cənubi Qafqaz boru kəmərinin genişləndirilməsi və "Şahdəniz-2" layihəsinə həsr olunan videoçarx nümayiş olundu.

Daha sonra Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin görüşünün iştirakçıları tərəfindən Birgə Bəyannamə qəbul edildi.

Şaxələndirilmiş neft və qaz mənbələri neinki etibarlı təchizatı, o cümlədən iqtisadi inkişafı təmin edir. Enerji bütün dünyada iş yerləri və artım üçün çox vacibdir. Biz hamımız etibarlı, təhlükəsizlik və təmin edilmiş enerji təchizatını arzulayırıq. Biz istəyirik ki, enerji iqtisadiyyatımız rəqabətə davamlı, həmçinin ərqaat olsun. Birləşmiş Krallıq neft və qaz sektorun-

danışıqlar beşərəfli formatda - Gürcüstan və Türkiyə də daxil olmaqla 2015-ci ildən nazir müavirləri səviyyəsində davam etdirilib. Türkmənistan Avropa istiqamətində türkmen qazının çatdırılma mümkünlüyünün müzakirəsi üzrə danışıqlar bərpə və davam etdirməyə hazır olduğunu təsdiq edir. Mən əminəm ki, Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısı bu layihənin uğurla reallaşdırılmasında növbəti mühüm addım olacaq.

Türkiyənin enerji və təbii sərvətlər naziri **Fatih Dönmez** bildirdi ki, "Cənub qaz dəhlizi" layihəsi region ölkələrinin birgə işbirliyi həyata keçirməklə bağlı qararını ortaya qoydu və bölgədə icra olunan digər layihələr də bundan nümunə götürülməlidir. Türkiyənin TANAP vasitəsilə ilk qaz ötürmə ilin iyununda alındığı, artıq Yunanistan sərhədinə qədər olan hissədə infrastruktur işlərinin tezliklə başa çatdırılmasının ümid etdiklərini vurğulayaraq dedi:

"Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığı TANAP ilə bölgə çəhrəliyinin sarhdərlərini aşaraq yeni qitələrə və yeni zirvələrə çatdı. TANAP cənab prezidentlərimiz Ərdəğanın və Əliyevin güclü iradələri və qonşu ölkələrin uzaqgörən liderləri sayəsində ortaya çıxdı. Azərbaycan və Türkiyənin güclü enerji baxışı sayəsində işləri birlikdə necə həyata keçirdikdə, bundan sonra da reallaşdırmağa davam edəcəyik. Bu güclü əlaqələr, bu sarsılmaz qardaşlıq və dərin mənəvi bəzi insanlığa bəxş edəcəyimiz ən böyük mirasdır.

TANAP uduzunu almadağı tarixi bir layihədir. TANAP ilə Türkiyənin enerji sahəsində açar ölkə rolunu gücləndirəcək. Azərbaycan tedarikçisi ölkə kimi yeni bazarlara çıxmağa başlayacaq. Avropa isə mənbə ölkələrin və marşrutların şaxələndirilməsini artırmağa başlayacaq. TANAP Avropanın enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfə ilə yanaşı, Türkiyənin enerji siyasəti baxımından da tamamlayıcı və dəstəkləyici amil olacaq. Bu, milli enerji və mədəni siyasətimizdə açıqladığımız enerji təhlükəsizliyi üçün mühüm əhəmiyyətə malik layihədir.

"Şahdəniz-2" və Cənubi Qafqaz Boru Kəməri layihəsinin genişləndirilməsi barədə məlumat verən BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə üzrə regional prezidenti **Qari Counz** BP-nin "Cənub qaz dəhlizi" kimi tarixi layihədə iştirak etməkdən qürur duyduğunu bildirdi:

"Prezident İlham Əliyevin xüsusi, şəxsi diqqəti və dəstəyi global neft və qaz sənayesində bu vaxtdək həyata keçirilmiş ən böyük və ən mürəkkəb təşəbbüslərdən biri hesab edilən bu layihənin uğurla icrasında aparıcı amil olub. Həqiqətən də bu, çox nəhəng bir layihədir. Ölkədə hərbi sektor xaricində indiyədək həyata keçirilmiş ən böyük layihədir. Belə irimiqəyətli layihələrin özünəməxsus çətinlikləri olur. Bu cür çətinliklər texniki, mühəndis, kommersiya, normativ-hüquqi və əlbəttə, geosiyasi xarakter daşıya bilər. "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin özünəməxsus mürəkkəbliyi bütün bu aspektləri özündə cəmləşdirir. Bu layihəni icra yeddi ölkənin və hökumətin, Avropa İttifaqının və digər müvafiq beynəlxalq təşkilatların, tərəfdarlarımızın dörd ölkədəki alıcıları, tikinti işlərinə cəlb olunmuş 40 min insanı, çox sayda podratçı şirkəti, yüzlərlə icmanın, tənzimləyici orqanların, yerli icra orqanlarının və bir çox coğrafi regionda yerləşən digər maraqlı tərəflərin dəstəyi, birgə fəaliyyəti, əməkdaşlığı, əlaqələndirimi və razılaşdırmanı əhatə edir.

Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısının yekununa dair Birgə Bəyannamə imzalanıb

Fevralın 20-də Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısının yekununa dair Birgə Bəyannamə imzalanıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sənədi toplantı iştirakçıları adından Azərbaycanın energetika naziri Pərviz Şahbazov və Avropa Komissiyasının bütö və insan resursları üzrə komissarı Günter Ottinger imzalayıb.

İmzalanma mərasimindən sonra toplantının yekunları ilə bağlı mətbuat konfransı keçirilib.

Energetika naziri deyib ki, bu gün imzalanan Birgə Bəyannamədə strateji tərəfdaşlıq ön plana çəkilib və layihənin təşəbbüskarı olan Azərbaycanın rolu bir daha qeyd edilib. İclas zamanı Prezident İlham Əliyev "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin icrası üzrə əldə olunan nailiyyətləri yüksək qiymətləndirib. Builki iclasın iştirakçılarından sayında da artım olub. İclasla 17 ölkənin nümayəndəsi qatılıb. Serbiya, Macarıstan və San-Marino ilk dəfə iclasda təmsil olub. Bu, "Cənub qaz dəhlizi"ne marağın artdığını bariz nümunəsidir.

P.Şahbazov bildirdi ki, "Cənub qaz dəhlizi"nin tərkib hissəsi olan layihələrdən "Şahdəniz-2", Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin Genişləndirilməsi və TANAP-ın Türkiyə təbii qaz naql edən hissəsi üzrə işlər yekunlaşdırılıb. Azərbaycan qazını Avropaya çatdıracaq TAP boru kəmərinin inşasının 85 faizi tamamlandı.

Avropa Komissiyasının bütö və insan resursları üzrə komissarı G.Ottinger isə qeyd edib ki, Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasındakı enerji əməkdaşlığının böyük perspektivləri var. Avropa İttifaqı Azərbaycanı enerji sektorunun daha da inkişafına dəstək verməyə hazırdır: "Biz hələ 2009-cu ildə Xəzər də hasil olunan təbii qazın Avropaya nəqlinə dair ideyaları eşitməyə başladırıq. İkinci olaraq "Nabucco" layihəsi irəli sürüldü. Bu layihə çərçivəsində nəzərdə tutulurdu ki, Xəzər qazı Avropa bazarına çatdırılıb. "Nabucco" opera kimi tanınır, "Cənub qaz dəhlizi" isə realıqdır".

G.Ottinger bildirdi ki, "Şahdəniz-2" yatağının hasil olunan qaz artıq boru kəməri ilə Türkiyəyə çatdırılıb. Bu layihənin sonuncu hissəsi - TAP layihəsi üzrə işlər davam edir. Ümidvarıq ki, həmin işlər 2019-2020-ci illərdə tamamlanacaq: "Nazir-

lər səviyyəsində keçirilən toplantı çox mühüm tədbirə çevrilib. İtaliyadan olan nümayəndələr də TAP layihəsinin önəminə toxundular. Azərbaycan qazının İtaliyaya çatdırılması istiqamətində işlər gedir. Avropa üçün enerji təhlükəsizliyi qaz mühüm məsələdir. Qarşıdakı 10 ildə isə qitədə təbii qazın önəmi daha da artacaq. Bizim üçün marşrutların və mənbələrin şaxələndirilməsi önəmlidir. Bu xüsusda Xəzər qazı, Azərbaycan qazı bizim üçün yeni mənbə, yeni marşrut deməkdir".

Avrokomissar vurğulayıb ki, Azərbaycan və SOCAR hazırda Avropa İttifaqının strateji enerji tərəfdaşdır. Bu gün "Cənub qaz dəhlizi" tamamlandıqdan sonra növbəti ünvanlara genişləndirilməsi müzakirə olunur. Ümumi məqsəd isə növbəti 10 ildə Avropa istiqamətinə gedən qazın həcmi ən azı iki dəfə artırılıb, ildə 20 milyard kub-

metr, hətta 25 milyard kubmetrə çatdırılıb.

"Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında enerji sahəsindəki əməkdaşlığın çox geniş üföqləri var. Bunlar arasında hasil edilən yanacaq, bərpəolunan enerji mənbələri, həmçinin elektrik şəbəkələrinin müasirləşdirilməsi kimi məqamlar var. Nəqliyyat sahəsində də bizim əməkdaşlığımız genişlənməkdədir. Avropa İttifaqı Azərbaycanın öz iqtisadiyyatını daha da şaxələndirməsinə töhfə vermək, enerji və bərpəolunan enerji sahəsində də əməkdaşlığı genişləndirmək əzmindədir", - deyə o əlavə edib.

Xatırladaq ki, Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin ilk toplantısı 2015-ci il fevralın 12-də, ikinci toplantı 2016-cı il fevralın 29-da, üçüncü toplantı 2017-ci il fevralın 23-də, dördüncü toplantı isə ötən il fevralın 15-də keçirilib.

Enerji təhlükəsizliyi və geniş beynəlxalq əməkdaşlıq layihəsi

Prezident İlham ƏLİYEV: "Cənub qaz dəhlizi"nin dörd elementindən üçü artıq hazırdır və istifadə olunur

Dünən Bakıda, Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin toplantısında layihənin iştirakçıları olan ölkələrin energetika nazirləri və müxtəlif qurumların təmsilçiləri, o cümlədən Avropa Komissiyasının bütö və insan resursları üzrə komissarı, Məşvərət Şurasının fəaliyyətində olan həmsədr Günter Ottinger iştirak etdilər.

Bu, sayca beşinci toplantı idi. 2015-ci ildən keçirilən bu iclasların hamısı Azərbaycanı evsahibliyi edib. Bu faktın özü də ölkəmizin sözügedən layihəyə liderlik etdiyini bir daha təsdiqləyir.

Məşvərət Şurasının son beş ildə keçirilən toplantıları layihənin irəliləməsinə mühüm rol oynayıb. Belə ki, bu tədbirlərdə görülmüş işlər barədə geniş söhbət açılıb, qarşıda duran vəzifələr müzakirə edilib, layihə ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Keçən ilin fevral ayında keçirilən dördüncü toplantıdan sonra "Cənub qaz dəhlizi"nin salnaməsində mühüm səhifələr yazılıb. May ayında Bakı yaxınlığındakı Səngəçal terminalında "Cənub qaz dəhlizi"nin rəsmi açılışı olub. İyun ayında TANAP (Transanadolu Qaz Boru Kəməri) istifadəyə verilib. Beləliklə, indi "Cənub qaz dəhlizi"nin üç seqmenti fəaliyyətdədir. Layihənin ehtiyat mənbəyi olan "Şahdəniz" yatağının işlənməsinin ikinci mərhələsi çərçivəsində qaz hasil edilir. Mavi yanacaq Azərbaycan və Gürcüstanın əzisi ilə neql edən Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (CQBK) genişləndirilib. Türkiyə ərazisində 1900 kilometr məsafə boyu uzanan, "Cənub qaz dəhlizi"nin "onurğa sütünü" adlandırılan TANAP istismara verilib. Kəməri fəaliyyətə bağlayandan sonra Türkiyəyə 1 milyard kubmetr qaz ixrac edilib.

"Cənub qaz dəhlizi" Azərbaycanın yaratdığı mükəmməl beynəlxalq əmək-

daşlıq və tərəfdaşlıq sayəsində gerçəkləşən layihədir. Burada yeddi ölkə - Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə, Albaniya, Yunanistan, Bolqarıstan və İtaliya iştirak edir. Məşvərət Şurasının beşinci toplantısında qeyd edilib ki, Azərbaycan Bosniya və Herseqovina, Xorvatiya və Monteneqro ilə Avropada enerji sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsinə dair anlaşma memorandumu imzalayıb. Bunun nəticəsində ölkəmiz enerji resurslarının nəqlinin şaxələndirilməsi üçün müasir və yeni infrastruktur şəbəkəsi yaradacaq. Budafəki toplantıda Macarıstan, Rumıniya, Serbiya, San-Marino və Türkmənistandan olan nümayəndələr də iştirak ediblər. Bu, o deməkdir ki, ham iştirakçıların sayı il-dən-ilə artır, həm də layihəyə marağ göstərən dövlətlərdir.

Sözügedən toplantıda Azərbaycanın təşəbbüskarı olduğu bütün enerji layihələrinin, xüsusilə "Cənub qaz dəhlizi"nin reallaşmasında Amerika Birləşmiş Ştatları hökumətinin göstərdiyi davamlı dəstək də vurğulandı. Eləcə də layihədə fəal iştirak edən şirkətlərin böyük əməyi qeyd edildi. SOCAR-BP tərəfdaşlığı yüksək dəyərləndirildi. Beynəlxalq maliyyə qurumlarının layihəyə yaxından dəstək göstərdiyi bildirildi.

Məşvərət Şurasının beşinci toplantısında çıxış edən Prezident İlham Əliyev "Cənub qaz dəhlizi"nin enerji təhlükəsizliyi və beynəlxalq əməkdaşlıq layihəsi olduğunu vurğulayaraq onun həm də enerjinin şaxələndirilməsində mühüm rol oynadığını qeyd etmişdir: "Enerji resurslarının şaxələndirilməsi istehsalçı, istehlakçı və tranzit ölkələr üçün çox vacibdir. Həssas edirik ki, biz burada yaxşı balans tapa bilmişik - yeni, istehsalçı olan Azərbaycan və istehlakçı və tranzit dövlətlər arasında. Maraqların ba-

danışıqlar beşərəfli formatda - Gürcüstan və Türkiyə də daxil olmaqla 2015-ci ildən nazir müavirləri səviyyəsində davam etdirilib. Türkmənistan Avropa istiqamətində türkmen qazının çatdırılma mümkünlüyünün müzakirəsi üzrə danışıqlar bərpə və davam etdirməyə hazır olduğunu təsdiq edir. Mən əminəm ki, Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısı bu layihənin uğurla reallaşdırılmasında növbəti mühüm addım olacaq.

Türkiyənin enerji və təbii sərvətlər naziri **Fatih Dönmez** bildirdi ki, "Cənub qaz dəhlizi" layihəsi region ölkələrinin birgə işbirliyi həyata keçirməklə bağlı qararını ortaya qoydu və bölgədə icra olunan digər layihələr də bundan nümunə götürülməlidir. Türkiyənin TANAP vasitəsilə ilk qaz ötürmə ilin iyununda alındığı, artıq Yunanistan sərhədinə qədər olan hissədə infrastruktur işlərinin tezliklə başa çatdırılmasının ümid etdiklərini vurğulayaraq dedi:

"Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığı TANAP ilə bölgə çəhrəliyinin sarhdərlərini aşaraq yeni qitələrə və yeni zirvələrə çatdı. TANAP cənab prezidentlərimiz Ərdəğanın və Əliyevin güclü iradələri və qonşu ölkələrin uzaqgörən liderləri sayəsində ortaya çıxdı. Azərbaycan və Türkiyənin güclü enerji baxışı sayəsində işləri birlikdə necə həyata keçirdikdə, bundan sonra da reallaşdırmağa davam edəcəyik. Bu güclü əlaqələr, bu sarsılmaz qardaşlıq və dərin mənəvi bəzi insanlığa bəxş edəcəyimiz ən böyük mirasdır.

TANAP uduzunu almadağı tarixi bir layihədir. TANAP ilə Türkiyənin enerji sahəsində açar ölkə rolunu gücləndirəcək. Azərbaycan tedarikçisi ölkə kimi yeni bazarlara çıxmağa başlayacaq. Avropa isə mənbə ölkələrin və marşrutların şaxələndirilməsini artırmağa başlayacaq. TANAP Avropanın enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfə ilə yanaşı, Türkiyənin enerji siyasəti baxımından da tamamlayıcı və dəstəkləyici amil olacaq. Bu, milli enerji və mədəni siyasətimizdə açıqladığımız enerji təhlükəsizliyi üçün mühüm əhəmiyyətə malik layihədir.

"Şahdəniz-2" və Cənubi Qafqaz Boru Kəməri layihəsinin genişləndirilməsi barədə məlumat verən BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə üzrə regional prezidenti **Qari Counz** BP-nin "Cənub qaz dəhlizi" kimi tarixi layihədə iştirak etməkdən qürur duyduğunu bildirdi:

"Prezident İlham Əliyevin xüsusi, şəxsi diqqəti və dəstəyi global neft və qaz sənayesində bu vaxtdək həyata keçirilmiş ən böyük və ən mürəkkəb təşəbbüslərdən biri hesab edilən bu layihənin uğurla icrasında aparıcı amil olub. Həqiqətən də bu, çox nəhəng bir layihədir. Ölkədə hərbi sektor xaricində indiyədək həyata keçirilmiş ən böyük layihədir. Belə irimiqəyətli layihələrin özünəməxsus çətinlikləri olur. Bu cür çətinliklər texniki, mühəndis, kommersiya, normativ-hüquqi və əlbəttə, geosiyasi xarakter daşıya bilər. "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin özünəməxsus mürəkkəbliyi bütün bu aspektləri özündə cəmləşdirir. Bu layihəni icra yeddi ölkənin və hökumətin, Avropa İttifaqının və digər müvafiq beynəlxalq təşkilatların, tərəfdarlarımızın dörd ölkədəki alıcıları, tikinti işlərinə cəlb olunmuş 40 min insanı, çox sayda podratçı şirkəti, yüzlərlə icmanın, tənzimləyici orqanların, yerli icra orqanlarının və bir çox coğrafi regionda yerləşən digər maraqlı tərəflərin dəstəyi, birgə fəaliyyəti, əməkdaşlığı, əlaqələndirimi və razılaşdırmanı əhatə edir.

TANAP-ın baş direktoru **Saltuk Düzyol** və TAP-ın icraçı direktoru **Luka Şipati** çıxış edərək "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin əhəmiyyətindən, Azərbaycanın regionun və Avropanın enerji təhlükəsizliyində rolundan danışıq.

Sonra Cənubi Qafqaz boru kəmərinin genişləndirilməsi və "Şahdəniz-2" layihəsinə həsr olunan videoçarx nümayiş olundu.

Daha sonra Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin görüşünün iştirakçıları tərəfindən Birgə Bəyannamə qəbul edildi.

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının yerli və beynəlxalq təşkilat komitələrinin birgə iclası keçirilib

Fevralın 20-də ADA Universitetində məktəblilərin 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının (IOI 2019) yerli və beynəlxalq təşkilat komitələrinin birgə iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda bu il avqustun 4-dən 11-dək Bakıda keçiriləcək olimpiadaya hazırlıq prosesi, təşkilat komitələrinin və tərəfdaş qurumların fəaliyyəti müzakirə olunub.

ADA Universitetinin rektoru, səfir Hafiz Paşayev məktəblilərin arasından keçiriləcək 31-ci beynəlxalq olimpiadaya Azərbaycanın evsahibliyi edəcəyini yüksək dəyərləndirib. Universitetin tədris proqramı və fəaliyyət istiqamətləri barədə məlumat verən rektor bu ali məktəbdə informasiya texnologiyaları və mühəndislik fakültəsinin olduğunu diqqətə çatdırıb.

Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının ilk dəfə 1989-cu ildə Bolqarıstanda keçirildiyini deyən təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov bildirdi ki, Azərbaycan bu bilik yarışına 1994-cü ildən qoşulub. Respublikamız bu beynəlxalq tədbirdə 24 dəfə iştirak edib. Ümumilikdə 55 Azərbaycanlı məktəbli bu olimpiadaya iştirak edib. Şagirdlərimiz Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasından bugünkü kimi gümüş, dördü bürünc olmaqla beş medal qazanıblar.

Azərbaycanın ilk dəfə 2019-cu ildə bu nüfuzlu elm yarışına evsahibliyi edəcəyini deyən F.Qurbanov bu əlamətdar hadisəni yüksək dəyərləndirib. Qeyd edilib ki, 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının Bakıda keçirilməsi haqqında qərar Yaponiyanın Tsukuba şəhərində məktəblilərin IOI 2018-in bağlanması mərasimində elan edilib və olimpiadanın bayrağı Azərbaycanın nümayəndə heyətinə təqdim olunub.

Diqqətə çatdırılıb ki, beynəlxalq tədbirin yüksək səviyyədə təşkil olunması üçün Təhsil Nazirliyi tərəfindən təşkilat komitəsi yaradılıb. Olimpiadaya bu il 90-a yaxın ölkədən təxminən 500-dən çox şagird və müəllimin qatılacağı gözlənilir.

Nazir müavini bulki yarışmada Azərbaycanlı məktəblilərin uğurlu nəticələr göstərəcəyinə əminliyini bildirib.

Müasir dünyada texnologiyaların inkişafının gələcək üçün vacibliyini qeyd edən

neqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar nazirinin müavini Elmür Vəlizadə ölkə başçısı tərəfindən İKT-nin inkişafına göstərilən diqqət və qayğıdan söz açıb. Qeyd edilib ki, Azərbaycanın dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri də İKT ilə bağlı yeniliklərin ölkəmizə gətirilməsidir. Bu mühüm tədbirə ölkəmizin evsahibliyi etməsi və hazırlıq prosesinin yüksək səviyyədə təşkil olunub bariz nümunəsidir.

Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının prezidenti Qreq Li fevralın 17-dən 21-dək Bakıda IOI 2019-un qış iclasını keçirdiyini söyləyib. Nəzərə çatdırılıb ki, üçgünlük səfər çərçivəsində olimpiadaya beynəlxalq təşkilat komitəsinin üzvləri ötən il sentyabrından ölkəmizdə başlanan hazırlıq prosesi ilə tanış olub, yarışın keçiriləcəyi məkana və texniki imkanları təftiş ediblər. Olimpiadaya hazırlıq prosesinin yüksək səviyyədə təşkil olunduğunu deyən Qreq Li

Azərbaycanın bu beynəlxalq tədbirə ciddi hazırlaşdığını deyib.

ADA Universitetinin informasiya texnologiyaları və mühəndislik fakültəsinin dekani Araz Yusubov Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasına hazırlıq prosesi və tərəfdaş qurumların fəaliyyəti barədə məlumat verib. Bildirib ki, olimpiadanın əsas yarış Milli Gimnastika Arenasında, digər tədbirlər isə Heydər Əliyev Mərkəzi, Bakı Konqres Mərkəzi və "Bulvar Hotel"də keçiriləcək.

Xatırladılıb ki, IOI 2018-in bağlanması mərasimində təşkilatçılar tərəfindən Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının bayrağı ölkəmizin təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanova təqdim olunub.

Sonra beynəlxalq və yerli təşkilat komitəsinin üzvləri iştirakçılara təqdim olunub. Qonaqlar təmsil etdikləri qurum və təşkilat tərəfindən olimpiadaya hazırlıqla bağlı görülən işlər barədə məlumat veriblər.

Yeni binaların köhnə problemlərinin həllinə yaşıl işıq yandırıldı

Prezidentin son fərmanı həm sakinlərin, həm də tikinti şirkətlərinin maraqlarına xidmət edir

Bakıda və ölkənin digər iri şəhərlərində abadlıq-quruculuq işlərinin geniş vüsət alması, xüsusən yeni yaşayış binalarının tikintisi həm şəhərlərimizə bir müasirlik gətirmiş, həm də vətəndaşlarımızı məmnun etmişdir. Çünki dövrün tələblərinə cavab verməyən "xruşovka", "beton" və kommunal evlərdən qurtularaq rahatlığa, genişliyə çıxmaq istəyən şəhər sakinləri çoxdankı arzularına qovuşmaq imkanı qazanmışlar.

Əvvəllər sahibkarlarımızın təcrübəsi olmadığı üçün bu işlə türk inşaatçıları məşğul olurdu. Lakin yerli sahibkarlarımız qısa müddətdə inşaat işinə dərin dərindən yiyələnərək bu gəliri bəzən sahib çıxırdılar. Bununla Bakıda əsl tikinti buma başladı. Amma müəyyən vaxtdan sonra bu işə həvəsli qoşulan sahibkarlar bir sıra bürokratik əngəllərə qarşılaşdılar. Əvvəl tikintiyə icazə almaq, bina hazır olandan sonra isə onu istismara qəbul etdirmək üçün çoxsaylı nazirlik və idarələrdən "keçmək" lazım gəlirdi. Düzüdü, Prezident bu sahədə olan əngəlləri aradan qaldırmaq üçün vaxtaşırı müvafiq dövlət qurumlarına tapşırıqlar verir, sərəncamlar imzalayırdı. Məhz bunun sayəsində tikintiyyə icazə almaq, binalara işıq, su, qaz verilməsi prosedurları əvvəlki dövrə nisbətən xeyli sadələşmişdi. Lakin həll olmayan problemlər də az deyildi. İlk növbədə binaların istismara verilməsi barədə dövlət aktı olmadığı üçün və

və dam örtüyünün inşası daxil olmaqla tikinti-quraşdırma işləri başa çatmış və istismar edilən mənzilləri olan çoxmənzilli yaşayış binalarını (çoxmənzilli yaşayış binası komplekslərinin) tikinti obyektinin yükdaşıyan konstruksiyalarının dayanıqlıq, möhkəmlik baxımından istismara yararlılığı, yağıncı təhlükəsizliyi tələblərinə cavab verməsi, liftlərin və mühəndis-kommunikasiya təminatı sistemlərinin istismara hazırlığı baxımından müayinə edir, müayinənin nəticələri müsbət olduqda halda çoxmənzilli yaşayış binasının (çoxmənzilli yaşayış binası komplekslərinin) istismara hazır olması barədə rəy tərtib edib binanın əsas texniki göstəricilərinin və tərkib hissələrinin istismar təyinatının faktiki vəziyyətini, habelə döngə nöqtələrinin koordinasiya elektron surəti ilə birlikdə aidiyyəti üzrə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinə və ya yerli icra hakimiyyəti orqanlarına təqdim edir".

Fərmanın bu əsas bəndindən də göründüyü kimi, Prezident hər bir prosedur üzrə müvafiq quruma tapşırıqlar vəzifəni icra etməkdən konkret vaxt qoymuşdur. Məsələn, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinə rəy bildirmək üçün 7

Rüstəm KAMAL, "Azərbaycan"

Xəzər dənizi məsələləri üzrə Yüksək Səviyyəli İşçi Qrupunun birinci iclasının kommünikasi qəbul edilib

Xəzər dənizi məsələləri üzrə Yüksək Səviyyəli İşçi Qrupunun birinci iclasının kommünikasi qəbul edilib. Bu barədə AZƏRTAC-a Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Kommünikedə bildirilir ki, fevralın 19-20-də Bakıda Xəzər dənizi məsələləri üzrə Yüksək Səviyyəli İşçi Qrupunun birinci iclası keçirilib. Danışıqlarda Azərbaycan Respublikasının (rəhbəri - X.Xələfov), İran İslam Respublikasının (rəhbəri R.Ahari), Qazaxıstan Respublikasının (rəhbəri Z.Amanjoluva), Rusiya Federasiyasının (rəhbəri İ.Bratçikov) və Türkmənistanın (rəhbəri M.Ataçanov) nümayəndə heyətləri iştirak ediblər.

Tərəflər Xəzər dənizi məsələləri üzrə Yüksək Səviyyəli İşçi Qrupu üçün prosedur qaydalarını qəbul ediblər. Beşinci Xəzər Sammitinin nəticələrinə dair əldə edilmiş razılaşmaların həyata keçirilməsi üzrə fikir mübadiləsi aparılıb. Xəzər dənizində əməkdaşlığın müxtəlif aspektləri nəzərdən keçirilib, eləcə də imzalanmış sənədlər üzrə dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi, o cümlədən Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiyanın ratifikasiya prosesi barədə məlumat verilib. Xəzər dənizində düz çıxış xətlərinin müəyyən edilməsinin metodikası üzrə saziş layihəsinin müddəaları müzakirə olunub. Layihənin bir sıra müddəaları razılaşdırılıb. Bu sənədin müzakirəsi davam etdiriləcək.

Nümayəndə heyətləri danışıqların nəticələrini müsbət qiymətləndiriblər və ilk görüşün yüksək səviyyədə təşkil edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasına dərin minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Xəzər dənizi məsələləri üzrə Yüksək Səviyyəli İşçi Qrupunun növbəti iclası bu ilin aprelinde Qazaxıstanda keçiriləcək.

Hava Hücümündən Müdafiə bölmələrinin döyüş atışlı taktiki-xüsusi təlimləri keçirilir

Hərbi Hava Qüvvələrinin (HHQ) Hava Hücümündən Müdafiə (HİM) hissə və bölmələrinin döyüş atışlı taktiki-xüsusi təlimləri keçirilir.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, təlimlər zamanı heyecan sığmalı ilə qaldırılan bölmələr şərti düşmənin hava zərbələrinin dəf edilməsi, verilmis tapşırıqla görə qəbul etmə prosesinə uyğun qərargahların fəaliyyətlərini məşq etdirirlər.

Təlimlərdə HİM bölmələri döyüş atışları icra edəcəklər.

Hərbi attaşələr Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin müəssisələrini ziyarət ediblər

cana akkreditə olunmuş hərbi attaşələri fevralın 20-də Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin (MSN) müəssisələrini ziyarət ediblər.

MSN-dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, nazirliyin "İqlim" elmi istehsalat müəssisəsi və elektron hesablayıcı maşınlar zavodunu ziyarət edən hərbi attaşələr hər iki müəssisə ilə yaxından tanış olub, istehsal prosesini izləyiblər.

Əvvəlcə nazirliyin elektron hesablayıcı maşınlar zavoduna gələn hərbi attaşələr müəssisənin fəaliyyəti ilə bağlı ətraflı məlumat verilib.

Qonaqlar burada MSN-in müəssisələrində yaradılan və istehsal olunan hərbi təyinatlı məmulatların nüma-

yiş etdirilib sərğiyə baxıblar. Nümayiş etdirilən hər bir məmulat böyük marağa səbəb olub. Hərbi attaşələr zavoddan hazırda ixrac məhsulu kimi istehsal olunan hərbi təyinatlı məmulatların hazırlanma prosesini də izləyiblər.

Sonra hərbi attaşələr istehsal gücü yüksək olan, daha çox çeşiddə hərbi təyinatlı məhsul istehsal edən "İqlim" elmi istehsalat müəssisəsinə gəliblər. Müəssisə ilə yaxından tanış olan nümayəndələr istehsalat reallaşması və artıq seriyalı istehsalat həyata keçirilən atış silahları haqqında ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, müəssisədə istehsal olunan atış silahları beynəlxalq sərğilərdə nüma-

yiş etdirilib və ixracı həyata keçirilib.

Tanişlıq məqsədilə təşkil olunan tədbirdə 21 ölkəni təmsil edən 32 nümayəndə iştirak edib.

Sonda hərbi attaşələr müəssisələrdə yaradılmış sərəitə görə məmnunluqlarını ifadə edib, tədbirin təşkilinə görə nazirliyin rəhbərliyinə təşəkkürünü bildiriblər.

Artıq ənənə xarakteri almış bu ziyarət Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyinin dəstəyi ilə həyata keçirilir. Bu qəbildən olan tədbirlər hərbi-texniki sahədə əməkdaşlığın inkişafında və Azərbaycanın istehsalat olunan hərbi təyinatlı məmulatların ixracının artırılmasında xüsusi rol oynayır.

Beynəlxalq Multikulturalizm Qış Məktəbinin iştirakçılara Azərbaycandakı tolerant mühit barədə məlumat verilib

Fevralın 20-də Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsində Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə keçirilən "Azərbaycan multikulturalizminin ədəbi-bədii qaynaqları" adlı VIII Beynəlxalq Multikulturalizm Qış Məktəbinin iştirakçıları ilə görüş olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə dövlət komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı layihənin Azərbaycanın tolerantlıq modeli ilə ayaqdaşlığını, eləcə də bu dəyərlərin beynəlxalq aləmdə təbliği və təşviqi baxımından önəmli qeyd edib.

Sonra layihə iştirakçıları ölkəmizdəki multikultural və həmrəylik mühiti, dövlətin tolerantlığa bağlı ölkə daxilində və beynəlxalq miqyasda həyata keçirdiyi siyasət və fəaliyyət, eyni zamanda, Azərbaycan haqqıqları barədə məlumatlandırılıblar. Mübariz Qurbanlı bildirib ki, əsaslı uşaqların Heydər Əliyev tərəfin-

dən qoyulan və Prezident İlham Əliyevin uğurla davam etdirdiyi din siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biri məhz tolerantlığa bağlıdır. Xalqımızın minilliklər ərzində formalaşmış tolerantlıq ənənələrini qoruyub saxlamaq, inkişaf etdirmək, yerli və beynəlxalq səviyyədə təşviq və təbliği etmək dövlətin din siyasətinin əsas hədəfləri sırasındadır.

Azərbaycanda 32-ci qeyri-İslam olmaqla 909 dini qurumun dövlət qeydiyyatına alındığını deyən sədr bildirib ki, ölkəmizdə bütün dinlərin mənsublarına bərabər sərəit yaradılır, onların öz inanc və etiqadlarına uyğun yaşamaqları üçün lazımı tədbirlər görülür. Azərbaycanda 14 kilsə, 7 sinaqoqla yanaşı, bir çox xristian, yəhudi dini tədris müəssisələri sərbəst fəaliyyət göstərir və onlara dövlət tərəfindən hər tərəfli dəstək verilir. Dinlərin sülhyaratma,

dialoq və əməkdaşlıq imkanlarından maksimum istifadənin önəminə toxunan dövlət komitəsinin sədri bu prosesdə fəal iştirak edən Azərbaycanın hazırda dinlər və mədəniyyətlərə dialoqun aparıcı qüvvəsinə çevrildiyini bildirdi.

Görüşdə Azərbaycan haqqıqlarından söz açan Mübariz Qurbanlı Ermənistanın təcavüzkarlıq siyasətini davam etdirdiyini, Azərbaycan ərazisinin yirmi faizini işğal altında saxladığını vurğulayıb.

Daha sonra Qış Məktəbinin müxtəlif ölkələrdən olan tələbələrini sualları cavablandırılıb və onlara dövlət komitəsinin işğal altındakı torpaqlarımızda erməni vandallizminə məruz qalan tarixi-dini abidələrimiz, o cümlədən ölkəmizdəki dinlərarası harmoniya barədə ingilis dilində nəşr etdirdiyi kitablar təqdim edildi.

Hakimiyyətin uğurları Ə.Kərimlini tam siyasi iflasa uğradıb

Dünyanın bütün demokratik dövlətlərində siyasi idarəçiliyin xarakterindən asılı olmayaraq, iqtidar-müxalifət münasibətləri mövcuddur. Çünki müxalifətin mövcudluğu demokratik sistemin təkzibolunmaz elementidir. Azərbaycan da demokratik inkişaf yolu seçdiyindən müxalifət partiyaları ölkənin siyasi həyatında iştirak edir, parlamentdə təmsil olunurlar.

Müxalifətçilik heç bir halda dövlətə və xalqa qarşı yönəlməzdir. Azərbaycanın siyasi tarixində hələ 1990-cı illərin əvvəllərində Yeni Azərbaycan Partiyasının müxalifət olaraq ortaya qoyduğu böyük təcrübə var. Müxalifət dövlətin milli maraqlarını və mənafehlərini hər şeydən üstün tutmalı, öz proqramları ilə hakimiyyətin fəaliyyətinin canlanmasına, alternativ düşüncələri ilə ölkə qarşısında duran vəzifələrin daha sürətlə həllənməsinə xidmət etməlidir. Təəssüf ki, bu gün Azərbaycan gerçəkliyində bezi müxalifət partiyalarının təmsilində bunun tamamilə əksi müşahidə olunur.

İndiyədək Azərbaycan cəmiyyəti həmin müxalifətdən dağıdıclılığa meyil etməkdən və yalan danışmaqdan başqa bir şey görməyib. Ona görə AXCP və ona bənzər partiyalar xalq arasında qəzəblə "dağıdıcı müxalifət" kimi tanınırlar. Düzüdü, sıralarında adam da qalmayıb ki, dağıdıclılıqla məşğul olsunlar. Odur ki, ara-sıra qanun-sərəit aksiyası keçirmək cəhdləri stəkanda fırtına yaratmaqdan başqa bir şey deyil.

Azərbaycanda uğurla həyata keçirilən islahatların fonunda son vaxtlar antiAzərbaycançı şəbəkənin fəallığı hiss olunur. Əlbəttə, onların fəallığının gücü Azərbaycan dövlətinin qarşısında zərərlə qədr də təsir imkanları olmasa da, görünür odur ki, bunlar respublikamızın inkişafı, uğurları, insanların sosial rifahının yüksəlməsi və digər nailiyyətləri qəncəclilə qarşılayırlar.

Həmçinin Azərbaycanın mərkəzlərinin rəhbərliyi bir uğurlu olmasa da anti-millimüvafiq quruluş fəaliyyətlərini alt-üst edir, insanlara yalan sərəit cəhdlərinin və siyasi iflasdan çıxış yollarının qarşısını alır. İlham Əliyevin prezidentliyi dövründə Azərbaycan iqtisadiyyatı 3,3, maaslar 7, pensiyalar 9, valyuta ehtiyatları 24 dəfə artıb, işsizlik və yoxsulluq həddi 5 faiz düşüb. Əli Kərimli bundan

narahatdır. Amma Əli Kərimli bunları etiraf etmək üçün özündə cəsəret və güc tapa bilmir.

Digər tərəfdən, İlham Əliyev hakimiyyətinin qazandıqı uğurları Ə.Kərimlini və ətrafını xarici qrantlardan məhrum edir. Məlumdur ki, bu adamlar illər boyu xarici təşkilatlara yalan informasiyalar ötürüblər. Öz əqidələri ni satmaqla xalqın milli maraqlarına qarşı çıxdıqları üçün antiAzərbaycançı dairələrdən qrantlar alıblar. Əsliyə, bu qrantlar bir-iki nəfər, əsasən isə Ə.Kərimlinin cibinə axıb. Həmin pullar sayəsində övladları xaricdə lüks həyat yaşayırlar. İndi AXCP sədri həmin pulları kəsilməsinə qorxur. Ona görə yeni yalanlar uydurmaqla məşğuldu.

Başqa bir məqam isə Ə.Kərimlinin Azərbaycan hakimiyyətinin həyata keçirdiyi islahatları keçirdikləri mitinqin nəticəsi kimi ictimaiyyəte sərəit cəhdidir. O unudur ki, hakimiyyət bu islahatlarla öncədən başlayıb. Hələ ötən ilin prezident seçkilərindən dərhal sonra Prezident İlham Əliyev islahatların davam etdirilməyini bəyan etmişdi. Ötən müddətdə sistemli və ardıcıl şəkildə ayrı-ayrı sahələri əhatə edən yeni islahatlar kursu start götürüb. Və bu gün Ə.Kərimlinin bütün bunların mitinqin nəticəsi kimi qələmə vermək cəhdi siyasi riyakarıqdan və avantüradan başqa bir şey deyil. Bu, populizm və ictimaiyyəti aldatmaq cəhdidir.

Görünür odur ki, bu adam başını tamamilə itirib. Bir tərəfdən ölkədə qazanılan uğurlara kölgə salmağa cəhd edir, digər tərəfdən bu nailiyyətlərdən istifadə edib siyasi xalq qazanmaq xülyasına düşüb, eyni zamanda qrantların kəsilmək təhlükəsindən qorxur. Ə.Kərimlinin rəhbərlik etdiyi müxalif düşmənin ölkədə baş verən keyfiyyət dəyişikliklərinə köklənə bilməməsi, konkret tarixi sərəitə uyğunlaşmaması, dövrü və insanları düzgün qiymətləndirməməsi onun tam siyasi iflası ilə nəticələnilir. Bu mənada, Azərbaycan gündən-günə güclənən Ə.Kərimlini stress vəziyyətinə salır ki, bu da onun isterik bəyanatlarına, açıqlamalarına səbəb olar.

Rəşad CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"

21 fevral Beynəlxalq Ana Dili Günüdür

Dil millətin varlığının əsas şərtlərindən, göstəricilərindən biridir. Azərbaycan dili istər tarixi, istərsə də müasir vəziyyəti baxımından dərin mənə tutumuna, lüğət tərkibinin zənginliyinə, mükəmməl qrammatik quruluşuna görə dünyanın seçilən və inkişaf etmiş dillərindən biridir. Varlığımızın, özünü təsdiqimizin mühüm göstəricilərindən biri olan ana dilimiz tarix boyu olduğu kimi, müasir dövrdə də ölkəmizin hədəflərini aşaraq bir sıra bölgələrdə ümumiyyətlə vasitəsi rolunu oynayıb və nüfuz dairəsini daha da genişləndirir. Mənəvi varlığımız, mövcudluğumu qoruyub saxlayır.

Dilləri gözəyən ölüm təhlükəsi

1999-cu ildə UNESCO tərəfindən fevralın 21-i Beynəlxalq Ana Dili Günü elan edilib. Beynəlxalq Ana Dili Günü 1952-ci il fevralın 21-də Banqladeşin Benqal şəhərində öz ana dilinin rəsmi dil olması uğrunda mübarizə aparan 4 tələbənin öldürülməsi hadisəsini bir daha insanlığın xatirəsində canlandırır. Son 100 il ərzində 3000-dən 6000-ə qədər dili ölüm təhlükəsi gözləyir. Dilin saxlanması üçün həmin dildə ən azı 100 min insan danışımalıdır. Yer üzündə əhalinin 80 faizi mövcud 7000 dildən yalnız 80 dili bilir. Qalan dillərdə əhalinin 20 faizi danışır. 3,5 min dil əhalinin 0,2 faizinə aiddir.

Dövlət qaçığı

AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun direktoru, akademik Möhsün Nağısoylu məlumat verir ki, ölkəmizdə ana dilinə dövlət qaçığı ilə bağlı məsələdə Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin misilsiz xidmətləri vardır: "Ulu öndər hələ hakimiyyətinin birinci dövründə Azərbaycan dilinə böyük qaçığı göstərmiş və bunun nəticəsi olaraq Azərbaycan SSR-nin 1978-ci ildə qəbul olunmuş konstitusiyasına dövlət dili ilə bağlı ayrıca maddə daxil edilmişdir. Ulu öndərin Azərbaycan rəhbərliyinin ikinci mərhələsində isə Azərbaycan dili dövlət dili statusunu qazanmışdır. Prezident İlham Əliyev də ana dili ilə bağlı mühüm dövlət sənədlərinə imza ataraq dövlət quruculuğu siyasətində bu məsələyə böyük önəm verir. Təkcə keçən il ölkə Prezidenti dövlət dili ilə bağlı "Azərbaycan dilinin elektron məkanı daha geniş istifadəsinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" sərəncam və "Azərbaycan dilinin sağlamlığını qorunması və dövlət dilindən istifadənin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" fərman imzalamışdır".

Dilimizin daxili imkanları hesabına xeyli milli terminlər yaranıb

Dil canlı bir məfhumdur və cəmiyyət, dünya inkişaf etdikcə, o da dayanmadan inkişaf edir. Dilin lüğət tərkibinə zamanla xeyli sayda yeni sözlər daxil olur, işləkliyini itirən müəyyən sözlər isə sıradan çıxır. Bəs elmi, texniki tərəqqi ilə bağlı dilimizə daxil olan alınma sözlər hansısa dəyişikliklərə, dilin sağlamlığını pozulmasına gətirib çıxara bilərmi?

Bununla əlaqədar suallarımızı cavablandıran filologiya elmləri doktoru, professor, AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunda "Terminologiya" şöbəsinin müdiri və AMEA Rəyasət Heyəti yanında Terminologiya Komissiyasının sədr müavini Sayılı Sadiqova deyir ki, son dövrlər dilimizə xeyli alınma söz daxil olub. Bu sözlərin dilimiz

də işlənməsini müəyyən mənada təbii bir proses hesab etmək olar. Çünki hazırda elmi-texniki tərəqqi, qloballaşma, ayrı-ayrı elm sahələrinin, yeni anlayışların yaranmasına səbəb olur və dilə yeni sözlər daxil olur. Bu alınmaların bir hissəsinin, dilimizin daxili imkanları hesabına qarşılıqlı yaranır, digər hissəsi isə beynəlxalq terminlərdən ibarət olur: "Kompüter texnologiyası son dövrlərin nailiyyətidir və bununla bağlı dilimizə çoxlu alınma sözlər daxil olur. Lakin bu o demək deyil ki, kompüter texnologiyası ilə bağlı bütün anlayışlar yalnız alınma sözlər

l lüğətlər şəklində hazırlanaraq neşr edilmişdir. Yeni söz və terminləri müəyyənləşdirərkən dil mənşəbiyyəti meyarı əsas götürülmüşdür. Yeni söz və terminlər müəyyən hallarda dilimizin inkişaf səviyyəsinin mühüm göstəricisi kimi çıxış edir. Sosial həyatda, elmin və texnikanın inkişafında baş verən mühüm dəyişikliklər, ilk növbədə, yeni söz və terminlərdə öz əksini tapır. Qeyd edim ki, dildə baş verən yeni söz yaradıcılığı prosesi, əsasən dilin öz daxili imkanları hesabına yeni düzəltmə və mürəkkəb sözlərin yaradılması istiqamətində gedir. Bu

edilməsinə, onların tənzimlənməsinə və ortaqlar bir nəticə əldə edilməsinə böyük ehtiyac duyulur. Bu məsələnin həlli üçün dilçi alimlərlə yanaşı, mətbuat işçilərinin də iştirakı ilə geniş diskussiyaların keçirilməsi, "dəyirmi masa"ların təşkil oluna vacibdir".

Professor Sayılı Sadiqova isə deyir ki, mətbuatda müşahidə aparıldıqda görürük ki, orfoqrafiya lüğətində 113 min söz varsa, ancaq onun 3-5 minindən istifadə olunur. Fikrin dəqiqliyini artırmaq, dilin söz ehtiyatından geniş istifadə edilməsi onun daha da zənginləşdiril-

Qədim dilin müasir problemləri

hesabına yaranmışdır. Dilimizin daxili imkanları hesabına sonsuz miqdarda bu sahə ilə bağlı milli terminlər yaranıb və bu, milli bazanın formalaşmasında əsas götürülmüb".

Akademik Möhsün Nağısoylu isə deyir ki, elmi-texniki, siyasi-ictimai, iqtisadi və mədəni həyatın hər günü həyatımıza yeni-yeni anlayışlar və onları ifadə edən sözlər, ifadələr gətirir, bunların da bir çoxu informasiya texnologiyaları ilə bağlıdır. Bununla bağlı dilimizin lüğət tərkibində, demək olar ki, hər gün yeni bir söz özüne yer tapır: "Son üç ildə AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunda "Azərbaycan dilinin yeni sözlər və mənalar lüğəti", "Yeni terminlərin izahlı lüğəti" kitabları nəşr olunmuşdur. Müasir dövrdə hər hansı bir dili inkişafsız təsvir etmək olmaz. Azərbaycan dili daim inkişaf edən dillər sırasındadır. Dilimiz həm dildaxili, həm də ekstralingvistik amillər hesabına durmadan inkişaf edir və daim zənginləşir. Ümumi qanunauyğunluqlar çərçivəsində daha çox nəzəri cəlb edən məsələ leksik-terminoloji yeniləşmədir. Alınma sözlərlə bağlı onu da qeyd edim ki, şəxsən mən bu məsələdə dilimizin öz imkanları hesabına söz yaradıcılığının tərəfdarıyam".

Akademik onu da qeyd edir ki, Azərbaycan dilinin lüğət tərkibinin müasir mərhələdəki inkişaf yolları, yeni sözlərin normalaşma prosesi və s. kimi nəzəri məsələlərin öyrənilməsi dilçiliyimizin aktual problemləri sırasındadır: "Əlbəttə, dilə daxil olan yeni sözlərin struktur-semantik xüsusiyyətlərinin hansı meyarlarla müəyyənləşdirilməsi dilə yeni daxil olan leksik-terminoloji vahidlərin sistemi öyrənilməsi ilə sı bağlıdır. Müstəqillik şəraitində dilimizə yeni sözlərin daxil olması prosesi, təbii ki, müəyyən zərurətdən irəliləyir. AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunda Azərbaycan dilinə son illər daxil olan söz və terminlər toplanmış, tematik baxımdan sisteme salınmış və onlar izah-

nunla belə, müxtəlif elm sahələri və informasiya texnologiyaları ilə bağlı bir sıra beynəlmilət sözlərinin dilimizin fonetik qanunlarına uyğun şəkildə qəbul edilməsi və işlədilməsi qaçılmaz bir prosesdir".

113 min sözdən yalnız 3-5 mini istifadə olunur

O da həqiqətdir ki, bəzən dilimizin zənginliyindən lazımı qaydada istifadə olunmur. Televiziya və radio kanalları, internet resursları, qəzetlərdə və müxtəlif reklamlarda ədəbi dil normalarının pozulması müşahidə edilir. Xüsusilə, ana dilimizdə qarşılıqlı olduğu halda, yerli-yersiz cənbəli sözlərin işlədilməsinə rast gəlinir.

Möhsün Nağısoylu qeyd edir ki, müstəqillik şəraitində, eləcə də müasir elmi-texniki yeniliklərlə bağlı Azərbaycan dilində alınma terminlərin milliləşməsi, yəni, dilin daxili imkanları hesabına onların uyğun qarşılıqlarının tapılması prosesi gedir. Mənasiz qarşılıqların tapılmasının və onun müəyyənləşdirilməsinin də özünəməxsus xüsusiyyətləri var. Bu, öncə Azərbaycan dilinin müəyyən qanunauyğunluqları və mövcud imkanları çərçivəsində baş verə bilər. Azərbaycan dilinin müasir inkişafının perspektivləri göstərir ki, ana dilimiz mənasiz qarşılıqların tapılmasına və müəyyənləşdirilməsinə baxımdan geniş imkanlara malikdir: "Bu məsələdə özbaşınalıq yox verilməlidir. Çünki bu gün bəzi mətbuat orqanlarında dilimizdə artıq vətəndaşlıq hüququ qazanmış alınma sözlərin əvəzinə onların türk dilində işlədilməsinə rast gəlmək olur. Məsələn, "diskussiya" əvəzinə "tərsişmə", "kompromis" əvəzinə "anlaşdır", "koalasiya" əvəzinə "bağlaş", "ənənə" əvəzinə "gələcək", "marketing" əvəzinə "pazarlama" və s. Bu da cəmiyyətdə haqlı narazılığa səbəb olur. Məhz buna görə də bu qəbildən olan sözlərin geniş müzakirə

məsi baxımından mətbuatın üzərinə mühüm vəzifə düşür: "Məsələn, son dövrlər mətbuatda başlıqların cümlələr şəklində verilməsi onun oxunaqlılığını qarşısını alır. Həmçinin ancaq publisistik məqalələr verilməklə ədəbi dil janrlarını məhdudlaşdırırlar. Məqsəduyğundur ki, müxtəlif janrlardan istifadə edilsin, məqalələrlə bərabər, bədiünnəmlərə, hekayələrə geniş yer verilsin. O cümlədən, ilk növbədə dilimizin daxili imkanları hesabına yaranan, mənasiz dəyişikliklərə əsaslanmayan sözlərdən istifadə olunsun. Bəzən isə dialekt sözlərdən geniş istifadə olunur. Elə sözlər də var ki, o mətbuatda işlənməmişdir, amma işlənilir, bax bunun qarşısını almaq lazımdır".

Dilimizə 5 minə qədər alınma termin daxil olub

Bir müddət əvvəl Nazirlər Kabineti yanında Terminologiya Komissiyasında bəzi alınma sözlərin Azərbaycan dilindəki qarşılıqlı müəyyənləşdirilib. Məsələn, "zaryadka" - "yüklemə", "adapter" - "yükleyici", "proqnoz" - "öncəgörümlə", "maus" - "bələdçi" kimi işlənməsi təklif olunan sözlərin qarşılıqlı xeyli mübahisələrə səbəb olmuşdu. Bununla əlaqədar Sayılı Sadiqova deyir ki, Terminologiya Komissiyası müəyyən sözləri həm müxtəssislərin, həm də xalqın müzakirəsinə verir: "Burada əlbəttə ki, daha çox o sahənin müxtəssislərinin sözləri əsas götürülür. Məsələn, kompüter texnologiyaları ilə bağlı sözlərdə, həmin sahənin müxtəssisinin fikri əsas götürülür. Elə bu əsasla da, yuxarıda sadalanan terminlərin, bəziləri olduğu kimi saxlanılır. Məsələn "maus", "proqnoz" kimi sözlər. Onu da deyim ki, əgər dilimizə yeni 5 söz daxil olursa və onlar uğurlu olursa, bu, birbaşa dilin lüğət tərkibinin zənginləşməsi deməkdir".

Müstəqillik dövründə dilimizə 5 minə qədər alınma termin daxil

olub. Alınma terminlərin dilimizin lüğət tərkibinin zənginləşməsinə hansı formada təsir etməsi ilə bağlı məsələyə aydınlıq gətirən Sayılı Sadiqova deyir ki, həmin terminlərin əksəriyyəti toplanıb və izahlı ayrı-ayrı lüğətlərdə öz əksini tapıb. Bu həm dilimizə daxil olan terminlərin sistemləşdirilməsi, həm də onların Azərbaycan dilində yazılış formasının verilməsi, eyni zamanda, dilimizin lüğət tərkibinin zənginləşməsinə təsiri məsələlərini aydınlaşdırmaq baxımından çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir".

Dilçilik İnstitutunun direktoru akademik Möhsün Nağısoylu da qeyd edir ki, son dövrdə müasir Azərbaycan ədəbi dilinin geniş imkanlarından istifadənin və düzgün istifadə edilməməsi halları haqlı olaraq narahatlıq doğurur: "Ədəbi dilimizin özünəməxsus inkişaf qanunauyğunluqlarına xələf gətirə biləcək yad ünsürlərin üzə çıxarılması və bunun qarşısının alınması istiqamətində müvafiq qurumlar heç də həmişə çəvilik nümayiş etdirə bilmirlər. Nəticədə etibarilə dövlət dilinin təbii sahəsində bir sıra problemlər özünü qabarıq şəkildə göstərir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin "Azərbaycan dilinin sağlamlığını qorunması və dövlət dilindən istifadənin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" fərmanına əsasən monitorinq mərkəzi yaradılacaq və bu qurum göstərilən halların qarşısını almaq üçün təsiri tədbirlər görəcəkdir".

Dilimizi qoruyaq

"Dilin qoruyucusu və daşıyıcısı xalqdır, buna görə də dilin keşiyində durmaq, onun hərtərəfli inkişafına nail olmaq hər kəsin vətəndaşlıq borcu olmalıdır. Hesab edirəm ki, bir əsrdən sonra da dilimizin inkişaf səviyyəsi sürmədən artacaq və dünya dilləri sırasından özünü layiqli yerini tutacaqdır" - deyən Möhsün Nağısoylu, buna nail olmaq üçün yaxın gələcək üçün nəzərdə tutulan mühüm məsələləri aşağıdakı kimi qeyd edir:

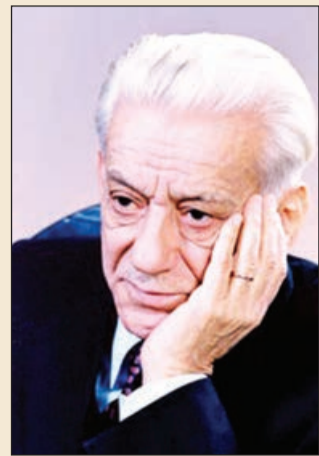
- dilimizə ifadə imkanlarının zənginliyini görə dünyanın tanınmış dilləri səviyyəsinə qaldırmaq istiqamətində müəyyən işləri həyata keçirmək;
- müasir dilçilik elminin son nailiyyətlərini Azərbaycan dilçiliyinə tətbiq etməklə həm də dilimizin yüksək inkişafına nail olmaq;
- dövlət dili və ictimai nitqlə bağlı mövcud nöqsanları aradan qaldırmaq;
- Azərbaycan dilinin tarixi inkişafını və müasir vəziyyətini özündə əks etdirən müxtəlif tipli lüğətlər (izahlı, terminoloji, etimoloji, tarixi, ikidilli) hazırlamaq və nəşr etdirmək;
- gündəlik ünsiyyətdə dilimizin özünəməxsus ümumişlək söz və ifadələrinə üstünlük vermək;
- ibtidai və orta təhsilin dövlət dilində geniş şəkildə tətbiqinə nail olmaq;
- Azərbaycan dilinə sonsuz sevgi və böyük ehtiram duyğularının təməlinin orta və ali təhsil müəssisələrində qoyulmasına nail olmaq.

50 milyon azərbaycanlı öz ana dilində danışır

Dünyaya göz açanda doğma dildə eşitdiyimiz o şirin layla, qürur anlarımızda səslənən himnimizlə fəxr edirik. Fəxr edirik ki, bu gün dünyanın müxtəlif ölkələrində 50 milyondan çox azərbaycanlı yaşayır və öz ana dilində danışır. Və bu əsrlər, minilliklər boyu da belə davam edəcək... Yaşayacaq, var olacaq, hər bir zaman ana dilim...

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Ana dili

Dil açanda ilk dəfə "ana" söyləyirik biz, "Ana dili" adlanır bizim ilk dərsliyimiz. İlk məhnumuz laylanı anamız öz südüylə İçirir ruhumuza bu dildə gils-gils.

Bu dil bizim ruhumuz, eşqimiz, canımızdır, Bu dil bir-birimizlə hədi-peymanımızdır. Bu dil tanıtmış bizə bu dünyada hər şeyi, Bu dil əcdadımızın bizə miras verdiyi Qiymətli xəzinədir...onu gözələrimiz təq Qoruyub, nəsilərlə biz də hədiyyə verək,

Bizim uca dağların sonsuz əzəmətindən, Yatağına sığınmayan cayların hiddətindən, Bu torpaqdan, bu yerdən, Elin bağrından qoparılan yağışın nəğmələrindən Güllərin rənglərindən, çiçəklərin iynindən, Məl diuziünin, Mırganın sonsuz genişliyindən, Ağsaçlı babaların aqlından, kamalından, Düşməni üstünə cuman o Qıratın nalından Qoparılan səsəndən yaranandan. Sən xalqımızın aldığı ilk nəfəsəndən yaranandan.

Ana dilim, sənəddir xalqın aqlı, hikməti, Ərəb öglü Məcnunun dərdi sənə dil açmış. Ürəkərlər yol açan Füzulinin sənəti, Ey dilim, qüdrətli dünyalara yol açmış. Sənə mənim xalqımın qəhrəmanlıqla dolu tarixi vərəqlər, Sənə nəç min illik mənim mədəniyyətim, Şən-şöhrətim saxlanı. Mənim adım-sanımsan, Nəməsum, vicdanımsan!

Bu dil tanıtmış bizə bu dünyada hər şeyi, Bu dil əcdadımızın bizə qoyub getdiyi Ən qiymətli mirasıdır, onu gözələrimiz təq Qoruyub, nəsilərlə biz də hədiyyə verək! Ey öz doğma dilində danışmağı ar bilən fəsonlu ədəbazarlar, Qəlbizinizi oxşayın qoşmalar, telli sazlar. Bunlar qoy mənim olsun, Ancaq Vətən çörəyi, Sizlərə qənim olsun!

Bəxtiyar Vahabzadə

Ulu öndər Heydər Əliyev milli varlığımızın kökləri üzərində pərvəriş tapan latın qrafikalı Azərbaycan əlifbasını 19 il bundan öncə yenidən həyata qaytarmaq üçün ədalətsizliyi aradan qaldırmış, həm də dilimizin inkişafında yeni mərhələnin əsasını qoymuşdur. Belə ki, ümummilli liderin 18 iyun 2001-ci il "Dövlət dilinin təbii işinin təkmilləşdirilməsi haqqında" fərmanından sonra bütün Azərbaycan ərazisində latın əlifbasına keçilmişdir.

Hər bir xalqın milli mədəniyyətinin tərkib hissələrindən birini həmin xalqın əlifbası, yazı sistemi təşkil edir. Əlifba xalqın mədəniyyətini, milli-mənəvi sərəvətidir. Mükəmməl əlifba əsasında aparılan yazı sistemi xalqın maddi-mədəni nailiyyətlərini yaranmasında, yaşamasında və inkişaf etməsində başlıca rol oynayır, dilin, elmi əlaqələrini və digər zəruri fəaliyyət sahələrini təqəqqisində xidmət edir. Təəssüf ki, xalqımızı bu tərəqqidən məhrum etmək istəyən qüvvələr əlifbamızı tarixin müxtəlif dövrlərində müəyyən səbəblər üzündən bir neçə dəfə dəyişdirməyə nail olmuşlar.

Ötən əsrin 20-ci illərinin sonuna kimi Azərbaycan dilinin yazısı ərəb qrafikasına əsaslanmış, yalnız 1929-cu ildə latın qrafikalı

əlifbaya keçilmişdir. Ərəb əlifbasının islahatı onunması sahəsində ilk təşəbbüs XIX əsrin 60-cı illərində M.F.Axundzadə tərəfindən irəli sürülmüş və sonradan bu ideya bir çox Azərbaycan ziyalıları tərəfindən dəstəklənmişdir. Lakin əlifba islahatı sahəsində ilk praktik addımlar 1918-ci ilin mayında Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi elan olunduqdan sonra atılmışdır. 1919-cu ilin martında milli hökumət yeni Azərbaycan əlifbasının layihəsini hazırlamaq məqsədilə xüsusi komissiya yaratmışdır. Komissiyaya üç müxtəlif layihə (Məhəmməd ağa Şah-taxtının, Abdulla bəy Əfəndizadənin və Abdulla Tağızadə ilə Mirzə Seyidovun birgə layihələri) təqdim olunsun da, Abdulla bəy Əfəndizadənin latın qrafikasına keçməklə bağlı layihəsi bəyanil-

mişdi. Bu layihə 1919-cu il avqustun 20-dən sentyabrın 1-nə kimi Bakıda keçirilmiş Azərbaycan müəllimlərinin qurultayında təsdiq olunduqdan sonra parlamentin müzakirəsinə verilmişdir. Lakin 1920-ci il aprel işğalı milli hökumətə bu layihəni reallaşdırmağa imkan vermədi.

Bolşeviklər hakimiyyəti ələ alandan sonra latın qrafikasına keçid qəbul etməyi reallaşdırmaq üçün 1922-ci ildə Azərbaycan Mərkəzi İcraiyyə Komitəsi yanında Yeni Türk Əlifbası Komitəsi (AYTÖK) təşkil edildi. Komitənin ilk tərkibi beş nəfərdən - Səməd Ağamalıoğlu, Fərhəd Ağazadə, Xudadət Məlik Aslanov, Abdulla Tağızadə və Əhməd Pepinovdan ibarət idi.

1922-ci ildə AYTÖK-in Şuşada, Qazaxda, Tovuzda, Gəncədə, Şəkiddə, Ağdamda, Şəmkirdə, Zaqatalada, Göyçayda, Ağdaşda, Sabirabadda, Salyanda, Şamaxıda, Türküstanda, İrəvanda, Tiflisdə, 1923-cü ildə Qubada, Cəbrayılda yerli təşkilatları yaradıldı.

Bakıda yeni əlifba ilə "Yeni yol", Tiflisdə isə "İşıqlı yol" qəzetləri çap edilir. Beləliklə, ölkədə hakimiyyəti zor gücünə ələ keçirmiş bolşeviklər tədricən latın əlifbasının qəbulunu zəruriliyinə zəmin yaratdılar. Azərbaycan əlifbasının islahatı respublikada dil quruculuğuna böyük təkan verdi. Respublikada yaşayın azsaylı xalqların - ləzgilərin, avarların, saxurların, tatların, talışların, kürdlərin, udinlərin latın qrafikalı əlifbalı yaradıldı. Yeni əlifbanın qəbulundan sonra bu əlifba ilə yeni kitabların çapı məqsədilə Cəlil Məmmədçuluzadə, Abdulla Tağızadə və Hacı Kərim Sanlıdan ibarət bir komissiya yaradıldı. Mirzə Cəlil sədr təyin edildi. Yeni Türk Əlifbası Komitəsi və başqa nəşriyyatlar tərəfindən 1928-ci ilin noyabr ayının 1-nə qədər 473 adda, 2.377.350 tirajla kitablar dərc edildi.

Yeni əlifba müzakirələri bu dövrdə də davam etdirilir. Komissiyalar yaradıldı, Türküstan, Kri-

ma, Dağıstana səfərlər edildi. Türkoloji qurultayda geniş müzakirələr aparıldı. Nəhayət, Azərbaycan Mərkəzi İcraiyyə Komitəsinin (MİK) 4-cü sessiyasının 1928-ci il 11 oktyabr tarixli qərarı ilə respublika latın əlifbasına keçirildi. On il idi ki, camaat bu əlifba ilə yazıb-oxumağı mənimləmişdi. Bəs, səbəb nə oldu ki, bəh-bəhlə qəbul edilən bu əlifba vuruşavurula ləğv edildi?

Türkiyənin latın qrafikasına keçməsi, 1939-cu ildə İkinci Dünya müharibəsinin başlaması çəkilən bu qədar əməyi bir qərara heçə endirmişdir. Azərbaycanla Türkiyə arasındakı yazı əlaqəsinin müharibədə təhlükəli olacağına düşüncə və artıq repressiya maşını ilə bütün ziyalıları qıran rejim kiril qrafikasına keçidin "zəruriliyini" gündəmə gətirir. 1939-cu il iyulun 11-də Azərbaycan SSR Ali Soveti 1940-cı il yanvarın 1-dən latın qrafikasından kiril qrafikasına keçmək haqqında qərar qəbul edir. Beləliklə, latın əlifbası kiril yazısı əsasında tərtib

edilmiş yeni qrafikalı əlifba ilə əvəz olunur. Dilşünasların da qeyd etdikləri kimi, kiril qrafikası əsasında hazırlanmış yeni türk əlifbalı arasında çox ciddi fərqlər var idi. SSRİ rəhbərliyi tərəfindən biləcəkləri Azərbaycan dil quruculuğunun təbii inkişaf axarı pozuldu. Mərkəzi hakimiyyətin qərarı əsasında azsaylı xalqların yeni yaradılmış əlifbalı ləğv olunur və s. Bütün bunlar türk dilləri arasında fərqləri süni surətdə dərinləşdirmək məqsədilə edildi. Təsəffüf deyil ki, XX əsrin sonlarında SSRİ-nin dağılması prosesi başlayanda Azərbaycan ictimaiyyətinin irəliləyən ilk tələblərindən biri latın qrafikasına qayıdışla bağlı oldu. Milli şüurun oyanışının təzahürü olan bu tələb yalnız məhdud linqvistik etimoiyyəti kəsb etməyi geniş ictimaiyyəti xarakter daşıyırdı ki, 1990-cı ilin əvvəllərində latın qrafikasını bərpə etmək məqsədilə latın qrafikalı əlifbaya keçməyin zəruriliyini elmi faktlarla əsaslandırılan ilk

alim məhz akademik Afad Qurbanov olmuşdur. Əlifba islahatçı kimi onun təşəbbüsü ilə 1 avqust 1990-cı ildə Azərbaycan Əlifba Komissiyası yaradılmış və bu sahədəki yaradıcılıq işi nəzərə alınaraq akademik Afad Qurbanov komissiyanın sədri təyin edilmişdir. Komissiyanın hazırladığı layihə 1991-ci il dekabrın 25-də Azərbaycan parlamenti tərəfindən təsdiq olunmuşdu, ancaq reallığa çevrilməmişdi. Xalqın və ölkəsinin dəyərli təəssübkeşi, dünya şöhrətli siyasətçi Heydər Əliyev ikinci dəfə Azərbaycana siyasi hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra bu məsələ həllini tapmışdı. Ulu öndərin 18 iyun 2001-ci il "Dövlət dilinin təbii işinin təkmilləşdirilməsi haqqında" fərman ilə milli varlığımızın kökləri üzərində pərvəriş tapan latın qrafikalı əlifbaya keçilmiş və 1 avqust Əlifba Günü kimi təntənə ilə qeyd olunmağa başlanmışdır.

Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"

Milli varlığımızın nişanəsi

XX əsrin faciəsi - Xocalı soyqırımı

Danışır xocalılılar

27 il öncə bir yurd yerini xarabalığa çevrildi

Yurd tar-mar xocalılılardan qaçqın-köçkün sığınacağına çevrilən Gəncənin Hacıkend qəsəbəsinə də pənah götürənlər az deyildi. İl-lərlə yurd həsrətli, torpaq itkisinin ağrı-acısını yaşayan digər qara-bağlı, göyçəli, laçınlı, kəlbəcərilərlə orada qaynayıb-qarıxmışdılar. Bir neçə ildir ki, Göygöl rayonunun Hacıməlik kəndi yaxınlığında, 600 ailəlik yeni salınmış məcburi köçkün qəsəbəsinə köçürüldülər. Sən demə, dörd, ağrı insanları bir-birinə daha tez yaxınlaşdırmış. Buradakı dördli-nələlilərin çəkdiyi qəm yükü daş-torpaq ağırlığına, dodaqları bayatı-ağılı, sinələri isə övlad dağıdır.

Əlif Hacıyevin son kəlmələri

Xocalının istər mühasirə illərində, istərsə də son günlərində düş-mənlə üz-üzə dayanan aşısaqqaqlarından biri, vaxtilə Kosalar kənd so-vetliyinin mühasibi işləmiş, Xocalı-şarın uzaq düşmüş, 27 ildir ki, acı-lı-şirli xatirələrini yaddaşına yumaq kimi sarıyan **Kamran Məmmədov**-dur. Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı

Əlif Hacıyevin o müdhiş gecə son kəlmələrini eşidən və höknürtüsü heç yana yetməyən müdrik el aşısaqqaqlı Qarabağın bir parçası olan Xocalının sanki canlı ensiklopediyasıdır: "...Kosalı 700 illik tarixə malik qədim türk kəndidir. Kəndin ilk sakinlərindən birinin - Hacı Avazın adını (ona kosa Avaz da deyirmişlər) daşıyır. Kosalı adlı-şanlı kişiləri bolşevizmə və erməni daşnaklarının çirkin niyyətlərinə qarşı olublar. İgidliklərindən na-ğil-dastanlar danışılan Qaçaq Mahmudun, Kosalı, Balıca, Xan bağı, Xənzək və digər kəndlərdə böyük mükləri olmuş Məhəmməd ağanın doğulduğu kənd kimi tanınır. Ötən əsrin otuzuncu illərinin repressiyası bu kənddən də yan keçməyib. 25 nəfər repressiyanın qurbanı olub - güllələnənlərdən savayı neçələri də Si-bira ömürlük sürgün ediləblər. 1941-1945-ci illər müharibəsi də bu kəndin oğullarını əlindən alıb. Müharibəyə aparılmış 122 nəfərdən 71-i cəbhə-

dən qayıtmayıb. Qayıdanlar isə şi-kəst, əlil və yaralıdır olub".

"Kosalı Dağlıq Qarabağın ən so-nuncu işğal edilən yaşayış məntəqə-si olub. Kənd 18 şəhid verib". Kam-ran əmi fikrini cəmləşdirib deyir: "...Xocalının yer üzündən silinməsin-dən sonra o arazilərdə azərbaycanlı-ların yaşadığı kənd-kəşək daim atəş altında idi. Ona görə də kəndlərdə özünümüdfafə dəstələri yaratmışdıq. Özüm də silah götürmüşdüm. Postla-rı boş qoya bilməzdik. Kosalı cama-atı Şuşanın işğalından bir gün sonra - 9 may 1992-ci il tarixində kəndi məcburi tərk etməli oldu. Şuşa artıq erməni qoşunlarının əlində idi".

Məhəmməd Şükürovun "Xocalı: daş yaddaşım, qan yaddaşım" kitabı-nı vərəqləyib əlavə edir ki, nə yaxşı əli qələm tutan vətənpərvər faciəli günlərin gələcək nəsillərə çatdırılma-sına çalışırlar. Dövlət başçısı İlham Əliyev xalqımızın yaşadığı faciələrin tarixini yazıb gələcək nəsillərə çatdırıl-masının vacibliyini bildirib. Ermə-nilərin vandallığı, insanlığa yaraşma-yın hərəkətləri dünya xalqlarına da çatdırılmalıdır: "Kosalıların da tarixi, o müdhiş illərdə və son günlərində yaşayıb, düşmənlə necə döyüşdüklerind-ən az yazılmayıb. Düşməne qarşı mətinliklə, qəhrəmanlıqla döyüşüb şəhid olandan sonra "Azərbaycan Respublikasının Milli Qəhrəmanı" fəxri adına layiq görülən Tabil Qasım oğlu Həsənovun, Natiq Elyas oğlu Əhmədovun, Möhsün Şahin oğlu Məmmədovun, eləcə də "Azərbaycan Bayrağı" ordeni ilə təltif edilən Xəza-ni Kəram oğlu Əsgərovun, ümumiyyə-ylə, torpaq, yurd, Vətən uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin şərəfli ömür yollarının örnəyə çevrilmə-si üçün onların haqqında da yazılma-lıdır. Bu, həm də bizim müsbətlərimiz qanlı salnaməsidir. Kendimizin beş oğlu (Sərvər Məmmədov, Məh-rir Abdullayev, Eldar Rüstəmov, Rəsim Ağayev və Ramiz Həsənov) isə şə-hid olduqdan sonra "İgidliyə görə" medalı ilə təltif edilib.

Xocalının mühasirə illərində Ko-salar kənd məktəbində qərarqah ya-

radılmışdı. Xocalı odlara qalanan ge-cə qərarqahda mən idim. Hava telefo-nunda Qarabağın igid, cəsur oğlu, Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Əlif Hacıyevin səsinə eşitdim. Haray çə-kirdi, Xocalıya kömək istəyirdi. Gecə saat 12-ni keçmişdi. O, Xocalının od tutub yandığını bildirir, hücumun qarşısını kəsmək və ləngitmək üçün Hə-sənabad və Xankəndinin hədəfə alın-masını istəyirdi. Cənəhsən postunda bir top və qrad qurğusu var idi. O ge-cə Əlif Hacıyevin hava telefonu ilə "sizdən də bizə kömək olmadı..." - harayı Ağsu aşırımındaki milis postu-nda da eşidildi. Qəhrəman, igid ko-mandirin sonuncu kəlmələri da Xoca-liya kömək göstərilməməsinə təsdiq-ləyirdi. Xocalı təklənməmiş, yerdən-göy-dən eli üzülmüş xocalılılar kimi, o ge-cə sonuncu harayını eşitirdi Əlif Ha-cıyevin səsinə, təəssüf ki, o səs də susduruldu..."

Azğın düşmənin qəzəbi və əzəbi

9 nəfərlik ailədən o gecə "sala-mat" çıxan Xəlilə və qardaşı Rauf Qəmbərovlar ikinci məskunlaşma məntəqəsinə sığınanlardandır. **Xəlilə Qəmbərova** ilə Xocalının tarixi-ni özündə əks etdirən Yaloba kənd

tarix-diyarşünaslıq muzeyində gö-rüdükdü.

Dərd insanı tez dilləndirir, am-ma, bir nəslin yadigarı olan Xəlilə Qəmbərova sanki susmağı ilə anlat-mağa çalışdı görüldüyü, yaşadığı, çək-diği müsibətləri. Bir ayın gəlini olan Xəlilə xanım-xatniliq günlərini əlin-dən alan o müdhiş gecədən salamat çıxmasına nəinki sevinir, əksinə, yur-du dağılan, ocağı sönen xocalılılar-dan danışmağın əzabını yaşayır. Bə-zı meqamları ona xatırladan muzeyin direktoru Tofiq Məmmədov divardakı şəkilləri bir-bir göstərərək məlumat verir: "Bu, yeddi nəfərin bir gecədə itirmiş ailənin başçısı Qəmbərov Qarsalan Gəray oğludur. 1941-ci ildə Xocalının Kosalı kəndindən anadan olmuşdu. Onun vətənpərvərliyini yal-

nız Xocalı sakinləri deyil, Xankəndi-də erməni yaraqlıları da yaxşı bilirdi-lər. Məktəbyaşlı nəvələri ilə birlikdə qətlə yetirilən Qəmbərova Validə Bo-ran qızı onun ömür-gün yoldaşı idi. 50 yaşında erməni gülləsinə tuş gəl-di. Qəmbərov Nadir Qarsalan oğlu da 1972-ci ildə Xankəndidə doğul-muşdu. Oradakı N.Gəncəvi adına or-ta məktəbin IX sinifində oxuyanda - 1988-ci ildə Xankəndidə ermənilərin Dağlıq Qarabağın Ermənistanla bir-ləşdirilməsi tələbi ilə nümayişlər ke-çirəndə dəfələrlə daşnakların təhri-rinə məruz qalmışdı. Həmin ilin sentyabrında azərbaycanlıların Xan-kəndidə vəziyyətlərini ağırlaşdırdığı günlərdə onların da ailəsi Xocalıya pənah götürənlərdən olmuşdu. Ona görə də düşməne nifrətindən günə-nə artmışdı. Nədirin böyük qardaşı Səfər də 1963-cü ildə Xankəndidə anadan olmuşdu. Taleyinə Xocalının 25 fevral 1992-ci il müsibəti yazılan-lardandır. O gecə Səfər, həyat yolda-şı və iki balası (1983-cü il təvəllüdü Esmira və 7 yaşlı Emin) ilə erməni vandallızının qurbanına çevriliblər".

"Bir ürkədə yeddi yara"

...Bu ailənin daha bir üzvü - Qəmbərova Mətanət Hacı qızı isə Xocalı-ya Naxçıvandan gəlin köçmüşdü. Qarabağ adət-ənənəsi ilə toyları çalı-nanda ağına da götürməzdi ki, onun ailə-uşaqcanlı olduğundan, qohum-qonşularla tezliklə qaynayıb-qarıx-masından, başına and içilməsindən daha çox müsibətdən, amansızca-sına qətlə yetirilməsindən danışıl-maq. İki balasını və həyat yoldaşını qəfil itirəcəyinə inanmasa da, illərlə xolda yaşayırdılar...

Qarsalan Qəmbərovun yeganə oğlu yadigarı Raufdur. "Xocalının səsi" qəzetinin mərhum redaktoru Qasım Qırxcı "Bir ürkədə yeddi yara" adlan-dırıb bu müsibətli yaşamış ailənin faciəsini: "...Xocalının başı üzərini qara bulud alanda Səfər qardaşı Raufda dö-yüşən batalyonun sıralarında idi. Er-mənilərin Məşəlidən çıxarılmasında və digər ameliyyatlarda fədakarlığı göstər-mişdi. Qaniçən daşnaklar Səfərin iki balasını və həyat yoldaşı Mətanət üre-yindən vurmışdılar. Bir nəslin yeddi üzvü beləcə gətirdi..."

O faciəli günləri Rauf da xatırlaya bilirm, dəhşətli günlərdə itirdiyi əziz-ləri və doğmalarının müsibətlərini di-lə gətirməyi bacarmasa da, deyir ki, bir gecənin içində hamımız pərənpə-rən düşükdük. Bilirdik ki, kim hara-da qalıb. Anam və gəlinimiz ağır ya-ralı idi. Onlara heç cür kömək göstə-rə bilmədiyim məni hələ də yandırır.

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
"Azərbaycan"

IADC-nin prezidenti Bakı Ali Neft Məktəbinin tələbələri ilə görüşüb

Bakı Ali Neft Məktəbində (BANM) Qazma Podratçıları Beynəlxalq Assosiasiyasının (International Association of Drilling Contractors - IADC) rəhbərliyinin tələbələrə görüşü keçirilib.

Görüşdə BANM-in rektoru Elmar Qasımov, IADC prezidenti Jason McFarland, assosiasiyanın Beynəlxalq İnkişaf üzrə vitse-prezidenti Mayk Dubouz, Əməliyyat təhlükəsizliyi üzrə İdarəedici vitse-prezidenti Mark Denkovski, Yaxın Şərq və Afrika regionu üzrə Regional təmsilçisi Hişam Zebian, IADC-nin rəsmi jurnalı olan "Drilling Contractor"un redaktoru Linda Hsieh və BANM-in Neft-qaz mühəndisliyi ixtisasının tələbələri iştirak ediblər.

Görüşdə çıxış edən BANM-in rektoru Elmar Qasımov IADC-nin Azərbaycanda olan fəaliyyətini, o cümlədən BANM-in tələbələrə birgə işini yüksək qiymətləndirib. Rəktor bildirib ki, IADC-nin mühəndisləri üçün müxtəlif sosial layihələrə həyata keçirməsi, onlarda xüsusi verdiyi və bacarıqları inkişaf etdirməsi və gələcək karyeralarına öz töhfəsini verməsi əvəzolunmaz xidmətlərdir.

IADC-nin prezidenti cənab McFarland söyləyib ki, rəhbərlik etdiyi təşkilatın əsas məqsədi qazma əməli-

yatlarının hər yerdə keçirildiyi ölkələrdə sənayə üzrə yenilikləri və informasiyanı təmin etmək, bütün dünya üzrə neft-qaz sənayesində fəaliyyət göstərən şirkətləri və bu sahənin gənc və təcrübəli mütəxəssislərini bir araya gətirərək əlaqələr yaratmaqdır.

IADC-nin Beynəlxalq inkişaf üzrə vitse-prezidenti Mayk Dubouz bildirib ki, qeyri-kommersiya təşkilatı olan IADC tələbələrini bilik və bacarıqlarını keşf etmək, onları bu sahədə fəaliyyət göstərən şirkətlərlə tanış etmək və əlaqələr yaratmaq məqsədilə müxtəlif beynəlxalq və lokal konfranslar, təlimlər, seminarlar təşkil edir.

Görüşdə çıxış edən IADC-nin Əməliyyat təhlükəsizliyi üzrə İdarəedici vitse-prezidenti Mark Denkovski və Yaxın Şərq və Afrika regionu üzrə Regional təmsilçisi Hişam Zebian tələbələrə

neft-qaz sənayesi üzrə gələcək karyeraları haqqında istiqamət verib, şəxsi təcrübələrini paylaşdı.

Görüşün sonunda neft-qaz mühəndisliyi ixtisası üzrə təhsil alan tələbələr qonaqlara çoxsaylı suallar ünvanlayıblar.

IADC-nin prezidenti Jason McFarlandin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyət BANM-in kampusuna tur edərək ali məktəbin infrastrukturunu ilə yaxından tanış olublar.

Qeyd edək ki, 1940-cı ildən bəri fəaliyyət göstərən və baş ofisi Amerikanın Hyuston şəhərində yerləşən IADC neft və qaz kəşfiyyatı, quyu tikintisi, istismar, neft-mədən avadanlığının istehsalı və bu kimi müvafiq xidmətlər ilə məşğul olan 1600 üzv müəssisəsi öz ətrafında birləşdirir.

"Azərbaycan"

Dövlət sərhədi etibarlı mühafizə olunur

Son günlərdə dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsi, narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə sahəsində Dövlət Sərhəd Xidməti tərəfindən bir sıra uğurlu əməliyyatlar keçirilib, narkotik vasitələrin dövlət sərhədindən qeyri-qanuni gətirilməsi cəhdinin qarşısı alınmışdır. Belə ki:

7 fevral tarixində Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının "Göytəpə" sərhəd dəstəsinin xidməti ərazisində həyata keçirilən əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Yardımlı rayonunun ərazisində dövlət sərhədindən narkotik vasitələrin qeyri-qanuni gətirilməsi cəhdinin qarşısı alınaraq Masallı rayon sakini 1994-cü il təvəllüdü Nəzirli Cavad

Fikrət oğlu saxlanılmışdır. Saxlanılan şəxsin üzərinə baxış keçirilərkən 1 kq 720 q heroin, 2763 manat və 3 ədəd mobil telefon aşkar olunaraq götürülmüşdür. Həmin cinayətin digər iştirakçıları təqdimat yayına görə məsiviyyətdə gizlənməyə müvəffəq olmuşdur. Qeyd olunan şəxsin müəyyənləşdirilməsi istiqamətində əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

18 fevral tarixində Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin Lənkəran rayonunun Vel kəndinin ərazisində xidmət aparən sahil nəzarət bölməsinin əməkdaşları tərəfindən sahilde kolluqların arasında gizlədilmiş halda 1 kq 85 q heroin aşkarlanaraq götürülmüşdür.

Qeyd olunan faktlar üzrə müvafiq əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

"Azərbaycan"

Tibbi müayinələr əhəlinin sağlamlığına xidmət edir

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən respublikamızın bütün bölgələrində olduğu kimi, əhəlinin tibbi müayinələrə keçirilməsi Şəmkir rayonunda da mü-təşəkkillikə başlanmışdır. Rayon əhəlisinin növbəti tibbi müayinəsini səmərəli keçməsi üçün mərkəzi rayon xəstəxanasında ciddi hazırlıq işləri görülmüşdür. Hər bir rayon sakininin bu aksiyadan yararlanmasında ciddi xüsusi tapşırıqlar verilmişdir.

Rayonda tibbi müayinənin müntəzəkli keçirilməsi üçün bir poliklinika şöbəsinde, 32 həkim məntəqəsində, 4 kənd və 3 qəsəbə xəstəxanasında geniş hazırlıq işləri görülmüş, səhiyyə ocaqları lazımı tibbi ləvazimat, dərman və sarğı materialları ilə təmin edilmişdir. Səhiyyə ocağı olmayan kəndlərdə əhəlinin müayinəsi üçün əlavə 3 həkim briqadası yaradılmışdır. Həmin briqadalara terapevt, cərrah, endokrinoloq, stomatoloq,

kardioloq və səhiyyənin digər sahələri üzrə həkimlər təyin edilmişdir. Sağlamlıq imkanları məhdud olan şəxslərin tibbi müayinədən keçirilməsi diqqət mərkəzindədir. Onların evlərdə və yaşadığıları ünvanlarda tibbi müayinəsi üçün mərkəzi rayon xəstəxanasında ayrıca sayyar həkim briqadaları yaradılmışdır. Şəmkir rayon mərkəzi xəstəxanasından bildirmişlər ki, hər hansı xəstəlik aşkar edilmiş şəxslərin zərurət olduqda mərkəzi rayon xəstəxanasından başqa, Gəncə və Bakı şəhərindəki ixti-

saslaşdırılmış tibb müəssisələrinə göndərilməsi də nəzərdə tutulmuşdur. Rayonda tibbi müayinələrin müntəzəkliyi təmin etmək üçün könüllülər də bu işə cəlb edilmişdir. Bu işdə "Böyük yol" Gənclər İctimai Birliyinin üzvləri yaxından iştirak edirlər. Müayinədən keçmiş bir neçə rayon sakini ilə söhbət etdik. İlk növbədə onlar əhəlinin sağlamlığına diqqət və qayğı göstərən Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıq etdilər.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin "Aztelekom" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti açıq tender elan edir

Tender 1 LOT üzrə keçirilir. LOT 1: "Aztelekom" MMC tərəfindən istehsalat zəruriyyəti ilə əlaqədar tələb olunan 20 dost kommutasiya L3 Switch Huawei- S6720S-26Q-EL-24C-DC və 600 ədəd SFP avadanlığının satın alınması. İstixar haqqı: 500 (beş yüz) manat. Tenderdə yerli və xarici hüquqi şəxslər iştirak edə bilərlər. Tenderdə iştirak etmək istəyənlər aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş tenderin əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Tbilisi prospekti, 187 (Əlaqələndirici şəxs: Faiq Mustafayev, tel: 012 344 00 00 (372); e-mail: faiq.mustafayev@aztelekom.az) ünvanından əldə edə bilərlər.

Müəssisənin adı: "Aztelekom" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti. Hesab nömrəsi: AZ62AZPO 91015461200420100166. Müəssisənin VÖEN-i: 9900038501. Ünvan: AZ1122, Bakı şəh, Tbilisi prospekti -187. Bankın adı: Azərpoç MMC PF 1. Kodu: 691011. Bankın VÖEN-i: 9900037711. Müxir hesab: AZ76NABZ 0135010000000009494. S.W.I.F.T BİK: AZPOAZ22. İstixar haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sonndori təqdim et-məlidir:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı mürciəti;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 (otuz) bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərini 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 (altmış) bank günü qüvvədə olmalıdır);
- vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi və sosial müdafiə orqanlarından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında maliyyə hesabatı;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- tender təklifini və müqaviləni imzalamaq səlahiyyətinə malik olan şəxsin səlahiyyətini təsdiq edən sonndin (vəzifəyə təyin edilməsi barədə əmr və ya müvafiq səlahiyyətin verilməsi barədə etibarname) iddiaçı tərəfindən möhürlə təsdiq edilmiş surəti;

- iddiaçının ilk qeydiyyat sənədinin müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surətli (iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsinin qeydiyyatından keçdiyi ölkə və əsas fəaliyyət yeri göstərməklə), ünvan və bank rekvizitləri;
- iddiaçının analoji işlər üzrə iş təcrübəsinin təsdiq edən sənədlər;
- iddiaçının müştəri bazası haqqında məlumatlar;
- təklif olunan məlumatın monso və keyfiyyət sertifikatları;
- tenderin əsas şərtlər toplusunda nəzərdə tutulan və tenderin əsas şərtlər toplusunda tələblərdən irəli gələn digər sənədlər.

İddiaçı təqdim edəcəyi malların keyfiyyətini təsdiqləyən hər hansı digər məlumatları da təqdim edə bilər. Azərbaycan Respublikasında olan iddiaçıların tenderlə dildim edəcəkləri bütün sənədlər Azərbaycan Respublikasının dövlət dilində tərtib olunmalıdır. Xarici ölkələrdən olan iddiaçılar isə təmsil olunduqları dövlətin dilində hazırladığı mətnlə birlikdə həmin mətnin Azərbaycan dilinə tərcümə olunmuş, müvafiq qaydada leqallaşdırılmış və ya apostil olunmuş və notarial qaydada təsdiq edilmiş nüsxəsini mütləq əlavə etməlidirlər. Mətnlər arasında fərq aşkar edilərsə, üstünlük Azərbaycan dilində tərtib edilmiş mətnə verilməlidir.

İddiaçıların tender təkliflərini 2 (iki) nüsxədə (əsl və surəti) təqdim etməlidirlər. İddiaçıların təkliflərinin əsl və surəti arasında fərqlər olduqda üstünlük "Əsl" sözü yazılmış nüsxəyə verilməlidir.

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

Tender təkliflərinin qiymətləndirilməsi zamanı onların bu sahədəki çoxillik təcrübəsi, yerli şirkətlərə göstərdiyi təchizat işinin keyfiyyəti, müqavilə imzaladıqları şirkətlər tərəfindən təqdim olunan tövsiyə məktublarının olması nəzərə alınacaqdır.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün müvafiq sənədləri (tender təklifi və tender təklifinin bank təminatı istisna olmaqla) 12 mart 2019-cu il tarixə qədər (saat 17:00-dək), tender təklifini və tender təklifinin bank təminatını isə 29 mart 2019-cu il tarixə qədər (saat 17:00-dək) Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Tbilisi prospekti, 187 ünvanına ("Aztelekom" MMC-nin Tender komissiyasına) təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklifləri 01 aprel 2019-cu il tarixdə (saat 11:00-da) Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Tbilisi prospekti, 187 ünvanında - "Aztelekom" MMC-nin inzibati binasından açılaçaqdır.

Açıqda iddiaçıların səlahiyyəti nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

Düşməyə göz dağı - Cocuq Mərcanlı

Cəmi iki il əvvəl burada bir dəstə inşaatçıdan başqa heç kəs gözə dəymirdi. İlk olaraq kənd məktəbinin binasının təməlini qoyurdular.

Ətrafda yalnız sökülmiş, dağıdılmış evlər görünürdü. Belə mənzərələri ən dəhşətli müharibələri əks etdirən filmlərdə görmək olar. Bu isə həqiqət idi. Erməni vəhşiliyinin, vandalizminin sözsüz, şəhərsiz sübutu idi bu.

Kənddə görünən bir də Oqtay kişinin evi, bağı-bağatı, qoyun-quzusu idi. O, neçə illərdir Cocuq Mərcanlıni terk et-

məmiş, necə deyirlər, elin çırağını sönməyə qoymamışdı. Özünün böyük ailəsi ilə - ağbırçək anası, həyat yoldaşı, iki övladı və doğma qardaşının dörd nəfərlik külfəti ilə birlikdə düşmənin və ölümün acığına burada cəsarətlə yaşamaşdı, qorxuya, təhlükəyə meydan oxumuşdu.

İndi Cocuq Mərcanlınin sakinləri çoxdur. Kəndin övladları yurda qayıdıblar. Prezident İlham Əliyevin sərəncamlarına əsasən Cocuq Mərcanlı qısa müddətdə təzadən tikilib-qurulub. Burada hər cür şəraiti, o cümlədən işığı, suyu, qazı olan rahat evlər inşa edilib. Kəndin uşağı və yeniyet-

mələri müasir məktəb binasında təhsil alırlar. Kənddə Şuşa məscidinin bənzeri də istifadəyə verilib. Geniş infrastruktur yaradılıb.

Cocuq mərcanlılılar doğma kəndə qayıdıbdan və onlar üçün yaradılan bu şəraitdən çox məmnundurlar.

İstər Cəbrayıldaki, istərsə də işğal altında olan digər bölgələrdəki kəndlərimizdə də insanların təzadən məskən salıb qırağı yandıracaqqlarına çox qalmaqalıb. Düşməni bunu bilməlidir!

Foto Fərman BAĞIROVUNDUR, "Azərbaycan"

"Azərpoçt" MMC tabeli poçt müəssisələrinin təminatı üçün açıq tender elan edir

Təkrar

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir:

LOT 1. Kompüter avadanlıqlarının alınması.

Tender iştirakçılarının təklif edilən, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərfdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər LOT üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilməsinə əsasən köçürüldükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş tenderin əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Üzeyir Hacıbəyli küçəsi, 72 ünvanında yerləşən "Azərpoçt" MMC-dən (əlaqələndirici şəxs: Tender komissiyası, telefon: 493-56-00) ala bilərlər.

I LOT üzrə - 400 manat

İddiaçılar iştirak haqqını aşağıdakı hesaba köçürməlidirlər:

"Azərpoçt" MMC
Kod: 690001
M/H: AZ76NABZ0135010000000094944
VÖEN: 9900037711
SWIFT: AZPOAZ 22

"Azərpoçt" MMC
VÖEN: 9900037711
Hesablaşma hesabı: AZ82AZPO99995381000420000125

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər.
- tenderdə iştirak etmək üçün ərizə;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

- tender təklifi (zərflərin açıldığı gündən sonra ən azı 30 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi qiymətinin 1 faizi həcmində (təklifin təminatı) bank zəmanəti (zərflin açıldığı gündən sonra 60 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- son bir il ərzində fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son bir il ərzində maliyyə vəziyyəti barədə bank tərəfindən verilmiş arayış;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- müvafiq mallar üzrə peşə və uyğunluq sertifikatları.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank zəmanəti istisna olmaqla) 13 mart 2019-cu il saat 18:00-a qədər, tender təklifi və zəmanətini isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə 29 mart 2019-cu il saat 18:00-a qədər Üzeyir Hacıbəyli küçəsi, 72 ünvanında təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Təklif zərfləri 01 aprel 2019-cu il saat 11:00-da Üzeyir Hacıbəyli küçəsi, 72 ünvanında açılacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

Ermənistan ordusu atəşkəs rejimini 29 dəfə pozub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini 29 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin məlumatına görə, Azərbaycanın Noyemberyan rayonunun Şavarşavan kəndində, İcevan rayonu ərazisindəki adis yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonu-

nun Fərəhli, Bala Cəfəri kəndlərində, Krasnoselsk ra-

yonu ərazisindəki adis yüksəkliklərdə yerləşən mövqelə-

lərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adis yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Çiləbürt, Ağdam rayonunun Sarıcalı, Yusifcanlı, Mərzili, Füzuli rayonunun Qərvənd, Qaraxanbəyli, Kürdlər kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər və Xocavənd rayonları ərazisindəki adis yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordu-muzun mövqeləri atəşə tutulub.

Lənkəran Dövlət Universiteti kotirovka sorğusu elan edir

Lənkəran Dövlət Universiteti sair xərclər (konfransların təşkil olunması) üzrə kotirovka sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir.

Maraqlanan təşkilatlar (025) 255-14-80 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər.

Kotirovkalar sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 28.02.2019-cu il saat 16:00-dək qəbul olunur.

Ünvan: Lənkəran şəhəri, Həzi Aslanov, 50.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin "Bakı Telefon Rabitəsi" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti tərəfindən 27 noyabr 2018-ci il tarixdə elan edilmiş "Bakı Telefon Rabitəsi" MMC tərəfindən istehsalat zəruriyyəti ilə əlaqədar tələb olunan 130 000 abunəçi şəbəkəsinin qurulması və 80 000 mənzilin GPON (Gigabit imkanlı Passiv Optik Şəbəkə) texnologiyasının tətbiqi ilə telefonlaşdırılması və mövcud şəbəkənin genişləndirilməsi işlərinin satın alınması üzrə açıq tender proseduru üzrə iddiaçılardan daxil olmuş təkliflərin qiymətləndirilməsi həyata keçirilmiş və tenderin qalibi "DG Telecom" MMC müəyyən edilmişdir.

"Bakı Telefon Rabitəsi" MMC ilə "DG Telecom" MMC arasında "Bakı Telefon Rabitəsi" MMC tərəfindən istehsalat zəruriyyəti ilə əlaqədar tələb olunan 130 000 abunəçi şəbəkəsinin qurulması və 80 000 mənzilin GPON (Gigabit imkanlı Passiv Optik Şəbəkə) texnologiyasının tətbiqi ilə telefonlaşdırılması və mövcud şəbəkənin genişləndirilməsi işlərinin satın alınması üzrə 11 fevral 2019-cu il tarixli satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

Beynəlxalq aləm ABŞ-da kosmik qoşunlar yaradılır

ABŞ Prezidenti Donald Tramp kosmik qoşunların (Space Force) yaradılması haqqında fərman imzaladı. Prezident Ağ evdə jurnalistlər qarşısında çıxış edərkən demişdir ki, "biz hazırlıqlı olmalıyıq". Onun dediyinə görə, kosmik qoşunların yaradılması milli təhlükəsizlik məsələsidir.

Güman edilir ki, yeni kosmik qoşunların gələcəkdə quru qoşunları, hərbi dəniz donanması, dəniz piyadaları, aviasiya və sahil mühafizəsi ilə yanaşı, ABŞ müdafiə sistemində müstəqil qoşun növü - "altıncı öl" olacaqdır.

Xatırladaq ki, Tramp kosmik qoşunlarının yaradılması barədə ilk dəfə ötən ilin martında ABŞ Dəniz Piyada-

ları Korpusunun nümayəndələri ilə görüşdə məlumat vermişdir. O, müdafiə xərclərini xeyli artıracağını da vəd etmişdir.

2018-ci ilin iyununda Prezident ABŞ Müdafiə Nazirliyinə hərbi hava qüvvələri ilə eyni əhəmiyyətli qurum olacaq hərbi kosmik qüvvələrinin formalaşdırılmasını başlamağı tapşırırmışdır. O vaxt Tramp bildirmişdi ki, Amerikanın müdafiəsi üçün kosmosda üstünlüyə nail olmaq lazımdır.

Avropa İttifaqı Brexiti təxirə sala bilər

Avropa Komissiyasının (AK) sədri Jan Klod Yunker Böyük Britaniyanın Baş naziri Tereza Meylə növbəti danışıqlar ərəfəsində Avropa İttifaqının (AI) Brexitle bağlı mövqeyini səsləndirmişdir. Onun dediyinə görə, Londona lazımlı olsa, Brüssel Brexiti təxirə salın-

masına qarşı çıxmayacaq, amma bu, hüquqi problemlər yarada bilər.

Yunker vurğulamışdır ki, Brexit təyin olunmuş müddətdə baş tutmasa, Britaniya Avropa Parlamentinə seçkilərdə səsvermədə iştirak etməli olacaqdır. AK-nin sədri danışıqlar prosesinin uzanma-

sından danışıqların vaxt itirməsindən təəssüfləndiyini bildirmişdir.

Bundan əvvəl AK bəyan etmişdi ki, Brexit barədə AI ilə sənədlər yenidən baxmaq niyyətində deyil, lakin tərəflər mövqeləri yaxınlaşdırmaq üçün həftənin sonunadək yenidən görüşəcəklər.

Yaponiyanın hərbi təyyarəsi dənizə düşdü

Yaponiya hərbi hava qüvvələrinin F-2 qırıcı-bombardmançı təyyarəsi Fukuoka prefekturası sahillərinin yaxınlığında dənizə düşmüşdür. O, təlim uçuşu üçün havaya qalxdığı Şuyki aviabazasından təxminən 130 kilometr şimal-şərqdə qezaya uğramışdır. Bu barədə "The Japan News" qəzeti xəbər verir.

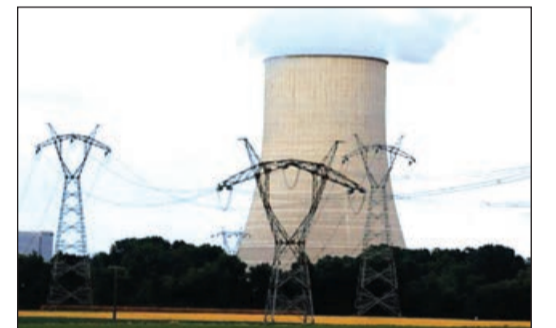
İki təyyarəçi sağ qalmışdır. Hadisə ilə bağlı təhqiqat aparılır.

F-2 dünün səhər saat 08:00 radələrində radarlardan itmişdir. Hərbiçilər dərhal xəbər əməliyyatına başlamışlar. Katapultdan istifadə etmiş təyyarəçilər təxminən bir saatdan sonra aşkar edilmişlər.

ABŞ administrasiyası nüvə texnologiyaları alverində şübhəli bilinir

ABŞ Nümayəndələr Palatasının nəzarət komitəsi Ağ evin Səudiyyə Ərəbistanına nüvə texnologiyaları satmaq planlarını yoxlamaq üçün Donald Tramp administrasiyasına qarşı təhqiqata başlamışdır. Komitənin 24 səhifəlik hesabatında deyilir ki, bu, ABŞ-ın milli təhlükəsizlik maraqlarına təhdid edə və potensial olaraq səudiyyəvilərə atom bombası yaratmaq imkanı verə bilər.

Sənədə əsasən, administrasiyanın bəzi yüksək vəzifəli üzvləri sövdələşməyə lobbicilik etmişlər. Həmin sövdələşmə çərçivəsində Səudiyyə Ərəbistanında onlarca atom elektrik stansiyası tikilməlidir, özü də Amerikanın nüvə texnologiyaları onlardan təhlükəsiz istifadəsi üçün lazımi təminatlar olmadan satıla

bilirdi. Bu sövdələşmənin təşəbbüsçüləri isə, güman ki, Trampın yaxın ətrafından olan adamlardır.

Meksikada 12 saatda 11 nəfər öldürüldü

Meksikanın şimalında yerləşən Monterrey şəhərinin yaxınlığında banditlər 12 saat ərzində 11 nəfəri öldürmüşlər. Bu barədə "Excelsior" portalı xəbər verir.

Zorakılıq dalğası şəhərin müxtəlif rayonlarından və onun ətrafından keçmişdir. Migel Aleman adına küçədə eyni vaxtda dörd nəfər güllələnmişdir. Digər hallarda polis üç, iki, yaxud bir meyit aşkar etmişdir.

Monterreyin yerləşdiyi Nuevo-Leon ştatı ABŞ-a narkotik maddələr təchizatına nəzarət uğrunda rəqabət aparən narkomafiyanın, o cümlədən "Los-Setas" və "Zaliva" kartellərinin fəaliyyəti üzündən təhlükəli region hesab olunur.

Son illər Meksikanı zorakılıq dalğası bürümüşdür. Ötən il ölkədə rekord sayda qətl hadisəsi qeydə alınmışdır. Təhlükəsizlik Nazirliyi 33,34 mindən çox qətl hadisəsi barədə məlumat vermişdir. Bu göstərici 2017-ci il rekordunu (31,2 min qətl) keçmişdir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Süleyman İsmayilov "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadəyə bacısı

PAKİZƏ PAŞAYEVANIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Sahir Məmmədov Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru, professor Ədalət Muradova qardaşı

ZAKİR MURADOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin rektoru, professor Gülcəhrə Məmmədova "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadəyə bacısı

PAKİZƏ PAŞAYEVANIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi Qeydiyyat və notariat baş idarəsinin kollektivi Famil Sabitova anası

AYNA SABİTOVANIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Sumqayıtdan Zakir Fərəcov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçi-şöbə müdiri Əli Həsənovə əzizi

DİLAVƏR MƏMMƏDOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Şabran rayonundan Novruz Novruzov Xaçmaz Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Şəmsəddin Xanbabayevə bacısı

ŞƏRQİYYƏ XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətləbi prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail: secretary@azerbaijan-news.az, az.reklam@mail.ru, azerbaijan-news@mail.ru, www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavinləri - 538-86-86, 434-63-30, 538-97-96, Məsul katib - 539-43-23, Məsul katib müavinləri - 539-44-91, Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39, 539-84-41, 539-21-00, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55, Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68, Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82, Reklam şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73, Məhsulət - 539-59-33, Fəks - (+994 12) 5398441

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnmiş, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sütyonlanlarla bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 8962 Sifariş 593 Qiyməti 40 qəpik